

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CERCETAREA ECONOMICĂ ACADEMICĂ

2017

Coordonator program: Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Coordonator temă: Dorina GHEORGHE

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Redactor coordonator, prezentare grafică și tehnoredactare: Dorina GHEORGHE

Redactor: Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Culegere text: Mihaela BOBOC

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editorului,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-324-1

2025

Programul Strategic Specific (PSS) 7. - Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema PSS 7.1 - Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2020 în INCE și institutele sale componente. Etapa 4 – Baza de date standardizată și încărcarea platformei Constituirea bazei generale de date aferentă lucrărilor de cercetare academică economică realizată în Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, perioada 1990-2000 (cercetare retrospectivă, confruntare cu planurile anuale de cercetare ale perioadei, pregătirea pentru încărcarea pe platformă).

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul programelor de cercetare ale **Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”**
în anul 2017

SUMAR

Argument.....	15
PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2017.....	17
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”	36
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	37
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	37
6.1.7. Evaluări ale strategiilor de dezvoltare durabilă și de protecție a mediului	37
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență.....	39
6.3.3. Evaluări ale variabilității veniturilor de-a lungul vieții și ale transferurilor intergeneraționale	39
6.3.4. Proprietăți și noi rezultate în analiza veniturilor privind indicele Zenga. Aplicații în analiza inegalității veniturilor la nivel național.....	41
6.3.5. Costuri și beneficii pentru România ale liberei circulații a forței de muncă în Uniunea Europeană (temă multianuală)	44
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România	46
6.8.5. Cercetări de dezvoltare rurală – Studii comparative între țări membre UE și China	46
<i>Aspecte ale structurii agrare în China în urma reformei și studiu comparativ între statele membre UE</i>	<i>46</i>
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018	48
6.11.23. Datoria publică a României 1918-2018.....	48
6.11.25. Arhitectura întreprinderilor din România – evoluție seculară 1918-2018	50
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ.....	51
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	52

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	52
6.1.1. Schimbări demografice în România: fapte, implicații, provocări și politici pentru creștere inteligentă	52
6.1.2. Evoluții pe termen lung a modelului de ocupare a forței de muncă – tema pe doi ani	54
6.1.3. Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale.....	56
6.1.4. Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) – tema pe doi ani	58
6.1.5. Eficiența investițiilor de mediu în România (1918-2018) – tema pe doi ani	60
<i>Partea I Fundamente teoretice și practice privind investițiile de mediu din România</i>	<i>60</i>
6.1.8. Sistemul fiscal din România – analiză retrospectivă și provocări.....	63
6.1.9. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă.....	64
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România	67
6.8.3. Dimensiunea regională a evoluției economiei României	67
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018	69
6.11.3. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă.....	69
6.11.5. Resursele naturale ale României 1918-2018	71
6.11.13. Evoluția schimburilor comerciale externe 1918-2018	75
6.11.15. Educație și formare profesională (partea a II-a, 2000-2015).....	76
6.11.16. Sănătatea (partea a II-a).....	78
6.11.18. Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018.....	80
6.11.20. Cultura 1918-2018	83
6.11.24. Instituții, mecanisme și reforme ale organizării administrativ-teritoriale din România 1918-2018	87
INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ	89
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	90
6.7.2. Dezvoltări teoretice și modele comportamentale aplicate în economie și finanțe	90

6.7.12. Metode computaționale moderne de rezolvare a modelelor macroeconomice	93
6.7.13. Metode de analiză a seriilor de date statistice, prin metode matematice	95
6.7.14. Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii la nivel regional.....	97
6.7.15. Evoluții și perspective ale bunăstării, sărăciei și sustenabilității modelelor de consum ale populației în România la 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană....	99
6.7.16. Modelarea parametrilor potențialului uman în contextul inovării și dezvoltării durabile în UE.....	102
6.7.17. Competitivitate sectorială din perspectiva dezvoltării durabile: dimensiunea regională a cooperării transsectoriale	103
6.7.18. Impactul economic al tehnologiilor energetice conform acțiunii nr. 10 a set plan.....	105
6.7.19. Măsurarea sincronizării ciclurilor economice.....	107
<i>Putere predictivă a ciclurilor financiare pentru activitatea economică în țările CEE-3</i>	<i>107</i>
6.7.20. Evaluarea efectelor integrării economice europene și ale Brexitului asupra emigranților din țările Europei Centrale și de Est.....	109
6.7.21. Modelarea de tip flow-fund a metabolismului socioeconomic (II - continuare din 2016)	111
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico- sociale și politice. Centenar România 1918-2018	113
6.11.26. Programe și prognoză în economia României. Repere 1918-2018	113
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ.....	115
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	116
6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare. Convergență reală și nominală.....	116
6.5.1. Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene asupra României ca stat membru al Uniunii Europene	116
6.5.2. Evaluarea proceselor globalizării impactul acestora asupra României ca stat membru al Uniunii Europene	119

6.5.3. O propunere de viziune strategică a Uniunii Europene. Evaluarea domeniilor cu relevanță pentru viziunea strategică a UE și raportarea acestora la interesele României.....	123
6.5.4. Apropierea economică și financiară a Statelor membre din Uniunea europeană - condiție pentru stabilitatea și unitatea Europei (temă multianuală).....	129
6.5.5. Decalaje economice și sociale intraeuropene. Politica de dezvoltare durabilă: sănătate și transport.....	131
6.5.6. Politicile UE pentru dezvoltare rurală sustenabilă. Comparații la nivel internațional.....	137
6.5.7. Stadiul comparativ al implementării programelor europene de finanțare 2014-2020 a activităților de cercetare-inovare în țările membre UE din Europa Centrală și de Est.....	142
6.5.8. Voi raporturile de forță dintre marile puteri și impactul acestora asupra economiei mondiale, sistemului monetar internațional și a piețelor de capital	145
6.5.9. Impactul celei de-a patra revoluții industriale asupra creșterii și dezvoltării economice.....	149
6.5.10. Privind evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală).....	152
6.5.11. Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și impactul acestora asupra economiei românești.....	156
6.5.12. România la intersecția inițiativelor chineze: O Centură, Un Drum și 16 + 1. Poziționarea României pe harta Noului Drum al Mătăsii	158
6.5.13. Implicații ale schimbărilor în raporturile de forțe dintre fenomenul globalizării și entitățile statale asupra creșterii și dezvoltării economice.....	161
6.5.14. Modele de dezvoltare economice emergente și impactul lor asupra modelelor economice tradiționale	165
6.5.15. China ca furnizor global de capital investițional în ascensiune. Noi motivații și strategii implicații pentru economia mondială, Europa și România.....	167
6.5.16. Impactul noii legislații comunitare asupra politicii energetice a Uniunii Europene.	170
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico sociale și politicile. Centenar. România 1918-2018.....	173

6.11.27. Un secol de relații economice și politice internaționale 1918-2018.....	173
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România	177
6.8.1. Cercetări privind fundamentarea regionalizării și a dezvoltării locale în România.....	177
6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare.....	179
<i>Evoluții ale pieței financiare din România după aderarea la Uniunea Europeană</i>	179
<i>Impactul aderării României la Uniunea Europeană asupra filierei cărnii de bovine și a laptelui de vacă, în profil regional</i>	181
<i>Viitorul Politicii Agricole Comune după Brexit – între așteptări și realități pentru viitorul agriculturii și mediului rural din România.....</i>	183
<i>Impactul aderării României la Uniunea Europeană asupra filierei legumelor, în profil regional</i>	185
<i>Filiera fructelor. Evoluții și tendințe în contextul Pieței Comune.....</i>	187
<i>Abordări regionale și locale ale filierei cerealelor în România</i>	189
<i>Impactul prețurilor agricole mondiale asupra piețelor agricole din unele țări central și est europene. Studiu de caz pe Bulgaria, Polonia și România</i>	191
<i>Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra filierei cărnii de porc - o abordare regională.....</i>	193
6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile	197
<i>Dezvoltarea și promovarea așezărilor rurale dobrogene cu potențial turistic</i>	197
<i>Spațiul rural al regiunii Sud-Muntenia – modele și alternative de dezvoltare durabilă ..</i>	199
<i>Implementarea politicii de dezvoltare rurală în România</i>	201
<i>Gospodărirea rurală și dezvoltarea socială și economia spațiului rural: o abordare teoretică și metodologică</i>	203
<i>Evaluarea economiei rurale prin prisma investițiilor străine directe</i>	205
<i>Influența factorilor de mediu în dezvoltarea rurală în perimetrele irigate. Studiu de caz: Județul Brăila</i>	207
6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațile agricole.....	209

<i>Comerțul internațional cu produse agroalimentare al României și noile state membre în perioada postaderare – o analiză comparativă</i>	<i>209</i>
<i>Studiu asupra competitivității industriei alimentare din România, în contextul european</i>	<i>211</i>
<i>Schimbări structurale în utilizarea terenului agricol în România</i>	<i>213</i>
<i>Reziliență probabilistă versus evaluarea hazardului și riscului de producție</i>	<i>215</i>
<i>Agricultura ecologică – evoluție și dinamică în România</i>	<i>216</i>
<i>Crizele financiare și agricultura României</i>	<i>218</i>
<i>Profitul tinerilor din spațiul rural</i>	<i>219</i>
<i>Rolul grupurilor de acțiune locală în dezvoltarea durabilă a exploatațiilor agricole și protejarea mediului înconjurător în România</i>	<i>221</i>
INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII	223
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	224
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	224
6.13.1. Calitatea vieții - calitatea societății: opțiuni pentru politici sociale	224
6.13.2. Veniturile și consumul de bunuri și servicii ale populației din România în ultimul deceniu	227
6.13.3. Necesitatea unor politici integrate pentru familie – cerințe pentru o nouă lege centrată pe familie	229
6.13.4. Politici de incluziune socială	230
6.13.5. Serviciile sociale în România. Stare de fapt și provocări	233
6.13.6. Schimbare socială și remitențe sociale, Modifică migrația internațională perspectiva societății asupra calității vieții	235
6.13.7. Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate	237
6.21. Noua Enciclopedie a României	240
6.21.1. Enciclopedia calității vieții în România	240
CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR	242
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	243
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018	243

6.11.6. Agricultură României 1918-2018	243
<i>Un secol de fiscalitate în agricultură, Partea I: Perioada 1990-2016</i>	243
<i>Exploatațiile de dimensiuni mari, medii și mici – coexistență și complementaritate în ultimul secol</i>	245
<i>Agricultura României – dependența de trecut sau reziliență economico-socială</i>	247
<i>Reforme agrare – paradigme ale modernizării rurale, 1918-2018</i>	249
CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ.....	251
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	252
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale.....	252
6.2.7. Probleme ale patrimoniului natural și ale consolidării economice a spațiului rural montan	252
CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ȘI CONSENS	256
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	257
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență.....	257
6.3.2. Cultura – resursă de creștere economică și de locuri de muncă cu potențial creativ.....	257
CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI.....	259
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	260
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență.....	260
6.3.1. Promovarea patrimoniului cultural național prin aplicații mobile și analize de tip Big Data; Aspecte	260
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018	262
6.11.11. Comunicații și tehnologia informației 1918-2018	262
CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ	264
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	265

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative	265
6.7.1. Stimulări previzionale pentru economia românească	265
6.7.3. Actualizarea tabelelor Input-Output.....	266
6.7.4. Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie	268
6.7.5. Studiul predictibilității variabilelor macroeconomice	271
6.7.6. O introducere în modelarea Bayesiană	273
6.7.7. Evaluarea finanțelor publice în raport cu indicatorii macroeconomici. Scenarii de politici publice	275
6.7.8. Economia României în ciclul economic post-criză.....	277
6.7.10. Inferența Bayes pentru regresia liniară.....	278
6.7.11. Metode de evaluare a riscului sistemic.....	279
6.7.22. Elemente de modelare topologică în economie	281
CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ „Acad. David Davidescu”	282
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	283
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale.....	283
6.2.1. Biodiversitatea și bioeconomia în contextul actual și scenarii pentru perspectiva (2017-2023).....	283
6.2.2. Analiza economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România, timp de un secol (1918-2018)	285
6.2.3. Studiu privind soluții bio-economice pentru dezvoltarea biodiversității zootehnice românești.....	287
6.2.5. Cercetări eco-economice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale în contextul siguranței alimentare.....	290
<i>Studiu privind sistemul alimentar durabil.....</i>	<i>290</i>
6.2.6. Reconstrucția ecologică și geo-bio-economică a habitatelor din România și eco zone transfrontaliere poluate antropice din agrosisteme și ecosisteme forestiere	292
<i>Studiu privind aplicarea MOET la animale de rentă (bubaline, ovine, caprine, suine) ca soluție bioeconomică pentru dezvoltarea zootehniei românești</i>	<i>292</i>

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE „VICTOR SLĂVESCU” ...294

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	295
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale.....	295
6.2.8. Implicații ale implementării economiei circulare în țările UE (tema pe 2 ani: 2017-2018)	295
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare economice și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale	297
6.6.2. Avantajul bugetar public	297
6.6.3. Dimensiunea financiară a evoluțiilor macroeconomice	300
6.6.4. Dimensiunea financiară a evoluțiilor macroeconomice	302
6.6.5. Globalizarea și riscul de țară	304
6.6.6. Fiscalitatea firmelor și consolidarea bazei de impozitare în țările din Uniunea Europeană	306
6.6.7. Contextul european și global: finanțarea afacerilor și stabilizarea locurilor de muncă la nivel național	308
6.6.8. Sectorul financiar informal în România – delimitări conceptuale și caracteristici	311
6.6.9. Starea financiară	313
6.6.10. Raportul global-local în politica băncilor centrale	317
6.6.11. Analiza sustenabilității datoriei publice în țările cu acces nerestricționat la piețele internaționale de capital	319
6.6.12. Probleme actuale ale intermedierei financiare în context intern și internațional	321

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR323

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	324
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico- sociale și politice Centenar România 1918-2018	324
6.11.7. Evoluția industriei 1918-2018	324
6.11.8. Evoluția sectorului 1918-2018.....	330

6.11.9. Construcții, infrastructură și lucrări publice 1918-2018	332
6.11.10. Transporturile 1918-2018	334
6.11.14. Evoluția turismului 1918-2018	336
6.11.19. Evoluția serviciilor 1918-2018.....	338

Argument

Înscrierea în Programul anual de cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, începând din anul 2022, a unei teme noi, atât ca abordare, cât și ca arie de interes, a avut în vedere realizarea unei platforme științifice menite să concentreze, să stocheze și să valorifice rezultatele cercetării economice academice desfășurate în Institut, în perioada de după anul 2000. Lucrarea continuă efortul depus de Centrul de Informare și Documentare Economică pentru anii 1990-2000, rezultatul fiind deja cunoscut în spațiul virtual al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) și al Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE), în cadrul Colecției *Tezaur* (Secvența Rapoarte științifice 1990-2000). De altfel, ideea construirii unui „tezaur” al INCE își are rădăcinile încă din anul 1995 când, în eforturile de realizare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la UE, acad. Tudorel Postolache includea într-un discurs/prefață rămas celebru, că s-a acumulat la INCE-CIDE un volum imens de studii și cercetări, rapoarte, articole, comunicări și intervenții. „Desigur, spunea acad. Tudorel Postolache, ar fi simplu, foarte simplu și chiar foarte comod, să ignorăm aceste acumulări, dar ne putem oare permite un asemenea lux? El ar antrena inevitabil un greu tribut societal și nu ne gândim ca cineva dintre noi să-și poată aroga dreptul absurd de a decreta o elaborare sau alta inconsistentă încă mai înainte de a o fi consultat.”¹ Atunci s-a întreprins culegerea într-o singură sursă documentară a rapoartelor de activitate ale institutelor, sinteză care a fost prezentată, ulterior, ca un vector important al „Tezaurului INCE”, apariție dezvoltată apoi și bine-cunoscută în mediile academice și universitare.

Pentru îndeplinirea obiectivelor, Centrul de Informare și Documentare Economică a constituit un colectiv important de redactori, documentariști economiști și operatori, care au preluat date și informații științifice din rapoartele de cercetare de după anul 2000 ale institutelor componente ale INCE, pentru a asigura o bună informare de interes public și nu numai.

1 *** *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei românești de Integrare Europeană*, T. Postolache, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995, p. 126-127.

În structură, pentru fiecare an, este păstrată apartenența lucrărilor la institutul de proveniență, fiind descrise mai multe corpusuri comune oricărei cercetări bibliografice retrospective, respectiv: institutul în care s-a derulat cercetarea, titlul temei de cercetare și, uneori, al lucrării de cercetare, cuprinsul până la gradul al treilea de detaliere.

Pentru fiecare an calendaristic, sistemul de regăsire va fi unul constituit prin indexarea (ulterioară) tematică, prin termeni de referință extrași dintr-un dicționar propriu, constituit de CIDE pe parcursul ultimului deceniu. Sistemul de indexare este comun, ca termeni de referință, cu cel utilizat la regăsirea bibliografică a „Tezaurului” INCE, facilitând în acest mod comparații, alcătuirea de bibliografii retrospective pe domeniu sau pe autori etc.

Vom fi recunoscători tuturor aceluia care, într-o formă sau alta, ne vor semnala elemente de perfecționare a lucrării noastre, de care vom ține seama într-o viitoare ediție de completare a Tezaurului INCE „Costin C. Kirițescu”.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2017

**elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în
„Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020”**

Domeniul strategic 6.
Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)
Aprobat în Consiliul Științific INCE la data de 23 noiembrie 2016

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări Coordonatori: Prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R., prof. univ. dr. Valentina Vasile		
6.1.1.	Schimbări demografice în România: fapte, implicații, provocări și politici pentru creșterea inteligentă	Institutul de Economie Națională Prof.univ.dr. Emilia Titan
6.1.2.	Evoluții pe termen lung ale modelelor de ocupare a forței de muncă – tema pe 2 ani	Institutul de Economie Națională Dr. Florin Marius Pavelescu
6.1.3.	Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale (1918-2018) – tema pe 2 ani	Institutul de Economie Națională Dr. Livia Chisăgiu
6.1.4.	Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) - tema pe 2 ani	Institutul de Economie Națională Dr. Cornel Ionescu
6.1.5.	Eficiența investițiilor de mediu în România (1918-2018) - tema pe 2 ani	Institutul de Economie Națională Dr. Simona Frone
6.1.6.	Taxe și impozite de mediu: fundamente economice, teoretice și practice (1918-2018) - tema pe 2 ani	Institutul de Economie Națională Dr. Anca Cristea
6.1.7.	Evaluări ale strategiilor de dezvoltare durabilă și de protecție a mediului	Institutul Național de Cercetări "Costin C. Kirițescu" Dr. Mădălina Meghișan
6.1.8.	Sistemul fiscal din România – analiză retrospectivă și provocări	Institutul de Economie Națională Dr. Marius-Răzvan Surugiu
6.1.9.	Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Valentina Vasile
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale Coordonatori: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R., Prof. dr. Mihai Sabin Muscalu		

Cod program/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.2.1.	Biodiversitatea și bioeconomia în contextual actual și scenarii pentru perspectivă (2017-2035)	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.
6.2.2.	Analiza economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România 1918-2018	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.
6.2.3.	Studii privind soluții bioeconomice pentru dezvoltarea biodiversității zootehnice românești	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Dr. George Florea Tobă
6.2.4.	Implicarea bioeconomiei în politica mondială globală "One Health"	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Prof. univ. dr. Nicolae Manolescu, m.c. A.R.
6.2.5.	Cercetări ecoeconomice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale în contextul siguranței alimentare	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Dr. Iudith Ipate
6.2.6.	Reconstrucția ecologică și geo-bioeconomică a habitatelor din România și ecozone transfrontaliere poluate antropice din agrosisteme și ecosisteme forestiere	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" Dr. Cristina Gârlea
6.2.7.	Probleme ale patrimoniului natural și ale consolidării economice a spațiului rural montan	Centrul de Economie Montană Prof. univ. dr. Ioan Surdu
6.2.8.	Implicații ale implementării economiei circulare în țările U.E. (tema pe 2 ani: 2017-2018)	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Gabriela Cornelia Piciu
6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere, inovare și inteligență		

Cod program/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
Coordonatori: Acad. Florin Gheorghe Filip, Prof. dr. Steliana Sandu, dr. Luminița Chivu		
6.3.1.	Promovarea patrimoniului cultural național prin aplicații mobile și analize de tip Big Data; Aspecte tehnice și economice	Centrul de Cercetare în Asistarea Deciziilor cu Tehnologia Informației Acad. Florin Gheorghe Filip, Conf. univ. dr. Claudiu Brandas, Conf. univ. dr. Cristian Ciurea
6.3.2.	Cultura – resursă de creștere economică și de locuri de muncă cu potențial creativ	Centrul Român de Economie Comparată și Consens Dr. Maria Moldoveanu
6.3.3.	Evaluări ale variabilității veniturilor de-a lungul vieții și ale transferurilor intergenerațională	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" Dr. Gheorghe Carmen.
6.3.4.	Proprietăți și noi rezultate în analiza veniturilor privind indicele Zenga. Aplicații în analiza inegalității veniturilor la nivel național	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" Prof. univ. dr. Vasile Preda
6.3.5.	Costuri și beneficii pentru România ale liberei circulații a forței de muncă în Uniunea Europeană (temă multianuală)	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" Dr. Luminița Chivu
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergență reală și nominală Coordonatori: Acad. Mugur Isărescu, Dr. Napoleon Pop, Dr. Simona Moagăr Poladian		
6.5.1.	Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale UE și adecvarea lor la condițiile actuale (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Acad. Mugur Isărescu, Dr. Simona Moagăr-Poladian

Cod program/temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.5.2.	Evaluarea proceselor globalizării. Impactul acestora asupra României ca stat membru al Uniunii Europene	Institutul de Economie Mondială Dr. Napoleon Pop, Dr. Valeriu Ioan Franc
6.5.3.	O propunere de viziune strategică a Uniunii Europene. Evaluarea domeniilor cu relevanță pentru viziunea strategică a UE și raportarea acestora la interesele României	Institutul de Economie Mondială Dr. Petre Prisecaru, Dr. Andreea Drăgoi
6.5.4.	Apropierea economică și financiară a statelor membre din Uniunea Europeană – condiție pentru stabilitatea și unitatea Europei (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Dr. Mihai Nițoi, Dr. Dorina Clichici
6.5.5.	Decalaje economice si sociale intra europene. Politica de dezvoltare durabilă: sănătate si transport	Institutul de Economie Mondială Dr. Virginia Câmpean, Dr. Petre Prisecaru
6.5.6.	Politicile UE pentru dezvoltare rurală sustenabilă. Comparații la nivel internațional	Institutul de Economie Mondială Dr. Andreea Drăgoi
6.5.7.	Stadiul comparativ al implementării programelor europene de finanțare 2014-2020 a activităților de cercetare-inovare în țările membre UE din Europa Centrala si de Est	Institutul de Economie Mondială Dr. Victoria Folea
6.5.8.	Noile raporturi de forțe dintre marile puteri si impactul acestora asupra economiei mondiale, sistemului monetar internațional și piețelor de capital	Institutul de Economie Mondială Dr. Simona Moagăr-Poladian, Dr. George Cornel Dumitrescu, Emilia Bălan
6.5.9.	Impactul celei de-a patra revoluții industriale asupra creșterii și dezvoltării economice	Institutul de Economie Mondială Dr. Manuela Unguru
6.5.10.	Tendințe privind evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Dr. Agnes Ghibuțiu

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.5.11.	Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Dr. Maria Cartas
6.5.12.	România la intersecția inițiativelor chineze. O Centură, Un Drum și 16+1. Poziționarea României pe harta Noului Drum al Mătăsii	Institutul de Economie Mondială Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai
6.5.13.	Implicații ale schimbărilor în raporturile de forțe dintre fenomenul globalizării și entitățile statale asupra creșterii și dezvoltării economice	Institutul de Economie Mondială Dr. Florin Bonciu
6.5.14.	Modele de dezvoltare economice emergente și impactul lor asupra modelelor economice tradiționale	Institutul de Economie Mondială Răzvan Voinescu
6.5.15.	China ca furnizor global de capital investițional în ascensiune. Noi motivații și strategii, implicații pentru economia mondială, Europa și România	Institutul de Economie Mondială Dr. Sarmiza Percea
6.5.16.	Impactul noii legislații comunitare asupra politicii energetice a UE	Institutul de Economie Mondială Dr. Mariana Papatulică, Dr. Alina Dumitrescu
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale Coordonatori: Acad. Aurel Iancu, Dr. Constantin Marin		
6.6.1.	Problema trecerii României la euro și convergența economică	Institutul de Economie Mondială Acad. Aurel Iancu, Dr. Dan Olteanu
6.6.2.	Avantajul bugetar public	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Prof.univ. dr. Emil Dinga

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.6.3.	Dimensiunea financiară a evoluțiilor macroeconomice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Iulia Lupu
6.6.4.	Evaluarea impactului multiplicatorilor fiscal-bugetari în România în perioada 2005-2016	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Ionel Leonida
6.6.5.	Globalizarea și riscul de țară	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Cătălin Drăgoi
6.6.6.	Fiscalitatea firmelor și consolidarea bazei de impozitare în țările din Uniunea Europeană	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Nicoleta Mihăilă
6.6.7.	Contextul european și global: finanțarea afacerilor și stabilizarea locurilor de muncă la nivel național	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Mihail Dimitriu
6.6.8.	Sectorul financiar informal în România – delimitări conceptuale și caracteristici	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Tudor Ciumara
6.6.9.	Starea financiară	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Constantin Marin
6.6.10.	Raportul global-local în politica băncilor centrale	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Adina Criste

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.6.11.	Analiza sustenabilității datoriei publice în țările cu acces nerestricționat la piețele internaționale de capital	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Camelia Milea Dr. Alina Georgeta Ailincă
6.6.12.	Probleme actuale ale intermedierei financiare în contextul intern și internațional	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Dr. Silviu Marius Șeitan
VI. 6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, Acad. Lucian Liviu Albu, Prof. dr. Marioara Iordan Economia României și sistemul euro Program prioritar al Academiei Române - coordonator Acad. Mugur C. Isărescu -		
6.7.1.	Simulări previzionale pentru economia românească	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu
6.7.2.	Dezvoltări teoretice și modele comportamentale aplicate în economie și finanțe	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Lucian-Liviu Albu
6.7.3.	Actualizarea tabelelor Input-Output	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu, dr. Viorel Gâftea
6.7.4.	Metode empirice de analiza a datelor din bugete de familie	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Bianca Păuna, Dr. Corina Saman
6.7.5.	Studiul predictibilității variabilelor macroeconomice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Bianca Păuna
6.7.6.	O introducere în modelarea Bayesiană	Centrul de Modelare Macroeconomică

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
		Dr. Mihaela Simionescu
6.7.7.	Evaluarea finanțelor publice în raport cu indicatorii macroeconomici. Senarii de politici publice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Cristian Stănică
6.7.8.	Economia României în ciclul economic postcrize	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Andrei Rădulescu
6.7.9.	Considerații asupra valorilor critice ale factorilor de inflamare a erorilor (VIF)	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Florin Pavelescu
6.7.10.	Inferența Bayes pentru regresia liniară	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Daniel Ciuiu
6.7.11.	Metode de evaluarea a riscului sistemic	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Marius Matei
6.7.12.	Metode computaționale moderne de rezolvare a modelelor macroeconomice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Petre Caraiani
6.7.13.	Metode de analiză a seriilor de date statistice, prin modele matematice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Daniel Mateescu
6.7.14.	Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii la nivel regional	Centrul de Modelare Macroeconomică Prof. univ. dr. Mariana Bălan
6.7.15.	Evoluții și perspective ale bunăstării, sărăciei și sustenabilității modelelor de consum ale populației în România la 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Marioara Iordan
6.7.16.	Modelarea parametrilor potențialului uman în contextul inovării și dezvoltării durabile în UE	Centrul de Modelare Macroeconomică Prof. univ. dr. Elena Pelinescu
6.7.17.	Competitivitatea sectorială din perspectiva dezvoltării durabile; dimensiunea regională a cooperării trans-sectoriale	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Păuna Carmen Beatrice

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.7.18.	Impactul economic al tehnologiilor energetice conform acțiunii nr. 10 a SET Plan	Centrul de Modelare Macroeconomică Prof. univ. dr. Purica Ionuț
6.7.19.	Măsurarea sincronizării ciclurilor economice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Corina Sâman
6.7.20.	Evaluarea efectelor integrării economice europene și ale Brexitului asupra emigranților din țările Europei Centrale și de Est	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Simionescu Mihaela
6.7.21.	Modelarea de tip flow-fund a metabolismului socioeconomic (II-continuare din 2016)	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Iorgulescu Raluca
6.7.22.	Elemente de modelare topologică în economie	Centrul de Modelare Macroeconomică Prof. univ. dr. Emil Dinga
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România Coordonatori: Acad. Păun Ion Otiman, Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Luca Lucian		
6.8.1.	Cercetări privind fundamentarea regionalizării și a dezvoltării locale în România	Institutul de Economie Agrară Acad. Păun Ion Otiman
6.8.2.	Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare	Institutul de Economie Agrară Dr. Iuliana Ionel
6.8.3.	Dimensiunea regională a evoluției economiei României	Institutul de Economie Națională Prof.univ.dr. Zizi Goschin
6.8.4.	Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile	Institutul de Economie Agrară Dr. Marioara Rusu
6.8.5.	Cercetări de dezvoltare rurală - Studii comparative între țări membre UE și China	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" Dr. Alexandru Sin

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.8.6.	Criterii de competitivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole	Institutul de Economie Agrară Dr. Camelia Gavrilescu
6.8.7.	Populația celor 8 regiuni de dezvoltare economică. Caracteristici și perspective în contextul reformei administrative/regionalizării	Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici" Prof. univ. dr. Vasile Ghețău
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Centenar România 1918-2018 Coordonatori: Acad. Aurel Iancu Prof. univ. dr. Victor Axinciuc, m.o. A.R., Prof. dr. Constantin Ciutacu, Prof. dr. Florin Marius Pavelescu		
6.11.1.	Parcursul economic al României în serii statistice 1918-2018	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Victor Axinciuc, m.o. A.R.
6.11.2.	Populația și evoluții demografice 1918-2018	Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici" Prof. univ. dr. Vasile Ghețău
6.11.3.	Utilizarea forței de muncă și relațiile industriale 1918-2018	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Valentina Vasile Dr. Raluca Mazilescu
6.11.4.	Urbanizarea și evoluția satelor 1918-2018	Institutul de Sociologie Prof. univ. dr. Ilie Bădescu
6.11.5.	Resursele naturale ale României 1918-2018	Institutul de Economie Națională Dr. Victor Platon
6.11.6.	Agricultura României 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Florian Violeta, Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Monica Tudor

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.11.7.	Evoluția industriei 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Corneliu Russu, Dr. Nicoleta Horniansch, Dr. Marius Bulearcă, Dr. Cornelia Neagu
6.11.8.	Evoluția sectorului energetic 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Filip Cârlea, Dr. Mariana Bădileanu
6.11.9.	Construcții, infrastructură și lucrări publice 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Daniel Fistung, Dr. Mariana Bălan
6.11.10.	Transporturile 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Daniel Fistung
6.11.11.	Comunicații și tehnologia informației 1918-2018	Centrul de Cercetare în Asistarea Deciziilor cu Tehnologia Informației Acad. Florin Gheorghe Filip Dr. Viorel Gâftea
6.11.12.	Comerțul intern 1918-2018	Dr. Aurel Vainer
6.11.13.	Evoluția schimburilor comerciale externe 1918-2018	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.
6.11.14.	Evoluția turismului 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Dr. Dorina Tătaru
6.11.15.	Educație și formarea profesională (partea a II-a, 2000-2015)	Institutul de Economie Națională Dr. Florin Marius Pavelescu
6.11.16.	Sănătatea (partea a II-a, 2000-2015)	Institutul de Economie Națională Dr. Florin Marius Pavelescu
6.11.17.	Nivelul de trai și calitatea vieții 1918-2018	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir,

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
		Dr. Iulian Stănescu
6.11.18.	Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018	Institutul de Economie Națională Dr. Steliana Sandu, Dr. Andreea Clara Munteanu, Dr. Irina Anghel
6.11.19.	Evoluția serviciilor 1918-2018	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor Prof. univ. dr. Constanța Bodea, Prof. univ. dr. Stelian Stancu
6.11.20.	Cultura 1918-2018	Institutul de Economie Națională Dr. Valeriu Ioan-Franc
6.11.21.	Sistemul bugetar și fiscalitatea 1918-2018	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Acad. Iulian Văcărel, Dr. Florin Georgescu, Dr. Ionuț Dumitru
6.11.22.	Sistemul financiar-bancar 1918-2018	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" Prof. dr. Constantin Marin, Prof. univ. dr. Emil Dinga, Dr. Iulia Lupu, Dr. Mihai Dimitriu
6.11.23.	Datoria publică 1918-2018	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" Dr. George Georgescu
6.11.24.	Instituții, mecanisme și reforme ale organizării administrative-teritoriale din România 1918-2018	Institutul de Economie Națională Dr. Daniela Antonescu

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.11.25.	Arhitectura întreprinderilor din România – evoluție seculară 1918-2018	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu Dr. Luminița Chivu
6.11.26.	Programe și prognoză în economia României. Repere 1918-2018	Institutul de Prognoză Economică Prof.univ.dr. Elena Pelinescu Dr. Marioara Iordan
6.11.27.	Un secol de relații economice și politice internaționale 1918-2018	Institutul de Economie Mondială Dr. Simona Moagăr Poladian
6.11.28.	Apărare și ordine publică 1918-2018	General Dr. Andrei Marius Diamescu
6.11.29.	Un secol de statistică economică și socială	Prof. univ. dr. Tudorel Andrei
6.11.30.	Un secol de cercetări economice	Prof. univ. dr. Aurelian Dochia, Prof. univ. dr. Alexandru Tașnadi
6.11.31.	Un secol de învățământ economic 1918-2018	Prof. univ. dr. Christina Marta Suci
6.11.32.	Discontinuități și fracturi în politica și gândirea economică	Prof. univ. dr. Dinu Marin
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale Coordonatori: Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R., Prof. dr. Sorin Cace, Prof. univ. dr. Ioan Mărginean		
6.13.1.	Calitatea vieții -calitatea societății: opțiuni pentru politici sociale	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir Dr. Iulian Stănescu
6.13.2.	Veniturile și consumul de bunuri și servicii ale populației din România în ultimul deceniu	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Dr. Miruna Stanciu
6.13.3.	Necesitatea unor politici integrate pentru familie – cerințe pentru o nouă lege centrată pe familie	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Prof. univ. dr. Elena Zamfir
6.13.4.	Politici de incluziune socială	Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
		Dr. Sorin Cace
6.13.5.	Serviciile sociale în România. Stare de fapt și provocări	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Dr. Manuela Stănculescu
6.13.6.	Schimbare socială și remitențe sociale. Modifică migrația internațională perspectiva asupra calității vieții?	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Dr. Bogdan Voicu
6.13.7.	Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și integritate	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Dr. Ana Maria Preoteasa
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației a României Coordonator: Prof. univ. dr. Vasile Ghețau		
6.19.1.	Speranța de viață în România, 1950-2015	Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici" Prof. univ. dr. Vasile Ghețau
6.19.2.	Impactul oscilațiilor natalității asupra evoluției numărului și structurii pensionarilor	Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici" Prof. univ. dr. Vasile Ghețau
6.21. Noua Enciclopedie a României Coordonatori: Acad. Tudorel Postolache, Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc		
6.21.1.	Enciclopedia calității vieții în România	Institutul de Cercetarea a Calității Vieții Prof. dr. Ion Mărginean Dr. Iuliana Precupețu
6.21.2.	Lucrări enciclopedice și monografice românești de la origini până în prezent. Cercetare tematică retrospectivă (III)	Centrul de Informare și Documentare Economică Dr. Aida Sarchizian, Dr. Nicușor Ruiiu

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.21.3.	Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri, consacrate zonelor montane din România (1990-2016)	INCE Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc
6.21.4.	Un secol de gândire economică în România (1918-2018) (tema pe 2 ani)	Institutul de Economie Națională Dr. Emilian M. Dobrescu
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE Coordonator: Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc		
6.22.1.	Gândirea economică românească 1918-2018. Biografii și bibliografii esențiale – cercetare selectivă retrospectivă, coordonator: Prof. dr. Valeriu Ioan Franc, etapa a II-a: - Partea I – publicistica economică românească - Partea a II-a – bibliografie retrospectivă esențială - Partea a III-a – biografii esențiale: academicieni economiști, personalități din mediul universitar - Cercetarea economică românească	Centrul de Informare și Documentare Economică Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc Paula Neacșu, Dr. Aida Sarchizian Paula Neacșu, Dr. Aida Sarchizian Mihaela Burugă, Dr. Aida Sarchizian
6.22.2.	Completarea Tezaurului INCE, volumele aferente anilor 1997-2000, index general si sumar general; publicare electronica cu acces liber pe site-ul dedicat	Centrul de Informare și Documentare Economică Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc
6.22.3.	Revista Romanian Journal of Economic Forecasting	Institutul de Prognoză Economică Coordonatori: Acad. Lucian Liviu Albu, Dr. Corina Sâman, Membri în colectiv: editorii asociați:

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
		Dr. Petre Caraiani, Prof. univ. dr. Radu Lupu, Dr. Adrian Cantemir Calin, Dr. Mihaela Simionescu, Dr. Oana Popovici; Copy-editor: Dr. Nona Chilian; Layout-editor: Mihai Buneci
6.22.4.	Sistem IT de management online al publicațiilor IPE	Institutul de Prognoză Economică Colectiv: Mihai Buneci (coordonator), Dr. Corina Sâman, Dr. Daniel Mateescu
6.22.5.	Reviste online: - Working Papers; -Studii economice.	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” Colectivului de Cercetări Complexe Coordonatori: Acad. Aurel Iancu, Dr. Dan Olteanu
6.22.6.	Publicarea periodicelor primare de informare și documentare ale INCE: - Probleme economice - Studii și cercetări economice - Ediții online publicate electronic, cu acces liber pe site-ul dedicat	Centrul de Informare și Documentare Economică Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc
6.22.7.	Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an	Institutul de Economie Națională Prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R., Prof. univ. dr. Valentina Vasile, Dr. Steliana Sandu, Dr. Anca Cristea
6.22.8.	Revista Calitatea Vieții, revistă de politici sociale, indexată în PROQUEST - Sociological Abstracts, Public Affairs Information	Institutul de Cercetări pentru Calitatea Vieții Prof. univ. dr. Ioan Mărginean,

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
	Service (PAIS), Index Copernicus, CEEOL, calificativ B+ CNCSIS, publicată în patru numere anual. Apare tipărită și este disponibilă online la revistacalitateavietii.ro/	Dr. Manuela Stănculescu, Dr. Marian Vasile
6.22.9.	Revista Inovație Socială, publicație online la inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/index , publicarea în două numere anual	Institutul de Cercetări pentru Calitatea Vieții Dr. Alexandra Gheondea
6.22.10.	Platforma România Socială, publicație online la: http://romaniasociala.ro/	Institutul de Cercetări pentru Calitatea Vieții Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.
6.22.11.	Revista Sociologie Românească, indexată CEEOL, PROQUEST, EBSCO, Soc INDEX, ULRICHSWEB, Index Copernicus; GESIS (Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe), calificativ B+ CNCSIS	Institutul de Cercetări pentru Calitatea Vieții Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir m.c. A.R. Dr. Simona Stănescu
6.22.12.	I. Baza de date internațională NOS – se accesează la http://www.nos.iem.ro/ II. Reviste indexate în baze de date Global Economic Observer- apariție semestrială – ISSN 2343-9742; ISSN-L 2343-9742; ISSN (ONLINE) 2343-9750; Revista de Economie Mondială -ediție electronică, apariție trimestrială - ISSN: 2343-9521; ISSN-L: 2066-7795; Conjunctura Economiei Mondiale – apariție anuală- ISSN 1583-090X; Euro Info – apariție lunară- ISSN 1582-9723 III. Reviste în curs de indexare Piața internațională. Analize conjuncturale. Prețuri și cotații – apariție săptămânală- ISSN 1222-3859	Institutul de Economie Mondială Dr. Simona Moagăr-Poladian

Cod program/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/Tema	Institutul Coordonator
6.22.13.	Revista „Financial Studies”, 4 apariții/an, ediție online, indexată în RePEc, EconLit, EBSCO, DOAJ, Jour Informatics, SCPIO, DRJI	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” Director: dr. Tudor Ciumara, Redactor Șef, Dr. Adina Criste
6.22.14.	„Journal of Financial and Monetary Economics”, 1 apariție/an, ediție CD-ROM și online – ISSN 2392-9685; ISSN 2392-9685; indexată în RePEc, EconPapres și IDEAS.	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” Director: dr. Mihail Dimitriu
6.22.15.	Asistență de specialitate pentru editarea (DTP, aparat editorial și redacțional) pentru publicațiile periodice și neperiodice ale INCE și institutelor din componenta sa	Centrul de Informare și Documentare Economică Prof. dr. Valeriu Ioan-Franc
6.22.16.	Revista: Agricultural Economics and Rural Development, 2 apariții/an - ISSN 1841-0375 Indexată în RePec și Econ Lit	Institutul de Economie Agrară coord. dr. Cecilia Alexandri dr. Camelia Gavrilăscu, dr. Elena Sima

Președinte al Consiliului Științific,

**Director general INCE,
Dr. Luminița CHIVU**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.7. Evaluări ale strategiilor de dezvoltare durabilă și de protecție a mediului

Coordonator: dr. Mădălina Meghișan-Toma

Autor: dr. Mădălina Meghișan-Toma

CUPRINS

Obiective propuse	3
Rezultate obținute și noutatea acestora	4
1. Impactul emisiilor poluante asupra speranței de viață a populației	4
2. Impactul anumitor sectoare ale economiei asupra poluării chimice	11
3. Deșeurile municipale și activitatea economică	19
Concluzii	24

Bibliografie	26
--------------------	----

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

*6.3.3. Evaluări ale variabilității veniturilor de-a lungul vieții și ale transferurilor
intergeneraționale*

Coordonator: dr. Carmen Gheorghe

Autor: dr. Carmen Gheorghe

CUPRINS

Introducere	2
1. Generații contemporane	4
1.1. Clasificarea grupelor de vârstă	5
1.2. De ce sunt generațiile numite după litere?	5
1.3. Împărțirea gen Y	6
1.4. De ce sunt importante numele cohortelor de generație?	6

1.5. Ce face fiecare generație diferită?	7
2. Valabilitatea veniturilor de-a lungul vieții	8
Venitul mediu net	8
3. România în contextul european	16
3.1. Prezentare generală Europa 2020	16
3.2. Ținte valorice România pentru obiectivele EU 2020	17
3.3. Situația actuală a indicatorilor pentru România	18
3.4. Curba Kuznets	22
4. Curbe Lorentz Intergeneraționale	24
4.1. Noțiuni introductive. Definirea Curbei Lorentz	24
4.2. Proprietăți ale Curbelor Lorentz	27
4.3. Indicele lui Gini în funcție de Curba Lorentz	29
4.4. Indicele lui Gini pentru populația României în raport cu Europa	30
4.5. Exemplificare. Curbele Lorenz corespunzătoare veniturilor totale ale gospodăriilor românești în ultimele trei decenii	33
Concluzii	37
Bibliografie	40

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.4. Proprietăți și noi rezultate în analiza veniturilor privind indicele Zenga.
Aplicații în analiza inegalității veniturilor la nivel național

Coordonator: Prof. univ. dr. Vasile Preda

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Vasile Preda, Lector univ. dr. Manuela Ghica,
Drd. Adriana -Irina Băncescu

CUPRINS

I. Rezultate importante asupra repartiției veniturilor	6
1. Curba Zenga Z (p)	6
1.1. Preliminarii	6
1.2. Echivalența	8

1.3. Diferențele între curba Lorenz și Zenga în raport cu câteva repartiții ale veniturilor	10
1.4. Asemănările dintre curbele Lorenz și Zenga în raport cu câteva repartiții ale veniturilor	10
1.4.1. Modelul Dagum	11
1.4.2. Modelul Singh-Maddala	13
2. Legătura dintre curba Lorenz și coeficientul Gini	15
3. Estimări ale coeficienților Zenga și Gini	16
3.1. Estimatori și inferența statistică	16
3.1.1. Cazul unei singure selecții	18
3.1.2. Cazul a două selecții independente	20
3.1.3. Cazul a două selecții pereche	20
3.2. Intervale de încredere neparametrice	22
3.3. Funcționale de inegalitate	22
3.1.1. Interval de încredere percentilic	24
3.1.2. Intervalul de încredere de tip bootstrap accelerat cu deplasarea corectată	25
3.1.3. Intervalul de încredere de tip t -bootstrap	27
4. Un nou coeficient în măsurarea inegalității: coeficientul Davydov-Greselin (D)	28
4.1. O comparație între curbele de inegalitate raportat la datele reale	30
4.2. Proprietățile noului coeficient Davydov-Greselin (D)	32
4.3. Curbele inegalității pentru repartiții clasice ale veniturilor	33
4.3.1. Modelul Pareto	33
4.3.2. Model long-normal	35
4.4. Estimatori pentru noul coeficient al inegalității Davydov-Greselin (D)	37
4.4.1. Proprietăți pentru estimatorul D_n^1 Davydov-Greselin	38

4.4.2. Proprietăți pentru estimatorul D_n^2 Davydov-Greselin	40
4.4.3. Reprezentări grafice pentru estimatori în situații de date reale	41
4.5. Un alt tip de estimator empiric D pentru noul indice al inegalității D	42
4.6. Estimarea măsurilor de inegalitate pentru date grupate	44
5. Analiza efectului redistributiv al impozitelor prin abordarea Zenga	49
5.1. Reforma impozitului pe venit personal	54
5.2. Un studiu empiric al efectului redistributiv al impozitelor	58
II. O analiză a repartiției veniturilor între anii 2007-2015	61
1. Introducere	61
2. Metodologia cercetării	64
2.1. Cadrul general	64
2.2. Abordare macroeconomică	65
2.3. Nivelul mediu ale veniturilor nete echivalente și tendințele în statele membre ale UE	65
3. Inegalitatea veniturilor în interiorul și între grupurile Statelor Membre	67
3.1. Coeficientul Gini	67
3.2. Coeficientul Zenga	69
3.3. Curba Lorenz	70
4. Repartiția log normală	70
5. Curba Zenga	74
6. Rezultate și observații finale	74

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

*6.3.5. Costuri și beneficii pentru România ale liberei circulații a forței de muncă în Uniunea
Europeană (temă multianuală)*

Coordonator: Prof. univ. dr. Luminița Chivu

Autori: Prof. univ. dr. Luminița Chivu, Prof. dr. Constantin Ciutacu

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Scurtă motivare a promovării celor 4 libertăți	3
2.1. Libera circulație a persoanelor	5
2.2. Libera circulație a bunurilor și serviciilor	13
2.3. Libera circulație a capitalurilor	20
Concluzii	26

Bibliografie selectivă	30
Anexa 1. Evoluția populației municipiilor din România, în intervalul 2006-2014 (date la data de 1 iulie, persoane)	32
Anexa 2. Evoluția populației orașelor din România, în intervalul 2006-2014 (date la data de 1 iulie, persoane)	38
Anexa 3. Evoluția populației comunelor din România, în intervalul 2006-2014 (date la data de 1 iulie, persoane)	48
Anexa 4. Comerțul exterior al României cu statele membre ale Uniunii Europene pe grupe de produse industriale (mil. euro)	146

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.5. Cercetări de dezvoltare rurală – Studii comparative între țări membre UE și China

Coordonator: Dr. Alexandru Sin

Autor: Dr. Alexandru Sin

CUPRINS

*Aspecte ale structurii agrare în China în urma reformei și studiu
comparativ între statele membre UE*

Introducere: importanța structurii agrare	3
1. Aspecte ale structurii agrare în China	5
1.1. Introducere	5
1.2. Agricultură chineză înaintea reformei	7
1.3. Stagnarea culturală	8

1.4. Politici și instituții implicate în agricultura chineză	9
1.5. Dimensiunea exploatațiilor agricole în China	10
2. Aspecte ale structurii agrare în UE	12
2.1. Introducere	12
2.2. Metoda de cercetare	13
2.3. Rezultatele cercetării	14
Concluzii	22
Bibliografie	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.23. Datoria publică a României 1918-2018

Coordonator: Dr. George Georgescu

Autor: Dr. George Georgescu

CUPRINS

Datoria publică a României 1918-2018	2
1. Evoluția datoriei publice în perioada interbelică (1918-1946)	2
1.1. Considerații și precizări de ordin metodologic	2
1.2. Datoria publică pe sub perioade și factori de influență ai acesteia	3
1.3. Indicatori ai gradului de îndatorare în perioada interbelică	8
2. Evoluția datoriei publice a României în perioada comunistă: 1948-1989.	
Lichidarea datoriei externe în martie 1989	12

3. Creșterea îndatorării publice a României în perioada 1990-2016	19
3.1. Considerații metodologice privind datoria publică și sustenabilitatea acesteia. Implicații pentru România	19
3.2. Creșterea accelerată a datoriei publice în perioada postcriză	21
Bibliografie	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.25. Arhitectura întreprinderilor din România – evoluție seculară 1918-2018

Coordonator: Prof. dr. Luminița Chivu

Autor: Prof. dr. Luminița Chivu

CUPRINS

Analize de context și precizări metodologice	2
1. Etapa interbelică, a producției de război și reconstrucția postbelică, 1918-1947	4
2. Etapa economiei centralizate (naționalizare, colectivizare și economie de comandă), 1948-1989	17
3. Etapa tranziției la economia de piață, 1990-2018	23
Bibliografie selectivă	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE
NAȚIONALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.1. Schimbări demografice în România:
fapte, implicații, provocări și politici pentru creștere inteligentă

Coordonator: Prof. dr. univ. Emilia Titan

Autori: Cristina Boboc; Daniela Manea

CUPRINS

1. Evoluția structurilor demografice în România, în perioada 1918-2016	2
1.1. Scurtă introducere pentru perioada 1918-1948	2
1.1.1. Primul deceniu interbelic: 1918-1928	3
1.1.2. Al doilea deceniu interbelic: 1918-1938	5
1.1.3. Primul deceniu postbelic: 1939-1947	7
1.2. Perioada 1948-1989 – Evoluția populației în regimul comunist	8

1.2.1. Primul deceniu socialist: 1948-1956	9
1.2.2. Al doilea deceniu interbelic: 1918-1938	9
1.2.3. Perioada Ceașistă: 1966-1989	10
1.2.4. Structura demografică după 1989	11
1.3. Perioada 1990-2006 – O pierdere de peste 1,4 milioane de locuitori: cu ce ne este mai rău?	14
1.3.1. Fațeta demografică a migrației externe	15
1.3.2. Fațeta care nu se vede a deceniului demografic și costul său	17
1.4. Structura socială și demografică în România în perioada 2007-2010	17
1.4.1. Piața forței de muncă în România în perioada 2007-2010	20
1.4.2. Structura socială și demografică în România în perioada 2011 - prezent	20
1.5. Structura demografică în România anul 2016	22
2. Indicatori de performanță ai creșterii inteligente, durabile și incluzive. Evoluția în România	24
2.1. Considerații teoretice	25
2.2. Considerații metodologice	26
2.3. Date utilizate	26
2.4. Analiza evoluției indicatorilor	27
2.4.1. Ocuparea forței de muncă	27
2.4.2. Activitatea de cercetare-dezvoltare	29
2.4.3. Schimbările climatice	32
2.4.4. Educația	34
2.4.5. Sărăcia și excluziunea socială	38
Bibliografie	43

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.2. Evoluții pe termen lung a modelului de ocupare a forței de muncă – tema pe doi ani

Coordonator: dr. Florin Marius Pavelescu

Colectiv de autori: dr. Florin Marius Pavelescu; drd. Marilena Nicoleta Balabuti;
as. cercet. Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

1. Specificitatea utilizării forței de muncă în industria României în perioada 1950-2016	2
2. Globalizarea și tehnologia informațională – cauze ale desființării granițelor	3
3. Utilizarea forței de muncă – dimensiune națională și europeană într-un context al nevoii de flexibilizare	4

4. Prezentare a formelor de flexibilizare a ocupării forței de muncă în România	7
Bibliografie	29

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.

Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.3. Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale

Coordonator: dr. Livia Chisăgiu

Autor: dr. Livia Chisăgiu

CUPRINS

1. O succintă perspectivă istorică asupra dezvoltării politicilor sociale în ultimul secol și clarificări conceptuale	3
Clarificări conceptuale: bunăstare, stat al bunăstării și principiul subsidiarității ca fundament funcționale al rețelei de securitate socială	3
2. Etape ale implicării statului în asigurarea protecției sociale. Procese majore care au impulsionat dezvoltarea politicilor sociale	5
2.1. Etape ale implicării statului în asigurarea protecției sociale	5

2.2. Procese majore care au impulsionat politicilor sociale	6
2.3. Perioada postbelică: apariția statului bunăstării	10
3. Tipologii ale statului bunăstării	12
4. Principiile care legitimează politicile sociale și conceptul de cetățenie. Balanța între drepturi și îndatoriri asociată acestora	15
5. Caracterizarea succintă a modelului social și economic european	18
6. Rațiunile economice ale politicilor sociale	22
6.1. Necesitatea implicării statului în procesele economice	22
6.2. Situații în care piața este inefficientă	23
7. Sărăcia derivată din muncă. Rolul protector al educației și al investiției în capital uman	24
7.1. Sărăcia derivată din muncă	24
7.2. Rolul protector al educației și al investiției în capitalul uman	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.

Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.4. Rolul statului și parteneriatul public-privat (1918-2018) – tema pe doi ani

Coordonator: dr. Cornel Ionescu

Autori: dr. Cornel Ionescu; dr. Florina Popa

CUPRINS

Abstract	4
Cuvinte cheie	5
Clasificare JEL	5
1. Introducere nontehnică	5
1.1. Obiectivele studiului	27
1.2. Metodologia utilizată	27

1.3. Conținutul capitolelor	27
1.4. Stadiul cercetării în domeniul temei	27
1.5. Contribuțiile aduse de autori	28
2. Conceptualizare și operaționalizare	28
2.1. Conceptualizarea rolului economic al statului, libertate și necesitate	28
2.2. Operaționalizarea rolului economic al statului 1918-1938	28
2.3. Operaționalizarea rolului economic al statului 1939-1949	28
2.4. Operaționalizarea rolului economic al statului 1950-1989	28
2.5. Operaționalizarea rolului economic al statului 1990-2016	28
2.6. Perioada postbelică: apariția statului bunăstării	29
Bibliografie	98

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.

Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.5. Eficiența investițiilor de mediu în România (1918-2018) – tema pe doi ani

Coordonator: dr. Simona Frone

Autor: dr. Simona Frone

CUPRINS

Partea I

Fundamente teoretice și practice privind investițiile de mediu din România

Fundamente teoretice și practice privind investițiile de mediu din România	2
Aspecte contextuale introductive	4
1. Fundamente conceptuale și metodologice privind economia mediului și teoria dezvoltării durabile	5
1.1. Scurt istoric privind integrarea principiilor de protecție a mediului în economie	5

1.2. Caracterul de bun public al mediului înconjurător. Externalitățile de mediu	11
2. Importanța și caracteristicile investițiilor de mediu, ca formă a protecției mediului	17
2.1. Necesitatea protecției mediului de impactul activității economice asupra naturii	17
2.2. Aspecte privind conștientizarea importanței protecției mediului și a investițiilor	21
2.3. Caracteristici și factori determinanți ai investițiilor de protecție a mediului la nivelul firmelor	33
2.3.1. Evaluarea economico-financiară a investițiilor de protecție a mediului	33
2.3.2. Rolul și importanța stimulentei pentru investițiile de protecție a mediului	34
2.3.3. Aspecte privind eficiența potențială a măsurilor și stimulentei pentru investițiile de protecție a mediului	38
2.4. Sinteză privind fundamentele și evoluția politicilor de protecție a mediului și a eficienței investițiilor conexe	42
3. Metode de evaluare a eficienței economico-sociale a investițiilor de mediu	48
3.1. Aspecte privind evaluarea economică a proiectelor de investiții publice și private	48
3.2. Criteriile generale de evaluare economico-socială a investițiilor de mediu	50
3.3. Particularități și etape privind evaluarea economică a proiectelor de infrastructură de mediu	53
4. Aspecte economice și politice privind activitățile și investițiile de protecție a mediului din România, în perioada socialistă	58
4.1. Studii și cercetări privind problemele economice ale protecției mediului în România socialistă	58
4.2. Dotarea întreprinderilor socialiste și modul de exploatare a instalațiilor pentru epurarea apelor uzate	68

4.3. Investițiile pentru protecția mediului din economia socialistă a României. Studiu de caz: investițiile pentru epurarea apelor uzate	71
4.4. Unele curiozități preliminare privind investițiile de protecție a mediului în economia socialistă a României	78
Bibliografie	81
Anexa	86

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. Sistemul fiscal din România – analiză retrospectivă și provocări

Coordonator: dr. Surugiu Marius-Răzvan

Autor: dr. Surugiu Marius-Răzvan

CUPRINS

Introducere	3
1. Provocări ale perioadei dintre Marea Unire și instaurarea comunismului (1918-1946)	5
2. Direcții adoptate în economia centralizată (1947-1989)	11
3. Perioada postsocialistă: repere și evoluții (1990-2017)	22
Concluzii	47
Bibliografie	49

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.

Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.9. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă

Coordonator: prof. univ. dr. Valentina Vasile

Autori: prof. univ. dr. Valentina Vasile; drd. Elena Bunduchi

CUPRINS

Introducere	3
1. Metode și modele utilizate în analiza și prognoza migrației. Scurtă prezentare selectivă	10
1.1. Precizări cu caracter general	10
1.2. Modelul gravitațional	15
1.3. Utilizarea modelelor gravitaționale	31

2. Aspecte teoretice și conceptuale ale remitențelor și tendințelor globale de evoluție a acestora	33
2.1. Remitențele – clarificări conceptuale și evoluții recente	35
2.2. Tendințe globale ale remitențelor	39
2.3. Canale de transfer	47
3. Metode de evaluare a eficienței economico-sociale a investițiilor de mediu	55
3.1. Schimb de servicii	55
3.2. Motivația strategică	56
3.3. Asigurarea și hazardul moral	58
3.4. Investiție	59
3.5. Altruismul	61
4. Impactul economico-social al remitențelor	63
4.1. Impactul economic comparativ al remitențelor față de ISD asupra creșterii economice	64
4.1.1. Analiza literaturii de specialitate	64
4.1.2. Descrierea datelor	67
4.1.3. Descrierea modelului	76
4.1.4. Rezultate și discuții	79
4.2. Impactul social al remitențelor	92
4.3. Concluzii și propuneri	95
5. Impactul ISD-urilor și a remitențelor asupra creșterii economice: studiu de caz Europa Centrală și de Est	100
5.1. Abordări teoretice privind impactul investițiilor străine directe și a remitențelor asupra creșterii economice	101
5.2. Impactul remitențelor și a investițiilor străine directe asupra creșterii economice	105

5.3. Unele concluzii	117
6. Emigranți români – victime a discriminării	119
Bibliografie	128
Anexa	137

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale
ale regionalizării și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.3. Dimensiunea regională a evoluției economiei României

Coordonator: prof. univ. dr. Zizi Goschin

Autor: prof. univ. dr. Zizi Goschin

CUPRINS

Introducere	1
Literatura de specialitate	3
Metodologia de analiză și datele statistice folosite	4
Rezultate	7
Perioada 1918-1945	9
Perioada regimului comunist - 1946-1989	11
Perioada 1990-2018 Tranziția la economia de piață și integrarea României în Uniunea Europeană	13

Concluzii	21
Bibliografie	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

**6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018**

Tema de cercetare:

6.11.3. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă

Coordonatori: prof. univ. dr. Valentina Vasile; dr. Raluca Mazilescu

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Valentina Vasile; dr. Raluca Mazilescu;
dr. Mariana Bălan; Ana-Maria Ciuhu; drd. Elena Bănică

CUPRINS

Introducere	3
Partea I – Forța de muncă în România modernă	4
1. Populația teritoriilor României moderne, în decursul celor 100 de ani de existență	4
2. Un secol în dezvoltarea capitalului uman în România	9
2.1. Potențialul de muncă al României în perioada 1918-1948	18

2.2. Piața muncii și valorificarea capitalului uman în perioada economiei centralizate 1948-1989	34
2.3. Revenirea la principiile democratice de funcționare a pieței muncii și dezvoltarea modelului gestiune a capitalului uman, ca factor de producție multidimensional – 1990-2018	42
Bibliografie	57
Partea II-a – Asigurările sociale, factor de incluziune socială	64
Aprecieri preliminare	64
3. Sistemul de asigurări sociale al României în perioada 1918-1948	68
3.1. Scurt istoric pe plan internațional	68
3.2. Scurt istoric al asigurărilor sociale în România până în 1912	71
3.3. România: Situația după 1918	72
3.4. Situația asigurărilor sociale în alte state	86
4. Asigurările sociale în perioada economiei centralizate 1948-1989	88
4.1. Principalele caracteristici ale sistemului în România	88
4.2. Situația asigurărilor sociale în alte state	95
5. Asigurările sociale în perioada de tranziție la economia de piață 1990-2018	100
5.1. Coordonatele sistemului	100
5.2. Pensia medie lunară și ponderea cheltuielilor cu pensiile în PIB	111
5.3. Factori care au influențat situația sistemului de pensii	114
5.4. Pilonul sistemului de pensii	119
5.5. Situația din alte state	129
Anexe	131
Bibliografie	137

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.5. Resursele naturale ale României 1918-2018

Coordonator: dr. Victor Platon

Colectiv de autori: dr. Victor Platon; dr. Marius Bulearcă; dr. Cornelia Neagu;
dr. Cristian Sima; dr. Andreea Constantinescu; Sorina Jurist

CUPRINS

Introducere	4
1. Resursele de țiței	4
1.1. Perioada 1918-1948 (perioada până în naționalizare)	5
Subperioada 1918-1939 (perioada interbelică)	5
Subperioada 1939-1945 (perioada celui de-al Doilea Război Mondial)	7

Subperioada 1945-1948 (refacerea potențialului petrolier)	7
1.2. Perioada 1948-1989 (perioada industriei etatizate a petrolului)	8
1.3. Perioada 1990-2018	10
2. Resursele de gaze naturale	12
2.1. Perioada 1918-1948	12
2.2. Perioada 1948-1989	14
2.3. Perioada 1989-2018	17
3. Resursele de cărbune	21
3.1. Perioada 1918-1948	21
3.2. Perioada 1948-1989	24
3.3. Perioada 1989-2018	26
4. Resursele de minereuri feroase și neferoase	29
4.1. Perioada 1918-1948	29
4.2. Perioada 1948-1989	32
4.3. Perioada 1989-2018	34
Concluzii resursele subsolului	37
5. Resursele de apă din România, în perioada 1918-2018	39
5.1. Rezervele de apă ale României	39
Evoluția cantitativă a rezervelor și structura acestora (prezent)	39
Situația și condițiile domeniului anterior anului 1918	40
Resursele de apă în perioada 1918-1945	41
Apele din Basarabia	43
Cadrul instituțional și juridic	44
5.2. Resursele de apă în perioada 1945-1990	47
Regimul apelor	47

Folosirea apei în agricultură	48
Folosirea apei în industrie	49
Folosirea apei la alimentările cu apă pentru populație și canalizare	51
Protecția împotriva inundațiilor	53
Consumul de apă	54
5.3. Resursele de apă în perioada 1990-2018	55
Legi și instituții	55
Consumul de apă	56
Infrastructura și investițiile	57
Poluarea apei	58
Protecția biodiversității, conservarea apei	58
Concluzii	62
Concluzii pentru perioada 1918-1945	62
Concluzii pentru perioada 1945-1990	62
6. Resursele de sol ale României în perioada 1918-2018	64
6.1. Evoluția resurselor de sol în România	64
Situția cercetărilor privind solul anterior anului 1918	64
Cadrul instituțional și juridic (legile privind exploatarea resurselor de sol)	65
6.2. Dimensiunea și calitatea resursei de sol în România	67
Dimensiunea resurselor de sol în România	67
6.3. Tipologia/clasificarea resurselor de sol din România	75
Distribuția regională a resursei de sol în România	77
6.4. Productivitatea resurselor de sol – evoluție și factori de influență	81
Anexe	83
Anexa 1: Proiectul Legii Apelor 91924), în presa vremii	83

Anexa 2: Lungimea principalelor cursuri de ape din România	84
Anexa 3: Resursele de apă de suprafață din România	85
Anexa 4: Istoric al administrațiilor bazinale de apă	86
Anexa 5: Distribuția regională a rezervelor de resurse de apă	87
Anexa 6: Definiții ale termenilor specifici	91
Anexa 7: Legislația cu privire la soluri	92
Anexa 8: Bonitatea terenurilor agricole	93
Anexa 9: Lucrări de îmbunătățiri funciare	95
Anexa 10: Suprafața agricolă a României în anul 1938	96
Anexa 11: Suprafața agricolă a României în anul 2014	98
Bibliografie	99

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.13. Evoluția schimburilor comerciale externe 1918-2018

Coordonator: prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.;
drd. Gheorghe Florentina; drd. Artur Emilian Simion;

CUPRINS

Introducere	3
1. Perioada interbelică 1919-1938	6
2. Schimburile comerciale ale României în perioada 1948-1989	24
3. Evoluții și tendințe ale volumului și structurii comerțului internațional al României în profil teritorial	41
Bibliografie	108

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.15. Educație și formare profesională (partea a II-a, 2000-2015)

Coordonator: dr. Florin Marius Pavelescu

Autori: dr. Florin Marius Pavelescu; asist. cercet. Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

1. Mobilitatea cadrului instituțional-legislativ	3
2. Dinamica și schimbările structurale ale populației școlare în perioada 1999-2017	5
3. Dinamica învățământului preșcolar	7
4. Dinamica învățământului primar și gimnazial	9
5. Dinamica și modificările structurale din învățământul secundar superior	13
6. Evoluții ale învățământului postsecundar neuniversitar	22

7. Dinamica sinuoasă a învățământului superior	27
8. Cheltuielile bugetului de stat pentru învățământ în perioada 200-2016	38
Concluzii	40
Bibliografie selectivă	41
Anexe statistice	43

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.16. Sănătatea (partea a II-a)

Coordonator: dr. Florin Marius Pavelescu

Autori: dr. Florin Marius Pavelescu; asist. cercet. Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

1. Evoluții ale fenomenelor demografice	3
1.1. Caracteristici ale sporului natural	3
1.2. Modificări ale natalității în perioada 1999-2015	5
1.3. Evoluția mortalității în perioada 2000-2015	10
2. Evoluția morbidității populației	15
3. Modificări ale cadrului instituțional al ocrotirii sănătății	17
4. Resursele bugetare alocate sistemului de ocrotire a sănătății	18

5. Evoluția rețelei de ocrotire a sănătății	20
6. Dinamica și modificarea structurii personalului medico-sanitar	23
7. Evoluții ale unor indicatori ai evoluției serviciilor medicale	27
Concluzii	33
Anexe statistice	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.18. Cercetare, inovare și transfer tehnologic 1918-2018

Coordonatori: dr. Steliana Sandu; dr. Andreea Clara Munteanu; dr. Irina Anghel

Autori: dr. Steliana Sandu; dr. Andreea Clara Munteanu; dr. Irina Anghel

CUPRINS

Partea I

Introducere	3
1. Știința și tehnica din România în perioada 1918-1939	7
2. Dezvoltarea creației tehnice în cadrul ramurilor industriale de bază ale României din perioada interbelică	20
3. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică în România în perioada 1945-1989	30

4. Indicatorii potențialului științific și tehnic național în perioada 1938-1989	33
5. Cercetarea științifică și inovarea în perioada 1990-2017	39
Anexe statistice	61
Partea a II-a Studiu pentru volumul centenar – Versiunea nr. 1	
Introducere	67
Perioada 1918-1945	67
Perioada 1945-1989	69
Perioada 1990-2000	71
Perioada de asociere la Uniunea Europeană (1995-2000)	73
Perioada 2000-2017	67
Bibliografie	77
Studiu pentru volumul centenar – Versiunea nr. 2	
Introducere	79
Perioada 1918-1945	79
Perioada 1945-1989	81
Perioada 1990-2000	83
Perioada de asociere la Uniunea Europeană (1995-2000)	85
Perioada 2000-2017	86
Bibliografie	89
Studiu pentru volumul centenar – Versiunea nr. 2	
Introducere	91
Perioada 1918-1945	91
Perioada 1945-1989	99
Perioada 1990-2000	101
Perioada de asociere la Uniunea Europeană (1995-2000)	103

Perioada 2000-2017	104
Bibliografie	107

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.20. Cultura 1918-2018

Coordonator: dr. Valeriu Ioan-Franc

Autor: dr. Valeriu Ioan-Franc

CUPRINS

1. O evaluarea a stadiului actual al globalizării	4
1.1. Ce prezumăm în abordarea globalizării	4
1.2. Fundamentalismul de piață	10
1.2.1. Inegalitatea globală	15
1.2.2. Globalizarea și populismul	16
1.2.3. Globalizarea și naționalismul	18

1.2.4. Globalizarea și comerțul internațional	22
1.3. Brexit	29
2. Guvernanța postcriză financiară și globalizarea	41
2.1. Conexiunea binomică	41
2.2. Unele caracteristici ale abordărilor	45
2.3. Guvernanța globală	52
2.4. Guvernanța Uniunii Europene	56
2.4.1. O revenire solidă?	56
2.4.2. Intenții bune și rezultate	58
2.4.3. Solidaritate și coeziune	59
2.4.4. Putem urmări o viziune a guvernanței UE?	61
2.4.5. O necesitate pentru România	62
2.4.6. Încotro se îndreaptă guvernanța europeană?	65
2.4.7. Spre o viziune a guvernării europene	65
2.5. Uniunea Europeană și dinamica globalizării	68
2.5.1. Cadrul general	68
2.5.2. Perspectiva motorului franco-german	73
2.6. Limitele politicii monetare când guvernele devin iresponsabile	75
2.7. Simboluri în cumpănă ale Uniunii Europene	80
2.8. Din nou despre Brexit	82
3. România și globalizarea- impact și provocări	89
3.1. Canale de transmisie a efectelor globalizării asupra României	89
3.1.1. Context și selectivitate în semnificația canalelor de transmisie	90
3.1.2. Canale de transmisie a efectelor globalizării asupra României	92
3.1.3. Structura canalelor de transmisie	94

3.2. Marile provocări ale României	109
3.2.1. Glexit	111
3.2.2. Fațetele globalizării	113
3.2.3. Angajarea pentru o nouă viziune a uniunii	120
3.2.4. A treia modernizare	123
3.2.5. Identificarea și abordarea intereselor naționale	127
3.2.6. Din nou despre frontiera de Est a Uniunii Europene	130
3.2.7. Despre hegemonia germană	132
3.2.8. Motorul franco-german	137
3.2.9. Din nou despre Brexit, dar în impas	140
3.2.10. Dinamica creșterii economiei globale	142
3.2.11. Zona euro și adoptarea monedei unice de către România	144
3.2.12. Primăvara arabă	145
3.3. O schimbare de atitudine	147
3.3.1. Pro memoria	148
3.3.2. De ce este necesară o schimbare de atitudine	153
3.3.3. Despre realități înconjurătoare	156
3.3.4. Realitățile României	157
3.3.5. Statalitatea ca pilon al promovării intereselor naționale	160
3.3.6. Reconstrucția	181
3.4. România și adoptarea Euro	210
3.4.1. Mesajul politic	214
3.4.2. Abordarea publică: lanț și aliat al adoptării euro	218
3.4.3. Rapoartele Barre, Werner și Delors: importanța lor pentru dezbaterea publică	224

3.4.4. Oportunitățile momentului	225
Bibliografie	245

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar Romania 1918-2018

Tema de cercetare:

*6.11.24. Instituții, mecanisme și reforme ale organizării administrativ-teritoriale din România
1918-2018*

Coordonator: dr. Daniela Antonescu

Autor: dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Introducere	4
1. Începuturile organizării administrativ-teritoriale a României	8
1.1. Forme vechi de organizare administrativ-teritorială a provinciilor românești	9
1.2. Modernizarea și noile reforme teritoriale, în perioada 1881-1918	17
1.2.1. Țara Românească și Moldova	17
1.2.2. Bucovina	21

1.2.3. Basarabia	22
1.2.4. Transilvania	24
1.2.5. Reforme instituționale și legislative privind organizarea administrativă ..	25
2. Marea Unire și începutul reformelor de unificare – perioada 1918-1947	29
2.1. Perioada 1918-1929	30
2.2. Perioada 1931-1940	35
2.3. Perioada 1940-1947	38
3. Organizarea administrativ-teritorială în cursul economiei de comandă (1948-1989)	40
3.1. Perioada 1948-1967	40
3.2. Perioada 1968-1989	42
4. Evoluții ale politicii de dezvoltare economică regională în perioada tranziției și a integrării în Uniunea Europeană (1990-2018)	43
4.1. Etapa de preaderare la Uniunea Europeană	49
4.2. Etapa integrării României în Uniunea Europeană (2007-2013)	55
4.3. Continuarea și consolidarea politicii regionale (2014-prezent)	62
4.4. Zone speciale ale perioadei de tranziție	64
Bibliografie	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.2. Dezvoltări teoretice și modele comportamentale aplicate în economie și finanțe

Coordonator: Acad. Lucian-Liviu Albu

Colectiv de autori: Acad. Lucian-Liviu Albu; Radu Lupu; Adrian Cantemir ;
Oana Cristina Popovici; Monica Răileanu-Szeles; Georgeta Rădulescu

CUPRINS

Introducere	11
1. Teoria piețelor eficiente și anomaliiile piețelor de capital	13
1.1. Preliminarii teoretice	13
1.2. Preliminarii matematice	14
1.3. Tipuri de eficiență specifice piețelor financiare	17
1.4. Anomalii și efecte întâlnite la nivelul piețelor de capital	19

2. Studierea anomaliilor Day-of-the week effect la nivelul variației condiționate a companiilor incluse în STOXX 600	23
2.1. Introducere	23
2.2. Revizia literaturii de specialitate	24
2.3. Date și metodologie	27
2.4. Rezultate	31
3. Analiza DOW pentru piața europeană de capital	45
3.1. Analiza sectorului Automobile și componente	45
3.2. Analiza sectorului Bănci	53
3.3. Analiza sectorului Bunuri de capital	61
3.4. Analiza sectorului Servicii comerciale și profesionale	69
3.5. Analiza sectorului Bunuri de folosință îndelungată și îmbrăcăminte	77
3.6. Analiza sectorului Servicii pentru consumatori	85
3.7. Analiza sectorului Instituții financiare diversificate	93
3.8. Analiza sectorului Energie	101
3.9. Analiza sectorului Alimente și materie primă cu amănuntul	109
3.10. Analiza sectorului Băutură și tutun	117
3.11. Analiza sectorului Echipamente și servicii de sănătate	125
3.12. Analiza sectorului Produse de uz casnic	133
3.13. Analiza sectorului Asigurări	141
3.14. Analiza sectorului Materiale	149
3.15. Analiza sectorului Media	157
3.16. Analiza sectorului Produse farmaceutice, biotehnologie și științele vieții	165
3.17. Analiza sectorului Produse farmaceutice, biotehnologie și științe	173
3.18. Analiza sectorului Proprietate imobiliară	181

3.19. Analiza sectorului Vânzare cu amănuntul	189
3.20. Analiza sectorului Semiconductori și echipamente	197
3.21. Analiza sectorului Software și servicii	205
3.22. Analiza sectorului Produse tehnologice hardware și echipamente	213
3.23. Analiza sectorului Servicii de telecomunicații	221
3.24. Analiza sectorului Transport	229
3.25. Analiza sectorului Utilități	237
3.26. Analiza sectorului Altele	245
Concluzii	253
Referințe bibliografice	255

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.12. Metode computaționale moderne de rezolvare a modelelor macroeconomice

Coordonator: dr. Petre Caraiani

Autor: dr. Petre Caraiani

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Metoda perturbației	3
2.1. Fundamente matematice	3
2.2. Solving DSGE Models with the Perturbation Method	5
3. Aplicații în Julia	10
3.1. Modelul optimal de creștere economică	11
3.2. Un model de evaluare a activelor	20

3.3. Compararea Acurateții Aproximărilor	23
4. Concluzii	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.13. Metode de analiză a seriilor de date statistice, prin metode matematice

Coordonator: dr. George Daniel Mateescu

Colectiv de autori: dr. George Daniel Mateescu; Corina Sâman; Mihai Buneci

CUPRINS

Regresia intervalelor	2
Modelul	4
Exemplu numeric	4
Alte tipuri de regresii	6
Referințe bibliografice pentru regresia intervalelor	10
Impactul indicatorilor de stres financiar sistemic. România, USA și Zona Euro	11
Introducere. Problema studiată	11

Indicatori de stres financiar	12
Datele	14
Metodologie	15
Rezultate	16
Răspunsul variabilelor din sistem la un șoc unitary negativ în variabila CISS	16
Răspunsul variabilelor din sistem la un șoc unitary negativ în variabila NFCI	18
Concluzii	20
Referințe	20

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.14. Modele și tehnici econometrice spațiale pentru analiza și prognoza piețelor muncii
la nivel regional*

Coordonator: prof. univ. dr. Mariana Bălan

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Mariana Bălan; dr. Carmen Uzlău;
dr. Brândușa-Mihaela Radu; drd. Gabriela Bilevsky;
dr. Corina Maria Ene-cercetător asociat IPE

CUPRINS

Introducere	4
1. Literatura de specialitate	8
2. Caracteristicile pieței muncii din România, în perioada 2008-2016	14
Analiza SWOT a pieței muncii din România	22
3. Evoluții ale pieței muncii la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României, în perioada 2008-2016	25

3.1. Caracteristicile pieței muncii din România	25
3.2. Caracteristicile pieței muncii în Regiunea Centru	34
3.2.1. Ocuparea și șomajul la nivelul Regiunii Centru	34
3.2.2. Oferta și cererea pe piața muncii din Regiunea Centru	43
3.3. Piața muncii din Regiunea Nord-Est, în perioada 2008-2016	47
3.4. Evoluții ale pieței muncii în Regiunea Nord-Vest, în perioada 2008-2016	60
3.5. Evoluții ale pieței muncii în Regiunea Sud-Est, în perioada 2008-2016.....	72
3.6. Piața muncii în Regiunea Sud Muntenia, în perioada 2008-2016	82
3.6.1. Ocuparea în Regiunea Sud-Muntenia	83
3.6.2. Șomajul în Regiunea Sud-Muntenia	87
3.7. Particularități ale pieței muncii în Regiunea Sud-Vest Oltenia	90
3.7.1. Structura populației active	91
3.7.2. Structura populației ocupate	93
3.7.3. Șomajul	98
3.8. Particularități ale pieței muncii la nivelul Regiunii Vest	101
Șomajul în Regiunea Vest	109
4. Disparități regionale ale pieței muncii	112
3.4.1. Disparități regionale și factori determinați ai decalajelor	112
3.4.2. Participarea populației regiunilor la activitatea economică	113
3.4.3. Decalaje regionale la orizontul anului 2014	119
3.4.3. Ocuparea și șomajul tinerilor pe piața muncii în regiunile de dezvoltare ale României	123
Concluzii	131
Bibliografie	140
Anexa 1 Mecanismul apariției șomajului și relații între clasele de șomaj	146

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.15. Evoluții și perspective ale bunăstării, sărăciei și sustenabilității modelelor de consum ale populației în România la 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană

Coordonator: dr. Marioara Iordan

Colectiv de autori: dr. Marioara Iordan; prof. univ. dr. Ion Ghizdeanu;
dr. Mihaela -Nona Chilian; dr. Dalina Maria Andrei; dr. Sorin Dinu;
dr. Dana Ioana Țapu; dr. Dan Gabriel Anghel;
asist. cercet. Sorina Elena Enache

CUPRINS

Introducere	I-III
1. Veniturile populației României după 10 ani de apartenență la Uniunea Europeană ...	1
1.1. Veniturile populației din România la 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană	1
1.1.1. Abordări teoretice	1

1.1.2. Veniturile populației în produsul intern brut	4
1.1.3. Veniturile gospodăriilor – evoluție afectată de criza economică	5
1.1.4. Modificări structurale – o imagine a schimbării ocupării	7
1.1.5. Integritatea veniturilor - evoluții	12
1.1.6. Salariul minim – o pârgie de reducere a inegalității	17
1.2. Cadrul conceptual referitor la vulnerabilitatea economică	22
1.2.1. Definiție și relația cu alte concepte economice (bunăstare, sărăcie)	22
1.2.2. Indicatori ai vulnerabilității	25
1.3. Vulnerabilitatea gospodăriilor din România	41
Anexe	65
2. Sărăcia în România și spațiul UE	81
2.1. Abordări conceptuale privind sărăcia	81
2.1.1. Indivizi (persoane), versus gospodării (menaje)	83
2.1.2. Sărăcia, versus riscul sărăciei	84
2.1.3. Asocierea la sărăcie a excluziunii sociale	85
2.1.4. Asocierea la sărăcie a inegalității economice	87
2.1.5. Populația, pe categorii expuse riscului de sărăcie	89
2.2. Sărăcia în România și spațiul UE	90
2.2.1. Evoluția sărăciei în spațiul UE	90
2.2.2. Evoluția sărăciei în România	103
Anexe	108
3. Bunăstarea economico-socială	130
3.1. Definiții și concepte	130
3.2. Metode și principii de cuantificare a bunăstării economico-sociale	131
3.2.1. Măsurile obiective	132

3.2.1.1. Produsul Intern Brut real per capita (PIBpc)	132
3.2.1.2. Avantaje și dezavantaje ale venitului ca măsură a bunăstării	135
3.2.1.3. Indicele Dezvoltării Umane (Human Development Index HDI) ..	139
3.2.1.4. Indicele Dezvoltării Umane ajustat cu Integritatea Socială (Inequality-adjustment Human Development Index – IHDI)	142
3.2.1.5. Raportul comisiei Stiglitz-Sen-Fitoussi	145
3.2.2. Măsuri subiective	149
Scorul Fericirii Mondiale (World Happiness Score – WHS)	149
3.2.3. Măsuri mixte	152
Indicele de Prosperitate (Legatum Prosperity Index – LPI)	152
3.2.4. Indicatori asociați cu bunăstarea economico-socială	154
3.2.4.1. Indicele Libertății Economice (Index of Economic Freedom – IEF)	154
3.2.4.2. Nivelul de siguranță – Indicele Păcii la nivel global (Global Peace Index – GPI)	159
3.2.4.3. Indicele de calitate a mediului înconjurător (Environmental Performance Index – EPI))	164
3.2.4.4. Indicele Dezvoltării Umane ajustat cu Integritatea Socială (Inequality-adjustment Human Development Index – IHDI)	166
3.3. Determinanți ai bunăstării subiective la nivel global: un model panel cu tranzacție neliniară.....	165
3.3.1. Metodologie și date	166
3.3.1. Rezultate	169
3.3.1. Implicații pentru politicile în domeniul bunăstării în cazul României	175
3.4. Concluzii	178
Bibliografie	180

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.16. Modelarea parametrilor potențialului uman în contextul inovării și dezvoltării durabile
în UE*

Coordonator: prof. univ. dr. Elena Pelinescu

Autor: prof. univ. dr. Elena Pelinescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Capitalul uman și inovarea în modelele de creștere economică	5
2. Merite și limite ale indicatorilor care măsoară stocul de capital uman	13
3. Parametrii care condiționează intensitatea capitalului uman asupra creșterii economice și inovării. Modelarea acestora	28
Concluzii	40
Bibliografie	43
Anexe	49

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.17. Competitivitate sectorială din perspectiva dezvoltării durabile: dimensiunea regională a
cooperării transsectoriale*

Coordonator: dr. Păuna Carmen Beatrice

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Elena Pelinescu; prof. univ. dr. Dorin Jula;
lector univ. dr. Tiberiu Diaconescu; dr. Marioara Iordan;
dr. Nona Mihaela Chilian; drd. Bilevsky Gabriela

CUPRINS

1. Competitivitatea și specializarea inteligentă în direcția atingerii obiectivelor strategiei Europa 2020	1
2. Cooperarea transsectorială și dezvoltarea clusterelor la nivel european	11
Abordări intersectoriale privind dezvoltarea durabilă în regiunea Adriatică- Danubiană	38

3. Dezvoltarea națională și regională – sisteme integrate de modele	38
3.1. Trecerea în revistă a unor modele de dezvoltare economică regională și națională	43
3.1.1. Modelul indian	43
3.1.2. Modelul suedez	43
3.1.3. Modelul TIM	44
3.1.4. Modelul olandez	44
3.1.5. Modelul MORSE	45
3.1.6. Rețele complexe industriale	47
3.1.7. Rețele de input-output	50
3.1.8. Lanțuri globale – lanț valoric, lanț de aprovizionare	53
4. Metode de implementare a celor mai bune practici pentru proiectele de dezvoltare a lanțurilor valorice	57
Principii, practici și provocări	61
5. Capitalul uman și dezvoltarea regională în România	76
6. Capitalul uman și conceptul de "Innovative Milieux"	93
6.1. Analiza capitalului uman implicat în activități inovatoare – abordare națională și regională	95
6.2. Dezvoltarea pe regiuni a structurilor de tip asociativ din România	98
Bibliografie	103

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.18. Impactul economic al tehnologiilor energetice conform acțiunii nr. 10 a set plan

Coordonator: prof. univ. dr. Purica Ionuț

Autor: prof. univ. dr. Purica Ionuț

CUPRINS

Scopul acestui document	2
Introducere	2
Ținte	4
Gestionarea și dezafectarea deșeurilor radioactive	6
Reactori de fisiune avansați și inovativi	6

Provocări transversale	8
Anexa 1 Nuclear R&I revizia cadrului legal și de politici prezente	10
Anexa 2 Acțiunile relevante ale planului set planul integrat: sprijinirea funcționării în condiții de siguranță a sistemelor nucleare și dezvoltarea sistemelor nucleare 14	14

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.19. Măsurarea sincronizării ciclurilor economice

Coordonator: dr. Corina Sâman

Autor: dr. Corina Sâman

CUPRINS

Putere predictivă a ciclurilor financiare pentru activitatea economică în țările CEE-3

1. Introducere	3
2. Datele	4
3. Ciclurile de afaceri și ciclurile financiare	5
3.1. Identificarea ciclurilor	7
3.2. Caracterizarea ciclurilor	8

4. Puterea predictivă a ciclurilor de credite pentru activitatea economică	12
4.1. Măsurile pentru evaluarea previziunilor	13
4.2. Predictibilitatea in-sample	15
4.3. Predictibilitate în afara eșantionului (Out of sample)	17
5. Concluzii	19
Referințe	20
Appendix A Rezultatele estimărilor pentru întregul eșantion	24
Appendix B Analiza previziunilor în afara eșantionului (Out of sample)	27
Appendix C Programe	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.20. Evaluarea efectelor integrării economice europene și ale Brexitului asupra emigranților din țările Europei Centrale și de Est

Coordonator: dr. Mihaela Simionescu

Autor: dr. Corina Sâman

CUPRINS

Introducere	5
1. Migrația în țările Europei Centrale și de Est și efectele integrării în Uniunea Europeană	5
1.1. Fenomenul migraționist în țările Europei Centrale și de Est	20
1.2. Efectele integrării economice europene asupra fenomenului migraționist	20

1.3. Consecințele integrării economice europene asupra emigrației din țările Europei Centrale și de Est	31
2. Efectele integrării economice în Uniunea Europeană și ale Brexitului asupra emigranților din Europa Centrală și de Est stabiliți în Regatul Unit	40
2.1. Efectele extinderii Uniunii Europene în 2004 și 2007 asupra politicii migraționiste	40
2.2. Posibile efecte ale Brexitului asupra Regatului Unit și asupra relațiilor cu Uniunea Europeană	47
3. Cadrul metodologic	54
4. Măsurarea impactului integrării economice europene asupra emigranților din țările Europei și perspectiva după Brexit	60
4.1. Măsurarea impactului integrării economice europene asupra numărului de emigranți din țările Europei Centrale și de Est	60
4.2. Măsurarea impactului integrării economice europene asupra remitențelor trimise de emigranți din țările Europei Centrale și de Est	63
4.3. Măsurarea impactului integrării economice europene asupra economiei Regatului Unit. Scenariu privind numărul de emigranți din țările Europei Centrale și de Est în Regatul Unit după Brexit	66
Concluzii	69
Anexe	71
Bibliografie	78

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.21. Modelarea de tip flow-fund a metabolismului socioeconomic
(II - continuare din 2016)

Coordonator: dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Autor: dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

CUPRINS

Lista figurilor	3
Lista tabelelor	4
1. Un nou turn Babel: bioeconomie (NGR) sau bioeconomie (EU) sau economie bio sau economie verde?	5
1.1. La început a fost Cuvântul: clasificarea terminologiei	5
1.2. Structura studiului	8

Referințe	8
2. România bioeconomică	10
3. Sărăcia energetică a gospodăriilor și a comunităților: studii de caz	17
3.1. Delimitări conceptuale	17
3.2. Sărăcia energetică a persoanelor/gospodăriilor	17
3.3. Schiță a profilului sărăciei energetice a gospodăriilor din România	20
3.4. Sărăcia energetică a localităților și iluminatul stradal: Studiu de caz	23
3.5. Concluzii	26
Referințe	26
4. Tranziția la societatea digitală, costul tranzacțiilor și impactul acestora asupra metabolismului socioeconomic	29
Referințe	33
5. Economia verde în era digitală: clusterelor „verzi”	34
5.1. Reducerea costului tranzacțiilor, apariția clusterelor industriale și era digitală	34
5.2. România „vede” în versiunea „cluster”	35
5.3. Începători față în față cu un vârf de lance pentru emergența orașelor verzi inteligente: România și Norvegia	38
5.4. Concluzii	46
Referințe	47

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.26. Programe și prognoză în economia României. Repere 1918-2018

Coordonator: dr. Marioara Iordan

Autori: dr. Marioara Iordan; dr. Elena Pelinescu

CUPRINS

1. Perioada 1918-1945	3
Aspecte privind planificarea și prognoza în teoria și politica economică	3
Construcții instituționale legate de activitatea de elaborare de programe și prognoze	6
Instrumente de planificare și prognoză	7
2. Perioada 1946-1989	11
Aspecte privind planificarea și prognoza în teoria și politica economică	11

Construcții instituționale legate de activitatea de elaborare de programe și prognoze	21
Elaborarea de programe și planuri	23
Îmbunătățirea metodologiei de planificare și prognoză	26
3. Perioada 1990-2018	36
Construcții instituționale legate de activitatea de elaborare de programe și prognoze	37
Îmbunătățirea metodologiei de planificare și prognoză	40
Programe și strategii de dezvoltare	55
Bibliografie	57

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

*6.5.1. Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene asupra României ca stat
membru al Uniunii Europene*

Coordonator: Acad. Mugur Isărescu, dr. Simona Moagăr-Poladian

Colectiv de autori: dr. Simona Moagăr-Poladian; dr. Dorina Clichici;
dr. Amalia Fugaru; dr. Gabriela Mihailovic; dr. Mihai Nițoi

CUPRINS

1. Foaia de parcurs – pașii necesari pentru completarea uniunii economice monetare ...	1
1.1. Europa cu mai multe viteze sau adaptarea unui scenariu mai vechi	1
1.2. Foaia de parcurs pentru completarea procesului de convergență a UEM	7
1.3. Rolul euro pe piața internațională	11
1.3.1. Analiza factorilor determinanți ai gradului de internaționalizare a unei monede	13

1.3.2. Utilizarea monedei euro pe plan internațional	17
1.3.3. Concluzii	21
Referințe bibliografice	22
2. Convergența și divergența în Uniunea Europeană și în Zona Euro	23
2.1. De ce este importantă convergența în Uniunea Europeană și în Zona Euro?	24
2.1.1. Convergența nominală	25
2.1.2. Convergența reală	30
2.1.3. Convergența ciclică	37
2.1.4. Convergența structurală	39
2.1.5. Convergența regională	41
2.2. Evidența empirică privind convergența în Zona Euro, dinamica dezechilibrelor și corecții necesare: cadrul legal, instituțional și instrumente de reformare a Zonei Euro	43
2.2.1. Evidența empirică privind disparitățile dintre statele membre; eterogenitatea Zonei Euro	44
2.2.2. Dinamica dezechilibrelor din Zona Euro	48
2.2.3. Corecții: cadrul legal și instrumente de reformare a Zonei Euro	54
2.3. Zona Euro și statele membre candidate la aderare.....	60
2.3.1. Răspunsul politic al statelor membre candidate la aderarea la Zona Euro pentru mai multa integrare	61
2.3.2. Capacitatea statelor membre candidate la zona euro de a face față pe cont propriu provocărilor interne (dezechilibre) și externe (o nouă criză)	62
Concluzii	67
3. Cartea albă privind viitorul Europei – implicații posibile ale celor cinci scenarii asupra finanțelor publice ale României	69
3.1. Scurtă trecere în revistă a implicațiilor celor cinci scenarii pentru bugetul României	70

3.2. Efecte posibile ale celor cinci scenarii asupra veniturilor și cheltuielilor bugetului României	79
3.2.1. .Efecte posibile asupra veniturilor publice	79
3.2.2. Efecte posibile asupra cheltuielilor publice	81
3.3. Efecte posibile ale celor cinci scenarii asupra vulnerabilității finanțelor publice și sustenabilității datoriei publice din România	82
3.3.1. Efecte posibile asupra vulnerabilității finanțelor publice din România	82
3.3.2. Efecte posibile asupra sustenabilității datoriei publice din România	84
3.3.3. Direcții necesare pentru reformarea finanțelor publice din România	85
4. Cartea albă privind viitorul Europei – implicații posibile ale celor cinci scenarii asupra finanțelor publice ale României	87
4.1. Scurtă trecere în revistă a implicațiilor celor cinci scenarii pentru bugetul României	88
Referințe bibliografice	94
4.2. Efecte posibile ale celor cinci scenarii asupra veniturilor și cheltuielilor bugetului României	95
Referințe bibliografice	110

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.2. Evaluarea proceselor globalizării impactul acestora asupra României ca stat membru al Uniunii Europene

Coordonator: dr. Napoleon Pop, dr. Valeriu Ioan-Franc;

Colectiv de autori: dr. Napoleon Pop, dr. Valeriu Ioan-Franc;

CUPRINS

1. O evaluare a stadiului actual al globalizării	4
1.1. Ce prezumăm în abordarea globalizării	4
1.2. Fundamentalismul de piață	10
1.2.1. Integritatea globală	15
1.2.2. Globalizarea și populismul	16
1.2.3. Globalizarea și naționalismul	18

1.2.4. Globalizarea și comerțul internațional	22
1.3. Brexit	29
2. Guvernanța post criză financiară și globalizarea	41
2.1. Conexiunea binomică	41
2.2. Unele caracteristici ale abordărilor	45
2.3. Guvernanța globală	52
2.4. Guvernanța Uniunii Europene	56
2.4.1. O revenire solidă?	56
2.4.2. Intenții bune și rezultate	58
2.4.3. Solidaritate și coeziune?	59
2.4.4. Putem urmări o viziune a guvernanței UE?	61
2.4.5. O necesitate pentru România	62
2.4.6. Încotro se îndreaptă guvernanța europeană?	65
2.4.7. Spre o viziune a guvernării europene	65
2.5. Uniunea Europeană și dinamica globalizării	68
2.5.1. Cadrul general	68
2.5.2. Perspectiva motorului franco-german	73
2.6. Limitele politicii monetare când guvernele devin iresponsabile	75
2.7. Simboluri în cumpănă ale Uniunii Europene	80
2.8. Din nou despre Brexit	82
3. România și globalizarea – Impact și provocări	89
3.1. Canale de transmisie a efectelor globalizării asupra României	89
3.1.1. Context și selectivitate în semnificația canalelor de transmisie	90
3.1.2. Canalele de transmisie a efectelor globalizării asupra României	92
3.1.3. Structurarea canalelor de transmisie	94

3.2. Marile provocări ale României	109
3.2.1. .Glexit	111
3.2.2. Fațetele globalizării	113
3.2.3. Angajarea pentru o nouă viziune a Uniunii	120
3.2.4. A treia modernizare	123
3.2.5. Identificarea și abordarea intereselor naționale	127
3.2.6. Din nou despre frontiera de est a Uniunii Europene	130
3.2.7. Despre hegemonia germană	132
3.2.8. Din nou despre Brexit, dar în impas	137
3.2.9. Dinamica creșterii economiei globale	140
3.2.10. Dinamica creșterii globale	142
3.2.11. Zona euro și adoptarea monedei unice de către România	144
3.2.12. Primăvara arabă	145
3.3. O schimbare de atitudine	147
3.3.1. Pro memoria	148
3.3.2. De ce este necesară o schimbare de atitudine	153
3.3.3. Despre realitățile înconjurătoare	156
3.3.4. Realitățile României	157
3.3.5. Statalitatea ca pilon al promovării intereselor naționale	160
3.3.6. Reconstrucția	181
3.4. România și adoptarea euro	210
3.4.1. Masajul politic	214
3.4.2. Abordarea publică: liant și aliat al adoptării euro	218
3.4.3. Rapoartele Barre, Werner și Delors: importanța lor pentru dezbateră publică	224

3.4.4. Oportunitățile momentului	225
Bibliografie	245

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.3. O propunere de viziune strategică a Uniunii Europene. Evaluarea domeniilor cu relevanță pentru viziunea strategică a UE și raportarea acestora la interesele României

Coordonator: dr. Petre Prisecaru; dr. Andreea Drăgoi

Colectiv de autori: dr. Petre Prisecaru; dr. Andreea Drăgoi; dr. Virginia Câmpeanu;
dr. Paul Calanter; dr. Iulia-Monica Oehiler Șincai; dr. Daniel Bulin;
drd. Alexandru Tănase; Odette Marinache

CUPRINS

1. Viziunea UE în perioada postcriză prin prisma evenimentelor recente și a documentelor UE	1
1.1. Europa cu două viteze	1
1.1.1. Introducere	1
1.1.2. Prevederile tratatelor privind cooperarea consolidată (întărită)	4

1.1.3. Impactul Brexitului asupra revigorării conceptului Europei cu mai multe viteze	10
1.1.4. Declarația de la Roma	19
1.1.5. Speech-ul președintelui Consiliului European, Donald Tusk	21
1.1.6. Speech-ul președintelui Comisiei Europene	21
1.1.7. Discursul președintelui Klaus Johannis la Roma	22
1.2. Tandemul franco-german și reformarea UE	30
1.2.1. Inițiativele lui Macron	30
1.2.2. Eurobondurile și cerința unei uniuni fiscale	31
1.2.3. Politici economice diferite în Germania și Franța și impactul pe zona euro	33
1.2.4. Concluzii	36
1.3. Progrese prin uniuni către desăvârșirea uniunii economice și monetare	38
1.3.1. Convergența reală și competitivitatea	38
1.3.2. Uniunea Financiară	42
1.3.3. Uniunea Fiscală	50
1.3.4. Uniunea Energetică	51
1.3.5. Uniunea Politică	54
1.3.6. Concluzii	56
1.4. Spre o nouă guvernanță în politica externă și de securitate comună (PESC)	59
1.4.1. Eliberarea UE de sub tutela SUA	59
1.4.2. Cerințe pentru o nouă PESC	63
1.4.3. Drumul către o uniune a securității și apărării	66
1.4.4. Rolul decisiv al UE în cadrul guvernanței globale	71
1.4.5. Concluzii	73

2. Uniunea Europeană ca actor global în noua configurație multipolară. Viitorul parteneriatului estic și al politicii de extindere	77
2.1. Provocări ale contextului internațional actual	77
2.2. Scurt istoric al Parteneriatului Estic	79
2.3. Viitorul Parteneriatului Estic după criza ucraineană și în contextul actualelor tensiuni geopolitice cu Federația Rusă	81
2.4. Politica de Extindere: scurt bilanț și viitoare obiective	84
2.5. Concluzii	88
3. UE și China: considerații privind impactul inițiativelor strategice chineze recente asupra relațiilor bilaterale	93
3.1. Introducere	93
3.2. BRI: obiective, instrumente și căi de implementare	95
3.3. Poziția UE cu privire la BRI	97
3.4. Cei „Trei Mari” din Uniunea Europeană își definesc poziția față de investițiile chineze în tehnologii avansate	99
3.5. Concluzii	101
4. Provocări la adresa securității interne a UE. Criza migrației și impactul asupra incluziunii sociale	104
4.1. Introducere	104
4.2. Puncte de reper privind fenomenul migrației actuale în UE	107
4.2.1. Determinanți și trăsături ale fenomenului migrației actuale	107
4.2.2. Succintă analiză statistică	108
4.2.3. Corelarea fluxurilor de migranți pe rutele majore către UE cu măsurile adoptate în plan comunitar pe planul migrației	109
4.3. Evidențe empirice privind problematica migrației	111
4.3.1. Indicatori de caracterizare a migrației	111
4.3.2. Analiza cluster	113

4.4. Evoluții recente în planul migrației: aspecte economice și sociale	116
4.4.1. Studii de caz: Grecia, Germania, relațiile UE cu Turcia	116
4.4.2. Balanța oportunități-riscuri în materie de imigrație	118
4.5. Concluzii	120
5. Priorități strategice ale UE în conformitate cu agenda 2020. Realizări și provocări	124
5.1. Prioritățile Agendei Europa 2020	124
5.2. Obiectivele Agendei Europa 2020	125
5.3. Prioritățile Comisiei Europene	125
5.4. Concluzii	141
6. Strategia UE pentru o dezvoltare rurală durabilă. Deziderate la orizont 2020	143
6.1. Introducere	143
6.2. Politica de dezvoltare rurală în perioada 2014-2020	144
6.2.1. Identificarea elementelor de continuitate ale Politicii de Dezvoltare Rurală în 2014-2020	144
6.2.2. Identificarea schimbărilor în Politica de Dezvoltare Rurală în 2014-2020	145
6.3. Analiza unor indicatori de context specifici mediului rural în UE-28 și în unele state membre ale Uniunii Europene	146
6.3.1. Populația rurală	147
6.3.2. Suprafața zonelor rurale	147
6.3.3. PIB/locuitor în zonele rurale	148
6.3.4. Riscului de sărăcie și excludere socială în mediul rural	149
6.4. . Reglementarea finanțării pentru dezvoltare rurală și repartizarea fondurilor de state membre	149
6.4.1. Bugetul Politicii de Dezvoltare rurală pentru exercițiul financiar 2014-2020	149

6.4.2. . Direcții de finanțare a Pilonului II - Dezvoltare rurală în 2014 -2020	150
6.4.2.1. .Analiza comparativă a priorităților dezvoltării rurale stabilită de România, Polonia, Ungaria și a finanțării acestora	151
6.4.2.2. Programe și măsuri multianuale cofinanțate	152
6.4.2.3. Analiza comparativă a finanțării celor mai importante măsuri de dezvoltare rurală în România, Polonia și Ungaria în perioada 2014-2020	155
6.5. Perspectivele unei noi reforme a Politicii Agricole Comune și viitorul dezvoltării rurale post 2020	155
6.6. Concluzii	158
7. Strategia Uniunii Europene pentru combaterea schimbărilor climatice. Politici de răspuns privind protecția mediului și dezvoltarea energiilor regenerabile	160
7.1. Strategia Uniunii Europene pentru combaterea schimbărilor climatice	160
7.1.1. Pachetul energie - schimbări climatice 2020	160
7.1.2. Cadrul 2030 privind energia și clima	162
7.1.3. Foaia de Parcurș pentru trecerea de la o economie competitivă cu emisii scăzute de carbon în 2050	163
7.2. Politici de răspuns privind protecția mediului și dezvoltarea energiilor regenerabile	165
7.2.1. Politici sectoriale de protecția mediului	165
7.2.1.1. Protecția atmosferei	166
7.2.1.2. Chimicalele	167
7.2.1.3. Industria	168
7.2.1.4. Energia nucleară	169
7.2.1.5. Utilizarea terenurilor	170
7.2.1.6. Natura și biodiversitatea	171

7.2.1.7. Zgomotul	171
7.2.1.8. Eficiența resurselor	172
7.2.1.9. Protecția solului	172
7.2.1.10. Deșeurile	173
7.2.1.11. Protecția apei	174
7.2.2. Dezvoltarea energiei din surse regenerabile	174
7.2.2.1. Uniune Europeană – lider mondial în domeniul energiei regenerabile, importanța eficienței energetice	174
7.2.2.2. Energia regenerabilă – elementul central al pachetului „Energie curată pentru toți europenii”	176
7.2.3. Concluzii	180

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.4. Aproximarea economică și financiară a Statelor membre din Uniunea europeană - condiție pentru stabilitatea și unitatea Europei (temă multianuală)

Coordonator: dr. Mihai Nițoi; dr. Dorina Clichici

Colectiv de autori: dr. Mihai Nițoi; dr. Dorina Clichici; dr. George Dumitrescu;
dr. Robert Dobre

CUPRINS

Introducere	3
1. Integrare și fricțiuni în piețele financiare din UE	4
1.1. Analiză de ansamblu a pieței financiare din zona euro	5
1.2. Analiza piețelor financiare din statele membre ale UE	11
2. Eterogenități în sistemele bancare din statele membre ale UE	28

2.1. Eterogenități în structura pieței bancare din statele membre ale UE	29
2.2. Eterogenități în structura bilanțurilor bancare	34
2.3. Nivelul de capitalizare și gradul de îndatorare	45
2.4. Indicatorii de lichiditate și profitabilitate	50
2.5. Consolidarea Uniunii Bancare prin instituirea Sistemului European de Garantare a Depozitelor	56
3. Analiza principalilor indicatori macroeconomici în statele membre ale Uniunii Europene	63
3.1. Divergențe în creșterea economică	63
3.2. Divergențe în finanțele publice	66
3.3. Balanța de plăți și poziția investițională netă	69
3.4. Rata inflației, costul muncii și productivitatea	72
4. Analiza companiilor nefinanciare din UE	77
4.1. Îndatorarea totală a companiilor nefinanciare din țările membre ale UE	79
4.2. Rata investițiilor companiilor nefinanciare din țările UE	82
4.3. Rata de profit a companiilor nefinanciare din țările membre ale UE	85
4.4. Ponderea în PIB a datoriilor companiilor nefinanciare din țările membre ale UE	87
4.5. Rentabilitatea capitalului propriu după impozitare în cazul companiilor nefinanciare din țările membre ale UE	89
Concluzii	95
Bibliografie	97

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.5. Decalaje economice și sociale intraeuropene. Politica de dezvoltare durabilă: sănătate și transport

Coordonatori: dr. Virginia Câmpean; dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: dr. Virginia Câmpean; dr. Petre Prisecaru; dr. Andreea Drăgoi;
dr. Alina Dumitrescu; dr. Ana Cristina Bâlgăr; dr. Mihai Bratu
dr. Paul Calenter

CUPRINS

Partea I – Sănătate publică – componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă

Capitolul I Sănătate publică – componentă a pilonului social al strategiilor
de dezvoltare durabilă în UE 1

1. Dinamica orientărilor strategice ale UE în domeniul sănătății publice 1

1.1. De la strategia de dezvoltare durabilă a UE (Göteborg, 2001) la Strategia Europa 2020 – domeniul Sănătate publică	2
1.1.1. Prima strategie de dezvoltare durabilă a UE	2
1.1.2. Strategia revizuită de dezvoltare durabilă (2006)	3
1.1.3. Strategia pentru sănătate a UE „Împreună pentru sănătate”	5
1.1.4. Strategia Europa 2020 – pentru o Uniune mai sănătoasă	6
1.2. Analiza evoluției indicatorilor dezvoltării durabile, relevanți pentru aria tematică Sănătate publică, la nivelul UE	9
1.2.1. Structura indicatorilor dezvoltării durabile	9
1.2.2. Raport de monitorizare a progresului SDD pentru anul 2015	10
1.2.3. Structura indicatorilor dezvoltării durabile pe aria tematică: Sănătate publică	11
1.3. Evaluarea calitativă a progreselor dezvoltării durabile în UE-28, pe aria tematică Sănătate publică, pe termen lung și termen scurt	12
1.4. Concluzii privind dezvoltarea durabilă a sănătății publice la nivelul UE după anul 2000	13
Capitolul II Sănătatea – Input al bunăstării și dezvoltării economice în UE la Orizont 2030	14
2. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă globală	14
2.1. UE implementează Agenda 2030 și Obiectivele dezvoltării durabile globale	15
2.1.1. Realizarea primei etape de implementare în UE a Agendei 2030	15
2.1.2. Domenii de acțiune la Obiectivul 36 privind sănătatea publică	16
2.2. Analiza indicatorilor de sănătate, din punct de vedere al obiectivelor Strategiei globale de dezvoltare durabilă 2030 la UE și statele membre	17
2.2.1. Speranța de viață la naștere	17
2.2.2. Speranța de viață sănătoasă, fără dizabilități	18

2.2.3. Autopercepția stării de sănătate și de dizabilități	19
2.2.4. Necesități neîmplinite de examinare medicală	19
2.3. Analiza comparativă a stării de sănătate în țările Central și Est Europene (CEE-6), din punct de vedere al obiectivelor Strategiei globale de dezvoltare durabilă 2030	20
2.4. Prognoza cheltuielilor publice de sănătate în CEE-6 comparativ cu UE-28 până în anul 2060	22
3. Concluzii la Capitolul I și Capitolul II	24
Referințe bibliografice	29
Capitolul III Indicatori ai dezvoltării durabile în domeniul sănătății. O analiză comparativă în cadrul CEE-6	30
3.1. Speranța de viață	30
3.1.1. Speranța de viață sănătoasă	30
3.1.2. Speranța de viață la naștere	32
3.2. Rata mortalității determinată de boli cronice	33
3.2.1. Rata deceselor în funcție de bolile cronice	33
3.2.2. Rata deceselor persoanelor cu boli cronice, după grupa de venit	35
3.3. Rata sinuciderilor după grupa de vârstă	36
3.4. Servicii medicale pentru care nu s-a primit îngrijirea necesară pentru că sunt prea costisitoare, după grupa de venit a populației	37
3.5. Concluzii	38
Referințe bibliografice	40
Capitolul IV Analiza comparativă a indicatorilor relevanți privind determinanții stării de sănătate în țările membre UE-28 și cele CEE-6	41
Introducere	41
4. Analiza principalilor indicatori privind influența mediului asupra stării de sănătate a populației	44

4.1. Producția de substanțe chimice toxice în UE-28, pe clase de toxicitate	44
4.2. Expunerea populației urbane la poluanți atmosferici de tipul particulelor materiale la suspensie (PM)	47
4.3. Expunerea populației urbane la poluarea cu ozon	50
4.4. Expunerea populației la poluare fonică în locuințe	51
4.5. Factori de risc legați de expunerea populației la accidente de muncă fără pierderi de vieți omenești	52
Referințe bibliografice	54
Studiu de caz	
Polonia – dezvoltarea durabilă a sănătății publice	56
1. Introducere	56
2. Polonia, cea mai mare țară din Europa Centrală și de Est	56
3. Indicatorii principali ai dezvoltării durabile a sănătății în Polonia	57
4. Alți indicatori ai stării de sănătate în Polonia	59
4.1. Rata fertilității	59
4.2. Rata mortalității	59
4.3. Organizarea sistemului sanitar	60
Referințe bibliografice	63
Capitolul V Concluzii privind dezvoltarea durabilă a sănătății publice în UE-28 și CEE-6	64
1. Sănătatea publică – componentă permanentă a pilonului social al strategiilor de dezvoltare durabilă în UE	64
2. Analiza indicatorilor de sănătate din punct de vedere al obiectivelor Strategiei globale de dezvoltare durabilă 2030 în UE și în statele membre	64
3. Analiza comparativă a stării de sănătate în țările Central și Est Europene (CEE-6), nemembre ale Zonei euro și a determinanților economici generali	66
4. Prognoza cheltuielilor publice de sănătate în CEE-6 comparativ cu UE-28	67

5. Puncte tari și puncte slabe în dezvoltarea durabilă a sănătății în CEE-6	68
6. Instrumente financiare de sprijin pentru CEE-6 în domeniul sănătății publice	68
Partea a II-a – Dezvoltarea durabilă a transporturilor în UE și statele membre	
Capitolul VI Indicatori ai dezvoltării durabile în transporturi	71
6.1. Introducere	71
6.2. Analiza principalilor indicatori ai dezvoltării durabile a transporturilor	73
6.2.1. Prezentarea indicatorilor	73
6.2.2. Transport și mobilitate	76
6.2.2.1. Indicatori operaționali	76
6.2.2.1.1. Transportul de mărfuri	76
6.2.2.1.1. Transportul de pasageri	78
6.2.2.2. Indicatori explicativi	79
6.2.2.2.1. Transportul de mărfuri	79
6.2.2.2.1. Transportul de pasageri	80
6.3. Concluzii	81
Capitolul VII Indicatori privind impactul transporturilor	83
7.1. Indicator operațional – Emisii de gaze cu efect de seră din transport	83
7.2. Indicatori explicativi – Emisii medii de CO ₂ /km provenite de la autovehicule noi	87
7.3. Rolul transporturilor în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din UE	91
7.3.1. Cerințe ridicate pentru reducerea emisiilor	91
7.3.2. Optimizarea sistemului de transport și îmbunătățirea eficienței acestuia	91
7.3.3. Evaluarea utilizării energiei alternative cu emisii reduse pentru transport	92
7.3.4. Trecerea către vehicule cu zero emisii n.....	94

7.4. Concluzii	97
Referințe bibliografice	98

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.6. Politicile UE pentru dezvoltare rurală sustenabilă. Comparații la nivel internațional

Coordonator: dr. Andreea Drăgoi

Colectiv de autori: dr. Virginia Câmpăan; dr. Sarmiza Pencea; dr. Andreea Drăgoi;
dr. Manuela Unguru; dr. Ana Cristina Bâlgăr; dr. Cristian Moisoiu
dr. Emilia Bălan; dr. Mihai Bratu; Mirela Simion

CUPRINS

1. Considerații generale privind politicile UE pentru dezvoltare rurală sustenabilă	1
1.1. Abordări teoretice privind problema dezvoltării rurale la nivelul UE	1
1.2. Reforma PAC din 2013 și consecințele asupra obiectivelor dezvoltării rurale durabile	3
1.3. Implicațiile procesului de „înverzire” al PAC	5

1.4. Sprijinirea tinerilor fermieri din UE – o componentă cheie a dezvoltării rurale durabile	9
1.5. Finanțarea PAC în sprijinul creșterii economice favorabile incluziunii	11
1.6. Concluzii	13
Referințe bibliografice	15
2. Obiective ale dezvoltării rurale sustenabile în contextul strategiei 2020	16
2.1. Obiectivele Strategiei 2020 privind dezvoltarea durabilă. Implicațiile pentru spațiul rural european	16
2.2. Strategia 2020 și implicațiile pentru instrumentele de finanțare ale PAC	22
2.3. Obiectivele PAC privind dezvoltarea durabilă. Provocări la orizont 2020	27
2.4. Congruențe și confluențe între Strategia 2020 și reforma PAC	29
2.5. Concluzii	32
Referințe bibliografice	34
3. Reforma politicii agricole comune și implicațiile sale privind dezvoltarea rurală sustenabilă în UE	36
3.1. Introducere	36
3.2. Reforma PAC din 2013 pentru perioada 2014-2020	38
3.3. Bugetul PAC pentru exercițiul financiar 2014-2020 și finanțarea prin fonduri europene	39
Direcții de finanțare a Pilonului I – Agricultură în 2014-2020	40
3.4. Cum funcționează mecanismul plăților directe	42
3.5. Finanțarea măsurilor de „înverzire” în 2015 și implicațiile pentru statele membre	43
3.6. Direcții de finanțare a Pilonului II – Dezvoltare rurală în 2014-2020	44
3.7. Perspectivele unei reforme a PAC post 2020	47
3.7.1. De ce o „reformă a reformei” sau critica PAC 2013	47

3.7.2. Viitorul plăților directe	48
3.7.3. Viitorul măsurilor de piață și al mecanismelor de gestionare a riscurilor	50
3.8. Viitorul dezvoltării rurale	50
3.9. Concluzii	52
Referințe bibliografice	53
4. Planurile de dezvoltare rurală – instrument pentru atingerea obiectivului sustenabilității în statele membre UE	54
4.1. Finanțarea Dezvoltării Rurale în UE – privire de ansamblu	54
4.2. Obiective ale sustenabilității în programele de dezvoltare rurală	56
4.3. O analiză comparativă a Planurilor de Dezvoltare Rurală în UE	57
4.3.1. Analiza comparativă a priorităților de finanțare a dezvoltare rurale în Franța și România	59
4.3.2. Evaluarea modului în care au fost finanțate obiectivele dezvoltării sustenabile în cadrul PRD	60
4.4. Concluzii	66
Referințe bibliografice	66
5. Tehnologiile cu potențial revoluționar în agricultură și rolul lor în dezvoltarea rurală sustenabilă	68
5.1. Tehnologiile cu potențial revoluționar pentru agricultură	68
5.1.1. Inginerie genetică și biotehnologii	69
5.1.2. Robotică și automatizări	70
5.1.3. Matematică avansată	72
5.1.4. Agricultură de interior și fermele pe verticală	73
5.2. Impactul tehnologiilor emergente asupra agriculturii	74
5.2.1. Efecte ale noilor tehnologii pe piața muncii	76

5.2.2. Noi modele de afaceri	76
5.3. Concluzii – noile tehnologii în sprijinul dezvoltării rurale din statele membre	78
Referințe bibliografice	80
6. Energiile regenerabile și dezvoltarea rurală sustenabilă. Comparații între România și alte state membre din UE	81
6.1. Resursele de biomasă, definiții și utilizare	81
6.2. Biomasa pentru energie în România și UE	85
6.3. Concluzii	93
7. Politici pentru dezvoltare rurală sustenabilă în China și România. O analiză comparativă a provocărilor și dezideratelor	96
7.1. Dezvoltarea rurală sustenabilă – scurtă introducere teoretică	96
7.2. China și România – o analiză comparativă a politicilor de reformă din sfera dezvoltării rurale	98
7.2.1. Reformele dezvoltării rurale în China	98
7.2.2. Reforma dezvoltării rurale în România sub impactul obiectivelor PAC ..	102
7.3. Politici de răspuns la provocările dezvoltării rurale, în China și România	104
7.4. Analiza SWOT a dezvoltării rurale în China și România	108
7.4.1. Puncte tari	108
7.4.2. Puncte slabe	108
7.4.3. Oportunități	109
7.4.4. Amenințări	110
7.5. Concluzii	111
Referințe bibliografice	113
8. Politici pentru dezvoltarea rurală sustenabilă în Federația Rusă: deziderate și rezultate	115

8.1. Situația actuală a sectorului agricol în Federația Rusă	115
8.1.1. Aspecte generale ale economiei și agriculturii Federației Ruse	115
8.1.2. Utilizarea terenurilor	117
8.1.3. Culturile agricole	119
8.1.4. Creșterea animalelor	124
8.2. Scurtă prezentare a reformelor agricole	126
8.2.1. Perioada comunistă	126
8.2.2. Perioada tranziției la economia de piață	126
8.3. Impactul sancțiunilor economice internaționale asupra sectorului agricol din Federația Rusă	129
8.3.1. Contextul politic	129
8.3.2. Impactul politic	131
8.3.3. Efectele sancțiunilor economice internaționale	134
8.3.4. Strategii și metode de evitare a sancțiunilor internaționale de către exportatorii și importatorii de produse agricole din UE și fostele țări sovietice	134
8.4. Agricultură sustenabilă din Federația Rusă	136
8.5. Concluzii	137
Referințe bibliografice	137
9. Concluzii	139
Anexe	149
Bibliografie	156

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.7. Stadiul comparativ al implementării programelor europene de finanțare 2014-2020 a activităților de cercetare-inovare în țările membre UE din Europa Centrală și de Est

Coordonator: dr. Victoria Folea

Autori: dr. Victoria Folea; dr. Mariana Camelia Țăranu

CUPRINS

Partea I – Programele Comisiei Europene de finanțare a activităților de cercetare-inovare pentru 2014-2020	4
Introducere	4
Capitolul I Prezentarea generală a programului UE pentru finanțarea activităților de cercetare-inovare pentru perioada 2014-2020	7

1.1. Programul-cadru al UE de finanțare a cercetării și inovării Orizont 2020 (2014-2020)	8
1.2. Bugetul general al programului – cadru Orizont 2020	10
1.3. Probleme transversale la Orizont 2020	11
1.4. Tipuri de acțiuni (proiecte) și activități în Orizont 2020	12
1.5. Procesul competitiv de câștigare a finanțării europene pentru activități (proiecte) de cercetare-inovare în programul Orizont 2020	13
1.6. Bugetul UE	14
Capitolul II Participarea țărilor membre ale UE la programul cadru pentru finanțarea activităților de cercetare-inovare, Orizont 2020	16
2.1. Finanțarea europeană și națională a activităților de cercetare și dezvoltare în țările din EU-15	16
2.2. Finanțarea UE atrasă prin proiectele europene de cercetare-inovare de succes, în perioada 2014-iulie 2017	20
2.3. Participarea organizațiilor în proiecte de cercetare-inovare finanțate de programul UE Orizont 2020 în perioada 2014-iunie 2017	22
Capitolul III Participarea țărilor membre ale UE din Europa Centrală și de Est la programul cadru Orizont 2020 în perioada 2014-2015	26
2.1. Finanțarea europeană și națională Activităților de cercetare-dezvoltare în țările din Europa Centrală și de Est	26
2.2. Finanțarea Uniunii Europene le atrasă de proiectele europene de cercetare-inovare de succes în perioada 2014-iunie 2017	30
2.3. Participarea organizațiilor în proiecte de cercetare-inovare finanțată de programul Uniunii Europene Orizont 2020, în perioada 2014 iunie 2017	33
3.1. Finanțarea activităților de cercetare-inovare pe plan național și european	36
3.2. Competitivitatea în apelurile pentru proiectele de cercetare-inovare deschise anual în Comisia Europeană	41

3.3. Organizațiilor în proiectele de cercetare inovare finanțate în programul Orizont 2020	42
Partea a II-a – Fondurile europene structurale și de investiții pentru perioada 2014-2020	44
5. Fondurile europene structurale și de investiții pentru perioada 2014-2020	44
5.1. Descrierea obiectivelor și a priorităților UE în atragerea de fonduri structurale și de investiții pentru perioada 2014-2020	44
5.2. Documente strategice pentru fondurile ESI 2014-2020	44
5.3. Prezentarea fondurilor europene structurale și de investiții 2014-2020	47
5.4. Alocările financiare pentru Fondurile ESI 2014-2020	49
6. Absorbția fondurilor europene structurale și de investiții în țările europene structurale și de investiții în țările membre UE din Europa Centrală și de Est – situație comparativă	52
6.1. Prezentarea plăților realizate de UE, din fondurile ESI 2014-2020, în perioada 2014-31 august 2017, pe programele operaționale ale țărilor membre UE din ECE, comparativ cu bugetul UE alocat	68
6.2. Analiza comparativă a plăților realizate de UE, în perioada 2014-august 2017, din fondurile ESI 2014-2020, pentru țările membre UE din ECE și celelalte state membre	68
7. Stadiul absorbției fondurilor europene structurale și de investiții în România comparativ cu celelalte țări membre UE din Europa Centrală și de Est	76
7.1. Fondurile ESI 2014-2020 – Analiza plăților realizate de UE, pe programele naționale, pentru România	78
7.2. Analiza plăților UE pe tipuri de fonduri ESI 2014-2020 pentru România, comparativ cu statele membre UE din ECE	78
7.3. Programul implementării fondurilor ESI 2014-2020 în România comparativ cu statele membre UE din ECE	79
Concluzii	84
Referințe bibliografice	87
Anexe	89

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.8. Voi raporturile de forță dintre marile puteri și impactul acestora asupra economiei mondiale, sistemului monetar internațional și a piețelor de capital

Coordonatori: dr. Simona Moagăr Poladian; dr. George Cornel Dumitrescu;
Emilia Bălan

Colectiv de autori: dr. Simona Moagăr Poladian; dr. George Cornel Dumitrescu;
Emilia Bălan; dr. Dorina Clichici; dr. Mihai Nițoi; dr. Florin Bonciu.
Iulia Monica Oehler-Șincai; dr. Alina Aluculesei Avram; dr.
Glencora Benec-Mincu

CUPRINS

1. Evoluția comerțului mondial, a sistemului monetar internațional și a piețelor de capital în perioada postcriză	1
1.1. Evoluția schimburilor comerciale internaționale în 2009-2016 și repoziționarea țărilor în ierarhia comerțului mondial	1

1.2. Financiare internaționale - integrare și globalizare	12
1.2.1. Piața bancară internațională	13
1.2.2. Piața valutară internațională	15
1.2.3. Piața de capital	18
1.2.4. Piața internațională pentru administrarea investițiilor	19
1.2.5. Piața derivatelor financiare	21
1.3. Fluxurile bancare transfrontaliere- canalul principal de contagiune în cazul crizei financiare internaționale din 2008-2009.	23
1.3.1. Integrarea financiară globală și efectul de contagiune	23
1.3.2. Expunerile bancare transfrontaliere față de economia SUA sursă a contagiunii	26
1.4. Dinamica riscului sistemic în cadrul piețelor financiare internaționale	35
1.4.1. Elemente teoretice privind analiza riscului sistemic din perspectiva stabilității financiare	35
1.4.2. Riscul sistemic în piețele financiare internaționale	38
1.4.3. Dinamica riscului sistemic în Statele Unite ale Americii	40
1.4.4. Dinamica riscului sistemic în Uniunea Europeană	43
2. O nouă etapă a globalizării, trecerea la o lume multipolară și definirea unei noi ordini economice mondiale	47
3. Balanța actuală a puterii în Asia-Pacific	60
3.1. Introducere	60
3.2. Necesitatea abordării temei dintr-o dublă perspectivă, economică și geopolitică	62
3.3. Noi trăsături ale sistemului relațiilor din Asia-Pacific	66
3.4. Dilema acceptării Indiei în APEC	72
3.5. Trăsături specifice ale integrării economice în Asia-Pacific	74

3.6. Semnificația strategică a apropierii Indiei de Marea Britanie în perspectiva Brexit-ului	76
3.6.1. Marea Britanie, un rol în creștere în Asia-Pacific, în consonanță cu obiectivul sporirii importanței sale în sistemul relațiilor internaționale	76
3.6.2. Semnificația strategică a relației indo-britanice	77
3.6.3. Priorități în sfera cooperării bilaterale	79
3.6.3.1. Mecanisme instituționale	79
3.6.3.2. Principalele concluzii rezultate în urma summit-urilor în perioada 2010-2015	80
3.6.3.3. Elemente de noutate în relațiile Marii Britanii cu India din perspectiva Brexitului	82
3.7. Concluzii	85
4. Uniunea Europeană între protecționismul american și multilateralismul chinez	87
4.1. Uniunea Europeană - alternative de apărare a multilateralismului	87
4.2. SUA - Repoziționare pe scena mondială	93
4.3. Relațiile Uniunii Europene cu China, în noul context economic și geopolitic mondial	96
4.4. Relațiile bilaterale UE-India	102
4.5. UE-Japonia	105
4.6. Concluzii	110
5. Evoluții recente ale comerțului internațional cu bunuri și servicii. Principalele modificări înregistrate în ultimul deceniu și perspective	113
5.1. Comerțul mondial cu bunuri	113
5.1.1. Trăsături definitorii ale comerțului internațional cu bunuri ante și postcriză	113
5.1.2. Principalii actori ai comerțului internațional cu bunuri	117

5.1.3. Dinamica comerțului mondial cu bunuri din punct de vedere al structurii	121
5.1.4. Evoluția exporturilor mondiale de materii prime și produse prelucrate în principalele țări	123
5.1.5. Evoluția importurilor mondiale de materii prime și produse prelucrate al primelor 5 state la nivel mondial	126
5.1.6. Locul și rolul României în cadrul țărilor membre ale UE-28 din Europa Centrală și de Est	128
5.1.6.1. Dinamica comerțului cu bunuri al României	128
5.1.6.2. Evoluția în structură a exporturilor și importurilor de bunuri	130
5.1.6.2.1. Exporturi	130
5.1.6.2.2. Importuri	131
5.2. Comerțul mondial cu servicii în 2016	134
5.2.1. Analiza comerțului total cu servicii și principalele state contribuitoare.....	134
5.2.2. Evoluția comerțului internațional cu servicii în Uniunea Europeană	144
5.2.3. Evoluția comerțului internațional cu servicii în 2016 în România	145
5.2.4. Perspectivele comerțului internațional cu servicii pentru anul 2017	147
Concluzii Noile raporturi de forțe dintre marile puteri și impactul acestora asupra economiei mondiale, sistemului monetar internațional și piețelor de capital	149
Bibliografie	155
Anexe	166

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.9. Impactul celei de-a patra revoluții industriale asupra creșterii și dezvoltării economice

Coordonator: dr. Manuela Unguru

Autori: dr. Manuela Unguru; Răzvan Voinescu;

CUPRINS

Introducere	2
1. Actuala revoluție industrială și provocările ei	2
2. Tehnologiile disruptive ca vector de creștere economică	5
2.1. Principalele tehnologii disruptive	8
Roboți	8
Inteligența artificială(AI)	10

Cloud computing	11
Big Data	11
Internetul obiectivelor (IoT)	12
Realitatea virtuală/augmentară	14
Tehnologia 5G	15
2.2. Impactul diverselor tehnologii	16
Creșterea vânzărilor prin digitalizare	18
2.3. Noi abordări în modelele de afaceri	20
Abordarea full-stack pentru protejarea valorii create la nivel de firmă	22
3. Noi abordări în modelele de afaceri	24
3.1. Ecosistemele digitale	24
3.2. Implicații ale implementării pe scară largă a noilor tehnologii pentru piața muncii	25
Lipsa expertizei și a talentelor: o barieră în calea industriei 4.0	29
3.3. Impactul digitalizării la nivel sectorial	30
Energie	30
Soluții potențiale oferite de blockchain pentru sectorul energetic	32
Respective ale utilizării blockchain pentru tranzacțiile de energie.	33
Oportunități pentru eficiența energetică	34
Sănătate	36
Asistență medicală, inteligentă	36
Asistență medicală de la distanță	37
Implicarea activă a pacienților	37
Firmele medicale inteligente	38
Industrii creative	38

Reducerea timpului de producție	38
Creșterea calității produselor	39
Centrarea pe utilizator	39
4. Refacerea celei de-a Patra Revoluții industriale în politicile publice	40
4.1. La nivel mondial	41
4.2. La nivel UE	43
4.3. În România	50
Concluzii	54
Referințe bibliografice	55

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.10. Privind evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)

Coordonator: dr. Agnes Ghibuțiu

Colectiv de autori: dr. Agnes Ghibuțiu; dr. Simona Moagăr Poladian;
dr. George Cornel Dumitrescu; dr. Dorina Clichici; dr. Mihai Nițoi;
dr. Florin Bonciu; dr. Iulia Monica Oehler-Șincai;
dr. Alina Aluculesei Avram; dr. Cristina Bâlgăr;
Alexandru Butiseacă; Daniel Bulin; Andreea-Elena Drăgoi;
Cristian Moisoiu; Alina Ligia Dumitrescu; Mirela Simion;
Sarmiza Pencea

CUPRINS

1. Evoluția conjuncturii economiei mondiale în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018	1
1.1. Mersul economiei mondiale în 2016 și previziunile pentru 2017-2018	1

1.1.1. O succintă retrospectivă asupra anului 2016	1
1.1.2. Semnalele pozitive ale redresării economiei mondiale	3
1.1.3. Care ar fi perspectivele pentru 2017-2018?	6
1.1.4. Temerile și riscurile asociate cu relansarea economiei mondiale	9
1.2. Tendințele în evoluția conjuncturii economice a țărilor dezvoltate în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018	13
1.2.1. OECD: Evoluții în 2016 și perspective privind 2017-2018	13
1.2.2. UE și Zona Euro: Evoluții în 2016 și perspective privind 2017-2018	16
1.3. Tendințe în evoluția conjuncturii economice a țărilor emergente/în dezvoltare în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018	23
1.3.1. Tendințele și evoluția principalelor regiuni emergente/în dezvoltare	23
1.3.2. Țările BRICS. Evoluții recente și perspective	28
2. Evoluția comerțului internațional 2016 și perspectivele pentru 2017-2018. Tendințele recente în Sistemul comercial internațional	31
2.1. Evoluția comerțului internațional în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018	31
2.1.1. Evoluția comerțului mondial cu bunuri. Factori determinanți și particularități	33
2.1.2. Evoluția comerțului internațional cu bunuri în termeni nominali	37
2.1.3. Tendința și evoluția comerțului internațional cu servicii	40
2.1.4. Perspectivele comerțului internațional în 2017-2018	44
2.2. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	47
2.2.1. Agenda negocierilor multilaterale și plurilaterale din cadrul OMC	47
2.2.2. Evoluții recente în contextul agendei comerciale regionale	51
2.2.3. Amplificarea politicilor comerciale protecționiste la nivel global	53
2.2.4. Sporirea incertitudinilor vizând politicile comerciale și sistemul comercial internațional	56

3. Evoluția investițiilor străine directe (ISD) în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018.	
Tendințe în domeniul politicilor vizând ISD	61
3.1. Tendințe în evoluția fluxurilor de ISD la nivel global în perioada postcriză	61
3.2. Evoluția fluxurilor de ISD receptate la nivel global în 2016	66
3.3. Principalele țări receptoare și generatoare de ISD pe plan mondial	71
3.4. Perspectivele evoluției fluxurilor de ISD în 2017-2018	75
3.5. Tendințe în domeniul politicilor vizând ISD	77
3.5.1. Tendințe în evoluția politicilor naționale vizând ISD	77
3.5.2. Eforturile internaționale de reformare a regimului investițional global	79
4. Situația valutar-financiară internațională în 2016 și în perspectivă	84
4.1. Introducere	84
4.2. Evoluții pe piețele monetare în 2016	89
4.3. Evoluții pe piețele de titluri de stat în 2016	90
4.4. Evoluții pe piețele internaționale de acțiuni în 2016	92
4.5. Evoluții pe piața valutară în 2016	94
4.6. Perspective pe termen scurt și mediu privind piețele financiare globale	96
5. Evoluția conjuncturii economice în țările dezvoltate și emergente/în dezvoltare	
în 2016 și perspectivele pentru 2017-2018	100
5.1. Statele Unite ale Americii	100
5.2. Japonia	109
5.3. Germania	118
5.4. Marea Britanie	130
5.5. Franța	139
5.6. Italia	146
5.7. Spania	156

5.8. Grecia	165
5.9. Turcia	172
5.10. Polonia	181
5.11. Ungaria	188
5.12. Bulgaria	194
5.13. România	199
5.14. China	205
5.15. Federația Rusă	217
5.16. India	228
5.17. Brazilia	239
Anexe	246

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.11. Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și impactul acestora asupra economiei românești

Coordonator: dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: dr. Maria Cartas; dr. Andrei Rădulescu.;
dr. Petre Prisecaru; Emilia Bălan; Eufrosina Mereoru;
Simona Zamșa; dr. Emilia Manole; dr. Dana Ghițac

CUPRINS

1. Evoluții majore pe piața globală a materiilor prime în anul 2016 și tendințe previzibile pe termen scurt	4
2. Evoluția dolarului american în anul 2016 și perspective pentru 2017	14
3. Țitei	19
4. Produse agroalimentare și materii prime agricole	33

4.1. Grâu	33
4.2. Porumb	46
4.3. Uleiuri vegetale comestibile	55
4.4. Semințe oleaginoase	63
4.5. Carne de porc	71
4.6. Carne de bovine	80
4.7. Zahăr	90
4.8. Cafea	102
4.9. Bumbac	108
5. Produse primare industriale	108
5.1. Aluminiu	123
5.2. Cupru	130
5.3. Cositor	139
6. Metale prețioase	151
6.1. Aur	151
6.2. Argint	159
6.3. Metale platinice	165

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.12. România la intersecția inițiativelor chineze: O Centură, Un Drum și 16 + 1. Poziționarea României pe harta Noului Drum al Mătăsii

Coordonator: dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

Colectiv de autori: dr. Iulia Monica Oehler-Șincai; dr. Alina Ligia Dumitrescu;
dr. Andrei Rădulescu; dr. Robert Dobre; dr. Daniel Bulin;
prof. dr. Costin Lianu; prof. dr. Irina Rădulescu

CUPRINS

Abrevieri	4
1. Motivația alegerii de cercetare, obiective, metodologie și structura lucrării	5
1.1. Despre semnificația strategică a inițiativelor chineze recente	5
1.2. Poziția țărilor membre ale UE față de inițiativele recente ale Chinei	8

1.3. Relații româno-chineze în contextul actual	12
1.4. Obiective, metodologie, structura lucrării	16
Bibliografie	18
2. Determinanți, obiective și diferite abordări ale platformei 16 + 1	20
2.1. Introducere	20
2.2. Motivațiile cooperării în formula 16 + 1. Riscuri potențiale	20
2.3. Obiectivele participanților în procesul 16 + 1	22
2.4. ECE-16, un grup caracterizat prin diversitate	25
2.4.1. O analiză comparativă a situației economice a ECE-16	26
2.4.2. Comparații privind mediul investițional în ceea ce privește ușurința derulării afacerilor, calitatea investițiilor publice, infrastructura și inovația	31
2.5. Concluzii și direcții viitoare de cercetare	33
Bibliografie	34
3. Europa Centrală și de Est: Corelații între matricea dependență-atitudine față de UE și intensitatea cooperării cu China	37
3.1. Introducere	37
3.2. Tipologiile capitalismului în ECE	37
3.3. Comentarii privind dependența externă ridicată în cazul economiilor de piață dependente (EPD)	40
3.4. Matricea dependență atitudine față de UE și corelarea acesteia cu intensitatea cooperării cu China	47
3.5. Concluzii	53
Bibliografie	55
4. Studii de caz privind cooperarea Chinei cu ECE	58
4.1. Polonia cel mai însemnat partener al Chinei. Europa Centrală și de Est	58

4.1.1. Introducere	58
4.1.2. Perspectiva istorică a cooperării bilaterale	60
4.1.3. Factorii de natură politică, economică și geostrategică - catalizatorii relației bilaterale actuale	62
4.1.4. Provocările la adresa cooperării bilaterale: exemplificări	66
4.1.5. Avantajele cooperării Chinei cu Polonia în termeni economici	68
4.1.6. Cooperarea economică - pilonul principal a relațiilor bilaterale	72
4.1.7. Concluzii	76
Bibliografie	78
4.2. Relațiile româno-chineze în cadrul Noii Ordini Mondiale	80
4.2.1. Introducere	80
4.2.2. Punctele tari și punctele slabe ale relației româno-chineze - o analiză cu multe fațete	82
4.2.2.1. O perspectivă istorică a relației bilaterale	82
4.2.2.2. O nouă perioadă - voința politică de a consolida cooperarea bilaterală	85
4.2.2.3. Relațiile economice	86
4.2.2.3.1. Fluxurile comerciale și investiții ale ECE-11 cu China.	86
4.2.2.3.2. Scurt comentariu despre oportunitățile pierdute ale României. Studiu de caz: sectorul energetic	97
4.2.2.3.3. Schimburile culturale și interpersonale	100
4.2.3. Poziția României față de BRI și 16 + 1. Constrângeri în ceea ce privește prioritățile naționale	101
Bibliografie	104

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

*6.5.13. Implicații ale schimbărilor în raporturile de forțe dintre fenomenul globalizării
și entitățile statale asupra creșterii și dezvoltării economice*

Coordonator: dr. Florin Bonciu

Colectiv de autori: dr. Florin Bonciu; drd. Ana-Cristina Bâlgăr;
dr. Cristian Moisoiu; dr. Răzvan Voinescu; dr. Edith Dobrescu

CUPRINS

1. Globalizarea - un fenomen complex în tranziție către o nouă etapă	1
1.1. Globalizarea ca fenomen dinamic și istoric	1
1.1.1. Certitudini și în certitudini în noua etapă a globalizării	1
1.1.2. Reprezentarea realității și o posibilă analogie: ciclul de viață al produselor - ciclul de viață al conceptului de globalizare	3

1.1.3. O posibilă periodizare a ciclului de viață al (reprezentării/înțelegerii) globalizării	7
Bibliografie	9
1.2. Deglobalizare sau o nouă etapă a globalizării?	11
1.2.1. Deglobalizare: precizări terminologice și ipoteze contextuale - compendiu al literaturii de specialitate	11
1.2.2. Globalizare versus deglobalizare, prin prisma schimbărilor recente și a experiențelor trecute	16
1.2.3. Remarci finale	23
Bibliografie	24
1.3. Trecerea la o lume multipolară și revenirea entităților statale în postura de actori principali	26
1.3.1. Lumea multipolară, consecință a conjuncturii istorice, politice și economice conturată prin confruntarea mai multor forțe/puteri statale? „Ciocnirea civilizațiilor”, noi puteri emergente care revendică o poziționare mai bună în noua ordine globală, pe fondul declinului puterii SUA?	26
1.3.2. Lumea multipolară: consecință a unor evoluții economice globale care depășesc ca anvergură capacitatea de comandă și control și sfera cadrului juridic internațional?	37
1.3.3. Multipolaritatea, din perspectiva centrelor de greutate economică	41
Bibliografie	44
2. Rolul entităților statale în contextul relațiilor economice internaționale actuale	45
2.1. Tendințe de creștere a rolului entităților statale în contextul relațiilor economice internaționale contemporane. Aspecte conjuncturale sau mutații pe termen lung?	45
2.1.1. Cauze și manifestări ale tendințelor de creștere a rolului statelor, în contextul relațiilor economice internaționale	45

2.1.2. Cauze și manifestări ale tendințelor de reducere a rolului statelor, în contextul relațiilor economice internaționale	55
2.1.3. Rolul entităților statale în contextul relațiilor economice internaționale contemporane. Aspecte conjuncturale sau mutații pe termen lung?	58
Bibliografie	60
2.2. Cauze ale creșterii rolului entităților statale, problema inegalităților și contractului social	61
2.2.1. Inegalități și echitate în teoria contractului social	63
2.2.2. Reflectarea inegalităților în științele sociale	67
2.2.3. Evoluții recente în domeniul inegalităților la nivel global. Cauze, efecte, politici de răspuns și perspective	69
2.2.4. În loc de concluzii privind problema inegalităților și contractul social	73
Bibliografie	74
2.3. Considerații asupra rolului actual al entităților statale în sprijinirea creșterii și dezvoltării economice	75
2.3.1. Privire de ansamblu asupra caracteristicilor actuale ale economiei mondiale, din perspectiva factorilor de influență, ai creșterii și dezvoltării economice	75
2.3.2. Creșterea și dezvoltarea economică - cât de important este rolul statului?	87
2.3.3. Câteva lecții postbelice privind rolul statului în asigurarea creșterii și dezvoltării economice	82
Bibliografie	83
3. Implicații ale creșterii rolului entităților statale asupra funcționării Uniunii Europene	84
3.1. Particularități ale creșterii rolului entităților statale, în contextul instituțiilor și al mecanismelor de funcționare a Uniunii Europene	84
3.1.1. Suveranitatea europeană și statul-națiune	87

3.1.2. Probleme, dileme, contradicții și perspective ale relației dintre statele naționale și Uniunea Europeană	91
3.1.3. Concluzii cu privire la relațiile dintre entitățile statale și instituțiile și mecanismelor de funcționare ale Uniunii Europene	95
Bibliografie	96
3.2. Scenarii cu privire la variantele posibile de reformare a Uniunii Europene în perioada post 2020	97
3.2.1. Cartea Albă privind viitorul Europei	99
3.2.2. Care sunt factorii care direcționează viitorul Uniunii Europene?	101
Bibliografie	104
Concluzii și implicații pentru România	105
Anexe	110

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.14. Modele de dezvoltare economice emergente și impactul lor asupra modelelor economice tradiționale

Coordonator: dr. Răzvan Voinescu

Colectiv de autori: dr. Răzvan Voinescu; dr. Manuela Unguru;
dr. Cristian Moisoiu

CUPRINS

Introducere	7
1. De la creștere, la dezvoltarea economică sustenabilă: evoluții conceptuale și constatări empirice	11
1.1. Creșterea și dezvoltarea economică. Abordări teoretice	11
1.2. Măsurarea creșterii și dezvoltării economice	13

1.3. Dezvoltarea sustenabilă. Dezvoltări teoretice și implicații practice	18
1.4. Sustenabilitatea în contextul afacerilor	21
2. Tehnologii și modele de afaceri emergente și potențialul transformator al acestora asupra modelului curent de dezvoltare economică	25
2.1. Modelul de afaceri: contribuții reper pentru dezvoltarea conținutului conceptual. Rolul tehnologiilor în dezvoltarea modelelor de afaceri	25
2.2. Șase noi modele de afaceri. Evoluții recente ale factorilor care determină mutații semnificative în conținutul modelelor de afaceri	31
2.3. „Full-stack”, un posibil cadru de analiză a potențialului modelelor de afaceri ale viitorului de a crea valoare	39
2.4. O analiză comparativă a noilor modele de afaceri prin prisma cadrului de analiză „full-stack”	44
3. Creștere economică, dezvoltare inclusivă și sustenabilă, consum și producție sustenabile: obiective și inițiative de politici publice la nivel european	49
3.1. Politicile Uniunii Europene privind energia și schimbările climatice	51
3.2. Sectorul bunurilor și serviciilor de mediu înconjurător în UE	56
3.3. Politicile de inovare sustenabilă	58
4. Cursa pentru competitivitate și sustenabilitate economică. România în context european	69
4.1. Competitivitate incluziune și sustenabilitate în abordarea Forumului Economic Mondial	69
4.2. Competitivitatea statelor membre ale Uniunii Europene în 2017. România, provocări pentru sustenabilitatea creșterii	73
4.3. Integritate și sărăcie în Uniunea Europeană, 2017. Performanțe nedorite în cazul României	80
Remarci finale	87
Anexe	91
Bibliografie	103

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

*6.5.15. China ca furnizor global de capital investițional în ascensiune. Noi motivații și strategii
implicații pentru economia mondială, Europa și România.*

Coordonator: dr. Sarmiza Pencea

Colectiv de autori: dr. Sarmiza Pencea; dr. Andreea Drăgoi;
drd. Ana Cristina Bâlgăr; dr. Daniel Bulin

CUPRINS

1. Elemente de teorie economică privind investițiile externe și internaționalizarea companiilor. Specificul aplicabilității acestora în cazul particular al Chinei	5
1.1. Introducere - cadrul conceptual și ipoteze contextuale	5
1.2. Factorii determinanți ai ISD prin prisma principalelor teorii contemporane - compendiu al literaturii de specialitate	8
1.2.1. De la premisa piețelor perfecte, la admiterea eșecurilor lor	8

1.2.2. Motivații ce țin de valorificarea imperfecțiunilor structurale ale piețelor - teoria avantajului de monopol	10
1.2.3. Evitarea costurilor de tranziție, element fundamental al procesului internalizării producției internaționale	11
1.2.4. Determinanții investițiilor externe în viziunea paradigmei eclectice	13
1.3. Mai pot fi abordate investițiile externe chineze prin prisma teoriilor actuale sau se impune o nouă conceptualizare?	19
1.4. Investițiile externe ale Chinei din perspectiva paradigmei eclectice	22
1.5. Observații finale	23
Referințe bibliografice	24
2. Evoluția investițiilor externe ale Chinei la nivel global	26
2.1. Specificitatea principalelor valuri de investiții chineze în termeni de volum, trăsături și tendințe	26
2.2. Orientări geografice recente ale fluxurilor investiționale ale Chinei	35
2.3. Orientări structurale ale investițiilor chineze	41
Referințe bibliografice	44
3. Investițiile chineze în SUA - evoluție, tendințe și perspective	46
3.1. Aspecte generale	46
3.2. Considerații cantitative și calitative asupra investițiilor chineze în SUA	51
3.3. Evoluția și tendințele investițiilor străine directe chineze în SUA	54
3.3.1. Structura ISD pe categorii de investitori și tipuri de investiții	58
3.3.2. Tendințe sectoriale ale ISD chineze în SUA	61
3.3.3. Schimbări structurale în investițiile ISD chineze în SUA	63
3.4. Reacții și context politic	67
3.5. Concluzii	69
Referințe bibliografice	70

4. Investițiile chineze în Europa	75
4.1. Europa destinație favorită a investitorilor chinezi	75
4.1.1. Amploare, dinamică, tranzacții relevante	76
4.1.2. Specific actual și tendințe noi, de natură structural-calitativă	79
4.1.3. Orientarea geografică, proiecția intereselor economico-strategice chineze	80
4.1.4. Modele operaționale și strategii de internaționalizare a companiilor chineze în Europa	82
4.2. Efecte pe termen scurt și perspective	84
Referințe bibliografice	87
5. Investițiile chineze în CEE, în contextul inițiativei BELT &ROAD și al Platformei 16+1. Cazul României	89
5.1. Introducere	89
5.1.1. Câteva elemente de context privind BRI și 16+1	89
5.1.2. Win-win – de la concept, la interpretări și realități diferite	92
5.1.3. Studiu de caz: drumul balcanic al Mătășii / proiectul feroviar Belgrad- Budapesta.....	96
5.2. Investițiile Chinei în țările CEE 16 în perioada 2005-2015	99
5.2.1. Fluxurile anuale de investiții chineze către țările CEE 16	100
5.2.2. Stocurile de investiții chineze în țările CEE 16	104
5.3. Investițiile Chinei în România, în contextul BRI și 16+1	108
5.3.1. Evoluția fluxurilor și stocurilor de investiții	108
5.3.1. Cine sunt investitorii/deținătorii de active chinezi în România?	109
Referințe bibliografice	112
Concluzii	114

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile cerințe de integrare europeană și de globalizare.
Convergență reală și nominală

Tema de cercetare:

6.5.16. Impactul noii legislații comunitare asupra politicii energetice a Uniunii Europene.

Coordonatori: dr. Petre Prisecaru; dr. Ana Ligia, Dumitrescu

Colectiv de autori: dr. Petre Prisecaru; dr. Ana Ligia, Dumitrescu;
dr. Paul Calanter; dr. Iulia Monica Oehler-Șincai; dr. Brîndușa Covaci

CUPRINS

1. Progresele și neîmplinirile Strategiei Uniunii Energetice	1
1.1. Al doilea raport privind starea uniunii energetice	1
1.2. Alte aspecte privind situația uniunii energetice	1
2. Eficiența energetică - obiectiv principal al uniunii energetice	9
2.1. Repere ale eficienței energetice în UE - tendințe și indicatori	23
2.2. Noi reglementări privind eficiența energetică	26

2.3. Evaluarea impactului, revizuirii aprofundate a Directivei privind performanța energetică a clădirilor	28
2.4. Strategia protejării consumatorilor vulnerabili	30
2.5. Noua strategie în materie de încălzire și răcire, pentru transformarea inteligentă a acestui sector	32
2.6. Concluzii	34
3. Decarbonizarea economiei. Noi orientări ale directivei revizuite privind sursele regenerabile de energie. Elaborarea unei noi politici pentru sustenabilitatea bioenergiei până în anul 2030	37
3.1. Decarbonizarea economiei	37
3.2. Noi orientări ale Directivei revizuite privind sursele regenerabile de energie	41
3.3. Elaborarea unei politici pentru sustenabilitatea bioenergiei, până în anul 2030	48
4. Schemele de sprijin pentru producția de energie din sursele regenerabile în UE	51
4.1. Considerații generale	51
4.2. Rolul schemelor de sprijin acordate pentru producția de energie din surse regenerabile	53
4.3. Scheme de ajutor acordate pentru energia din surse regenerabile	54
5. Strategia securității energetice a Uniunii Europene și stadiul implementării acesteia. Pachetul legislativ care promovează conceptualizarea acesteia	61
5.1. Strategia Uniunii Europene referitoare la securitatea energetică, suport al Uniunii Energetice Europene	61
5.2. Pachetul legislativ aferent conceptului de securitate energetică la nivel UE	65
5.3. Concluzii	75
6. Dimensiunea externă a uniunii energetice	80
6.1. Introducere.....	80
6.2. Definirea conceptului de dimensiune externă a uniunii energetice	80

6.3. Cooperarea cu țările furnizoare de energie	84
6.4. Cooperarea energetică la nivel regional	86
6.5. Cooperarea cu alți actori principali de pe piața energiei	89
6.6. Concluzii	91
7. Guvernanța energiilor regenerabile în UE	94
7.1. . Directiva 2009/28/EC	94
7.2. Revizuirea Directivei 2009/28/EC	98
7.3. Regulamentul PE și Consiliul privind guvernanța uniunii energetice	105
7.4. Raportul de progres în domeniul energiilor regenerabile	107
7.5. Concluzii.....	111

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico sociale și politicile.
Centenar. România 1918-2018.

Tema de cercetare:

6.11.27. Un secol de relații economice și politice internaționale 1918-2018.

Coordonator: dr. Simina Moagăr Poladian

Colectiv de autori: dr. Florin Bonciu; dr. Andreea Drăgoi; dr. George Dumitrescu;
dr. Victoria Florea; dr. Edith Dobrescu; dr. Alina Avram

CUPRINS

1. Un secol de prezență și contribuții românești în relațiile economice internaționale	1
1.1. Gândirea economică românească cu privire la relațiile economice internaționale ale României în perioada 1918-2018: orientări și opțiuni	1
Bibliografie	10

1.2. Organizații internaționale, cu vocație economică, la care România a fost sau este parte cu Marea Unire din 1918	12
Bibliografie	23
2. Bilateralism și multilateralism în relațiile economice internaționale ale României	25
2.1. Perioada 1918-1949 - preponderența bilateralismului	26
2.2. Perioada 1948-1989 - implicațiile prin participării în CAER și relațiile bilaterale cu statele din Occident	27
2.3. Perioada 1989 - prezent - implicațiile perioadei de aderare și postaderare în Uniunea Europeană	30
Bibliografie	32
3. România și CAER	33
3.1. Situația României în CAER în perioada 1950-1960	38
3.2. Bilanțul comercial al României în cadrul CAER	42
Bibliografie	45
4. România în economia mondială în ultimii 100 de ani, prin prisma populației, PIB ului și comerțului	46
4.1. Populația din România în ultimul secol. Situație comparativă cu Statele europene	46
4.1.1. Populația în perioada interbelică	47
4.1.2. Populația după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial	52
4.1.3. Perioada comunistă	53
4.1.4. Perioada de după 1989	59
4.2. PIB-ul României în ultimul secol	64
4.2.1. Perioada interbelică	64
4.2.2. PIB în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și în perioada de refacere postbelică	67

4.2.3. PIB-ul în perioada comunistă	68
4.2.4. Evoluția PIB după 1989	72
4.3. Comerțul exterior al României	74
4.3.1. Comerțul exterior al României în perioada 1938 1989	82
4.3.2. Comerțului internațional după 1989	84
Bibliografie	86
Anexe	89

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.1. Cercetări privind fundamentarea regionalizării și a dezvoltării locale în România

Coordonator: Acad. Păun Ion Otiman

Colectiv de autori: dr. Nicoleta Mateoc, dr. Adrian Băneș, dr. Andrea Feher,
dr. Miroslav Raicov, dr. Caius Goșa, Zamfira Iucu

CUPRINS

1. Dezvoltarea regională	1
1.1. Politica UE de dezvoltare regională	1
1.2. Delimitări conceptuale	4
1.3. Clasificarea regiunilor. Tipologia Nomenclatorului Unităților	6
1.4. Împărțirea administrativ-teritorială a României (istoric)	8

1.5. Regionalizarea actuală a României	15
2. Dezvoltarea rurală – concepte, modele, politici	17
2.1. Conceptul de dezvoltare rurală	18
2.2. Modelul sectorial: dezvoltarea rurală centrală pe rolul agriculturii	19
2.3. Modelul redistributiv: dezvoltarea rurală ca reducere a diferenței dintre zonele rurale slab dezvoltate și restul economiei	20
2.4. Modelul teritorial: dezvoltarea rurală ca dezvoltare a interrelațiilor din cadrul economiei locale	22
2.5. Dezvoltarea rurală și rolul agriculturii	26
2.6. Dezvoltarea rurală și dezvoltarea locală	27
2.7. Dezvoltarea rurală și politicile rurale în Europa	29
3. Gradul de dezvoltare al județelor și regiunilor României	32
3.1. Gradul de dezvoltare economică	32
3.2. Regiunile de dezvoltare ale României	32
3.3. Gradul de dezvoltare rurală al localităților, județelor și regiunilor României	50
3.3.1. Metodologia de evaluare a gradului de dezvoltare rurală al localităților ...	50
3.3.2. Caracterizarea nivelului de dezvoltare al județelor, regiunilor istorice ale României	57
Concluzii	59
Bibliografie	60
Anexe	60

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: dr. Iuliana Ionel

CUPRINS

Evoluții ale pieței financiare din România după aderarea
la Uniunea Europeană

Introducere	2
1. Aderarea la UE și piața financiară	4
2. Cadrul conceptual și metodologic	5
3. Deținerea terenurilor agricole și structura agrară din România	7
4. Prețurile terenurilor agricole din extravilanul localităților	9
5. Tranzacțiile cu terenuri din extravilan	13

6. Achiziționarea terenurilor agricole de către străini	17
7. Dezbaterile naționale și europene referitoare la piața financiară	22
Concluzii	24
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: Mariana Gordea

CUPRINS

Impactul aderării României la Uniunea Europeană asupra filierei cărnii de bovine și a laptelui de vacă, în profil regional

Rezumat	3
Cuvinte cheie	4
Material și metodă	4
Stadiul cunoașterii	4
Rezultate și discuții	8

1. Filiera de producere și comercializare a laptelui de vacă și a cărnii de bovine în profil regional	8
1.1. Producția de lapte de vacă și carne de bovine	8
1.2. Colectarea și procesarea	16
1.3. Producția industrială de produse lactate	19
1.4. Consumul și autosuficiența	24
1.5. Prețuri	25
1.6. Comerțul cu produse lactate și bovine vii	27
1.7. Studiu de caz – filiera locală	28
Concluzii	30
Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

**6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România**

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: Daniela Giurca

CUPRINS

*Viitorul Politicii Agricole Comune după Brexit – între așteptări și realități
pentru viitorul agriculturii și mediului rural din România*

1. Elemente de context	3
2. O politică veche, dar mereu adaptată realităților	4
3. Reforma Cioloș – la mijlocul perioadei (Mid Term Review): ce se va schimba din 2018?	7
4. Viitorul alimentației și agriculturii – Comunicarea Comisiei pentru PAC – post 2020	14

4.1. Spre un model de a obține rezultate și o Politică Agricolă Comună mai simplă	15
4.2. O Politică Agricolă Comună mai inteligentă, mai modernă, mai durabilă	16
4.2.1. Sprijin pentru un venit echitabil pentru fermieri	17
4.2.2. Realizarea de investiții pentru a se îmbunătăți cota de piață a fermierilor	20
4.2.3. Gestionarea riscurilor	21
4.2.4. Îmbunătățirea protejării mediului și a acțiunilor climatice și contribuția la realizarea obiectivelor UE în domeniul mediului și al climei	22
4.3. Consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale	23
5. Primele reacții asupra Comunicării Comisiei pentru PAC – post 2020	27
6. Resurse bibliografice pentru fundamentarea reformei PAC după 2020	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: Diana-Maria Drigă

CUPRINS

Impactul aderării României la Uniunea Europeană
asupra filierei legumelor, în profil regional

Rezumat	3
Material și metodă	3
Stadiul cunoașterii	5
Rezultate și discuții	7
1. Filiera legumicolă din România	7

1.1. Suprafețe cultivate cu legume, producția totală de legume și randamentele la hectar	9
1.2. Prețurile medii pentru principalele specii de legume	15
1.3. Analiza indicatorilor privind suprafețele și producția de legume, în profil regional	17
1.4. Evoluția suprafețelor de legume cultivate în sere și solarii, în profil regional	28
1.5. Volatilitatea prețurilor în profil regional	33
1.6. Valoarea producției legumicole în profil regional	36
1.7. Capacitatea de procesare	38
1.8. Consumul de legume și gradul de autoaprovizionare	38
1.9. Comerțul exterior cu legume	41
Concluzii	42
Bibliografie	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

**6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România**

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: Viorica Gavrila

CUPRINS

Filiera fructelor. Evoluții și tendințe în contextul Pieței Comune

Rezumat	2
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	5
3. Material și metoda de cercetare	12
4. Rezultate și discuții	13
4.1. Caracteristicile structurale ale producției de fructe în contextul european	13
Dimensiunea agricolă a sectorului fructelor	13

Suprafața, producția și valoarea producției	14
Structura sortimentală	14
Evoluții structurale, gradul de specializare și tendința în specializarea fermelor	15
Forța de muncă în fermele specializate în fructe	18
Indicatori tehnico economici ai fermelor specializate în fructe	19
4.2. Caracteristicile industriei de prelucrare a fructelor și legumelor	21
Producția valorică de fructe procesate și conservate	21
Situația agenților economici din industria de prelucrare a fructelor și legumelor	22
4.3. Consumul și distribuția fructelor	25
Consumul, cheltuielile de consum și gradul de autosuficiență	25
Distribuția	26
Corporații ale VAB/persoană pe filiera de produs	28
Prețul fructelor	29
Concluzii	39
Bibliografie	40

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autor: Mihaela Kruzslıca

CUPRINS

Abordări regionale și locale ale filierei cerealelor în România

Rezumat	3
1. Introducere	3
Contextul mondial	3
Contextul european	6
Contextul național	7
2. Stadiul cunoașterii problemei	9

Filierele agroalimentare – istoricul și definirea lor	9
Fundamentele teoretice și principalele metode de analiză a filierelor agroalimentare	10
Tipologia filierelor agroalimentare	12
Filiera cerealelor	14
3. Material și metoda de cercetare	15
4. Rezultate și discuții	16
Structura fermelor în profil teritorial	16
Suprafețe și producții	17
Prețurile	22
Depozitarea	24
Procesarea cerealelor, sectorul de morărit și panificație	25
Distribuție și comercializare	27
Comerțul	29
5. Concluzii	31
Bibliografie	33
Lista tabelor	35
Lista figurilor	35

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autori: dr. Cecilia Alexandri; Corina Sâman

CUPRINS

*Impactul prețurilor agricole mondiale asupra piețelor agricole din unele țări central
și est europene. Studiu de caz pe Bulgaria, Polonia și România*

1. Introducere	2
2. Datele și modelul utilizat	7
2.1. Datele utilizate	7
2.2. Abordare metodologică	10
3. Material și metoda de cercetare	15

3.1. Prețurile mondiale la alimente și rata de transmitere pentru inflație și cursul de schimb	12
3.2. Răspunsul la un șoc unitar în prețurile mondiale la alimente	15
Referințe	21
Anexa 1	24
Anexa 2 Agricultură din Bulgaria, Polonia, și România – câteva comparații	27
Introducere	27
1. Structura fermelor	27
2. Structura productivă	30
3. Forța de muncă	31
Referințe	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.2. Abordări regionale și locale ale filierelor agroalimentare

Coordonatori: dr. Cecilia Alexandri; dr. Iuliana Ionel

Autori: Ionel Iuliana

CUPRINS

Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra filierei cărnii
de porc- o abordare regională

Rezumat	4
Material și metodă	4
Stadiul cunoașterii	5
Rezultate și discuții	6
Piața europeană a cărnii de porc	6
Politici privind sănătatea animalelor	8

Piața românească a cărnii de porc în contextul european	8
Figura 1: Structura dimensională a fermei de porci în UE, în 2010, după numărul de capete %	11
Tabelul 1: Topul țărilor UE după producția de carne de porc (mii tone)	12
Figura 2: Prețuri pentru carcasa E de carne de porc, euro/100 kg	14
Tabelul 2: Consumul de carne de porc în diferite țări europene, kg/loc/an	14
Figura 3: Gradul de autosuficiență pentru carnea de porc %	16
Figura 4: Comerțul României cu carne de porc și porci vii	16
Potențialul agricol regional	16
Figura 5: Localizarea regiunilor de dezvoltare din România	17
Tabelul 3: Suprafața agricolă utilizată (ha)	19
Tabelul 4: Produsul intern brut (PIB) regional din agricultură, silvicultură și pescuit, prețuri curente mil. lei	19
Tabelul 5: Populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit. mil. persoane (2008 – 2014)	20
Tabelul 6: Productivitatea muncii în agricultură, silvicultură și pescuit, lei/persoană/an	20
Tabelul 7: Productivitatea muncii în agricultură, silvicultură și pescuit (lei/persoană/an, %)	21
Tabelul 8: Repartizarea pe regiuni a Investițiilor Străine, la 31 decembrie 2016 ...	22
Tabelul 9: Consumul mediu lunar de produse alimentare pe regiuni de dezvoltare (semestrul I 2016)	22
Tabelul 10: Consumul mediu anual de produse alimentare	22
Sectorul cărnii de porc regional	23
Figura 6: Efectivele de porcine din fermele comerciale și gospodăriile individuale	25

Figura 7: Efectivele de porcine din fermele comerciale și gospodăriile individuale la nivel regional %	25
Tabelul 11: Coeficienții de variație ai efectivelor de porci	26
Tabelul 12: Coeficienții de variație ai efectivelor de scroafe de prăsilă, (1990-2016)	26
Mărimea medie a fermelor de proci	27
Tabelul 13: Mărimea medie a fermei de porci - România	27
Tabelul 14: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Nord-Vest	28
Tabelul 15: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Centru	28
Tabelul 16: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Nord-Est	29
Tabelul 17: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Sud-Est	29
Tabelul 18: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Sud-Muntenia	30
Tabelul 19: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea București-Ilfov	30
Tabelul 20: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Sud-Vest Oltenia	30
Tabelul 21: Mărimea medie a fermei de porci, regiunea Vest	31
Prețul cărnii de porc	31
Tabelul 22: Prețurile medii de achiziție a carcasei de porc	31
Tabelul 23: Coeficienții de variație ai prețurilor de achiziție a carcasei de porc (2005-2016)	32
Tabelul 24: Coeficient de variație, producția de porcine în greutatea vie (1990-2016)	32
Tabelul 25: Coeficient de variație, greutatea medie de satisfacere (1990-2016)	32
Figura 8: Ponderea valorică a producției porcine în valoarea producției animale, pe regiuni	33
Tabelul 26: Valoarea producției de porcine la prețul de bază, mil. euro	33
Figura 9: Ponderea valorică cărnii de porc în producția agricolă pe regiuni	33

Distribuția în profil a primelor 30 de firme care cresc porci	34
Figura 10: Distribuția locală a firmelor care cresc porci, după cifra de afaceri din anul 2016	34
Tabelul 27: Top 30 crescătorii de porcine din România după cifre de afaceri obținută în anul 2016	34
Comerțul exterior românesc cu porci vii și carne de porc	36
Tabelul 28: Comerțul României cu porci și carne de porc	36
Concluzii	37
Bibliografie	41
Harta 1: Efectivele totale de porcine 2016	44
Harta 2: Greutatea în viu a efectivelor de porcine destinate sacrificării din exploatațiile individuale (2016)	45
Harta 3: Greutatea în viu a efectivelor de porcine destinate sacrificării din fermele specializate (2016)	46

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: Elena Sima

CUPRINS

Dezvoltarea și promovarea așezărilor rurale dobrogene cu potențial turistic

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	6
4. Dezvoltarea și promovarea așezărilor rurale dobrogene cu potențial turistic	9
4.1. Potențialul turistic natural al așezărilor rurale dobrogene	9

4.2. Structurile de cazare și circulația turistică în așezările rurale dobrogene	24
4.3. Susținerea turismului rural dobrogean prin programe naționale	32
5. Concluzii	37
Bibliografie	40
Anexe	43

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: Sorinel Ionel Bucur

CUPRINS

Spațiul rural al regiunii Sud-Muntenia – modele și alternative
de dezvoltare durabilă

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii	3
3. Metodologie utilizată	7
4. Rezultate obținute	7
4.1. Regiunea Sud-Muntenia – urbanism versus ruralitate	7

4.2. Performanțe demoeconomice la nivelul regiunii Sud-Muntenia – evoluții și decalaje și interjudețene	9
4.3. Modele și alternative de dezvoltare locală	27
4.4. Strategii și programe de dezvoltare locală	37
5. Concluzii	50
6. Bibliografie	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: dr. Marioara Rusu

CUPRINS

Implementarea politicii de dezvoltare rurală în România

1. Introducere	2
2. Stadiul cunoașterii problemei	4
3. Material și metodă	5
4. Rezultate și discuții	7
4.1. Regiunea Sud-Muntenia – urbanism versus ruralitate	7

4.2. Performanțe demoeconomice la nivelul regiunii Sud-Muntenia – evoluții și decalaje și interjudețene	16
4.3. Modele și alternative de dezvoltare locală	17
4.4. Strategii și programe de dezvoltare locală	19
4.5. Strategii și programe de dezvoltare locală	37
5. Concluzii și recomandări	39
Bibliografie	41

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: Lorena Chițea

CUPRINS

Gospodărirea rurală și dezvoltarea socială și economia spațiului rural:
o abordare teoretică și metodologică

Introducere	4
Stadiul cunoașterii	5
I. Dezvoltarea rurală durabilă – concept, evoluții	5
Schimbarea paradigmei dezvoltării rurale	8
Dezvoltarea rurală durabilă în Uniunea Europeană	11
Dezvoltarea rurală în România	16

II. Gospodăria rurală în spațiul rural – concept, evoluții	20
Gospodăria rurală și activitatea agricolă	8
Material și metodă	27
Gospodăria rurală și dezvoltarea rurală în România	27
O scurtă prezentare istorică a gospodăriei rurale	28
Caracteristicile actuale ale gospodăriilor rurale românești în contextul dezvoltării durabile a spațiului rural	30
Concluzii	36
Bibliografie	38

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: Dan-Marius Voicilaș

CUPRINS

Evaluarea economiei rurale prin prisma investițiilor străine directe

Rezumat	3
I. Introducere	4
1. Obiective	4
2. Metodologie	5
3. Cercetări anterioare	5
4. Rezultate previzibile	6

II. Investiții străine directe în România	6
1. Evoluția investițiilor străine directe în perioada de preaderare	7
2. Evoluția investițiilor străine directe în perioada de postaderare	14
III. Investiții străine directe în sectorul agroalimentar și mediul rural	20
IV. Caracteristicile mediului de afaceri din România	27
V. Concluzii	30
Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. Modele teritoriale ale dezvoltării rurale durabile

Coordonator: dr. Marioara Rusu

Autor: Elisabeta Roșu

CUPRINS

Influența factorilor de mediu în dezvoltarea rurală în perimetrele irigate.
Studiu de caz: Județul Brăila

1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	7
4. Rezultate și discuții	11
4.1. Date generale – județul Brăila	11
4.2. Analiza factorilor de mediu – județul Brăila	13

Evaluarea globală a stării de calitate a mediului în județul Brăila	23
4.3. Analiza demografică și socială – județul Brăila	26
4.3.1. Procese și fenomene demografice specifice	27
4.3.2. Procese și fenomene sociale specifice	28
4.4. Structura economiei județului Brăila	30
Agricultura	33
Concluzii	41
Bibliografie	41
Concluzii	41
Anexe	47

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiunile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilăscu

Autor: dr. Camelia Gavrilăscu

CUPRINS

Comerțul internațional cu produse agroalimentare al României și noile state membre în perioada postaderare – o analiză comparativă

1. Introducere	2
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	4
3. Material și metode de cercetare	5
4. Rezultate și discuții	6
4.1. Evoluții ale comerțului internațional agroalimentar românesc în cei 10 ani de la aderarea la UE	6

4.2. Evoluții ale comerțului internațional agroalimentar ale Noilor State Membre în perioada postaderare	17
4.3. Completivitatea comerțului agroalimentar – analiză comparativă pe baza raportului dintre mărfuri agricole și produsele prelucrate	21
4.4. Comerțul agroalimentar al României cu țările mediteraneene	27
5. Concluzii	35
Bibliografie	38
Lista tabelor	41
Lista graficelor	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilăscu

Autor: Mirela-Adriana Rusali

CUPRINS

Studiu asupra competitivității industriei alimentare din România,
în contextul european

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoștințelor în domeniu	4
3. Material și metode de cercetare	6
4. Rezultate și discuții	7
4.1. Profilul sectorului de prelucrare agroalimentară în România post aderare	7
Indicatori structurali și de performanță ai industriei alimentare	7

4.2. Creșterea în subsectoarele industriei alimentare a României	12
4.3. Analiza competitivității industriei alimentare a României față de UE-28	15
4.3.1. Comparații privind contribuția industriei alimentare în economie	15
4.3.2. Analiza performanței economice – evaluări postaderare	17
4.3.3. Convergența prețurilor produselor alimentare. România vs. UE-28	21
4.3.4. Analiza performanței postaderare în comerțul exterior	22
5. Concluzii	28
6. Bibliografie	30
Lista figurilor	31
Lista tabelelor	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiunile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Crina Turtoi

CUPRINS

Schimbări structurale în utilizarea terenului agricol în România

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Material și metode de cercetare	5
4. Rezultate și discuții	7
4.1. Dinamica utilizării terenului agricol în perioada 2002-2013	11
4.1.1. Evoluția suprafeței totale a exploatațiunilor agricole	11

4.1.2. Evoluția suprafeței agricole utilizate (SAU)	23
4.1.3. Evoluția suprafețelor de teren agricol neutilizat	38
4.2. Dinamica fondului funciar	53
4.3. Factori potențiali ce pot determina fenomenul de neutilizare a suprafețelor agricole	56
4.4. Măsurile de suport pentru atenuarea apariției fenomenului de neutilizare a terenului agricol	57
5. Concluzii	59
Bibliografie	61
Lista tabele	75
Lista figuri	76
Lista anexe	82

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autori: Cristian Kevorchian, Gheorghe Hurduzeu

CUPRINS

Reziliență probabilistă versus evaluarea hazardului și riscului de producție

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Materiale și metode de cercetare	7
4. Rezultate și discuții	9
Concluzii	12
Bibliografie	12

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Nicole-Livia Petculescu

CUPRINS

Agricultura ecologică – evoluție și dinamică în România

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
2.1. Contextul general	5
2.2. Agricultură durabilă (sustenabilă)	6
2.3. Agricultură ecologică (organică sau biologică)	6
2.4. Permacultura	7

2.5. Evoluția sistemului de agricultură ecologică în Europa	7
2.6. Agricultură ecologică în România	10
3. Material și metode de cercetare	12
4. Rezultate și discuții	13
4.1. Contextul general	13
4.2. Agricultură ecologică – evoluție și dinamică în România	15
4.3. Produsele incluse în sistemele de calitate europene și indicații geografice	23
4.4. Produsele incluse în sistemele de calitate naționale	25
Concluzii	27
Bibliografie	29
Anexe	30
Lista tabelor	30
Lista graficelor	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Corina Dinculescu

CUPRINS

Crizele financiare și agricultura României

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Material și metode de cercetare	5
3. Rezultate și discuții	6
4. Concluzii	14
Bibliografie	15
Lista tabelor	16
Lista graficelor	16

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Corina Dinculescu

CUPRINS

Profitul tinerilor din spațiul rural

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	6
3. Material și metodă	7
4. Rezultate și discuții	7
4.1. Contextul general – Evoluția populației după aderarea României la Uniunea Europeană și analiza populației pe regiuni de ruralitate	7

4.2. Compoziția dermatologică a tinerilor din mediul rural, în ultimii 25 ani	23
4.2.1. Structura populației pe grupe de vârstă	27
4.2.2. Structura pe sexe a tinerilor	37
4.3. Compoziția socioeconomică a tinerilor din mediul rural, după aderarea României la Uniunea Europeană	38
4.3.1. Tinerii pe piața muncii din mediul rural	38
4.3.2. Tinerii NEET	55
5. Concluzii	61
6. Bibliografie	63
Lista tabelelor	64

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării
locale în România

6.8.6. Criterii de completivitate și direcții de dezvoltare durabilă în exploatațiile agricole

Coordonator: dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Vergina Chirițescu

CUPRINS

*Rolul grupurilor de acțiune locală în dezvoltarea durabilă a exploatațiilor agricole și protejarea
mediului înconjurător în România*

Rezumat	3
1. Introducere	5
1.1. Cuvinte cheie	9
1.2. Clasificare JEL	9
2. Stadiul cercetării în domeniu	10
2.1. Literatură națională	10
2.2. Literatură internațională	15

3. Material și metode de cercetare	19
3.1. Materialul de cercetare	19
3.2. Metodele de cercetare	21
4. Rezultate și discuții	23
4.1. Realitățile mediului rural românesc. Structura exploatațiilor agricole	23
4.2. Dezvoltarea rurală durabilă în abordarea LEADER	31
4.3. Rolul Grupurilor de Acțiune Locală în dezvoltarea durabilă a exploatațiilor agricole	41
4.4. Studiu de caz: Grupul de Acțiune Locală Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor și eficiența implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală	49
4.4.1. Prezentare generală a Asociației GAL Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor	49
4.4.2. Beneficiarii și proiecte finanțate de Asociația GAL Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2007-2013	54
4.5. Acțiuni privind dezvoltarea durabilă a exploatațiilor agricole și protecția mediului înconjurător incluse în Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor pentru perioada de programare 2014-2020	59
5. Concluzii	71
Bibliografie	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.1. Calitatea vieții - calitatea societății: opțiuni pentru politici sociale

Coordonator: prof. dr. univ. Cătălin Zamfir; dr. Iulian Stănescu

Autor: dr. Monica Șerban; dr. Mihnea Preotesei; dr. Delia Bădoi; dr. Cosmin Briciu;
dr. Codin Scutaru; dr. Sebastian Țoc; drd. Mihai Dimitriu; dr. Livia Ștefănescu;
drd. Ionuț Anghel

CUPRINS

Setul de indicatori economici și sociali România 1990-2015	5
Inegalitatea veniturilor în România. Probleme metodologice de măsurare și surse ale inegalității veniturilor	22
Surse de date în măsurarea inegalității veniturilor	22
Creșterea inegalităților în era neoliberalismului: cât de datorează economiei și cât politicii?	25
Aplicabilitatea teoriei lui Kuznets în Europa de Sud-Est	28

Cum arată inegalitățile de venituri în România?	30
Concluzii	35
Suportul social pentru creșterea și dezvoltarea copiilor	38
Sociologia critică a politicilor sociale în contextul societății românești contemporane: relevanța cunoașterii sociologice în procesul de fundamentare a politicilor sociale	44
Argumente teoretice	45
Sociologia critică ca inovație socială în procesul de fundamentare a politicilor sociale	50
Scurta analiză de conținut a politicilor sociale propuse în Programul de guvernare 2017-2020	52
Câteva concluzii	57
Sistemul de asistență socială până în 2011	61
Migrația românească în viitor. Posibile intervenții de modelare a efectelor	65
Perioade și tipuri de migrație internațională în istoria postdecembristă a României	65
Costuri și beneficii ale migrației	73
Migrația românească în viitor. Posibile intervenții de modelare a efectelor	76
Discuții	78
Aprecierea românilor privind valorile considerate importante în viața lor	82
A. Familia, religia, munca și alte valori din viața românilor	82
B. Consumul în România comparativ cu alte țări europene	94
Politica tranzației și schimbarea structurii sociale în România	110
Viziunea tranziției postsocialiste	110
Dezvoltarea economică și impactul asupra societății sociale	113
Calitatea vieții și standardul de viață	119
Percepții subiective asupra schimbărilor din societate și asupra calității vieții	127

Satisfacția cu viața	128
Percepția privind principalele probleme din România	130
Eficiența sistemului de protecție socială în reducerea sărăciei. Comparație România - țări din UE	133
Sărăcia în România în context european	134
Experiențe europene în sprijinirea grupurilor vulnerabile. Probleme comune, soluții diferite	142
Concluzii	148
Bunăstarea economică și bunăstarea subiectivă: efectele evoluției economice a României asupra calității vieții	150
Calitatea vieții – fapt social total	150
Dezvoltarea economică și calitatea vieții	152
România: evoluție economică și bunăstarea subiectivă	157
În loc de concluzie	160

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.2. Veniturile și consumul de bunuri și servicii ale populației din România în ultimul deceniu

Coordonator: dr. Mariana Stanciu

Autor: dr. Mariana Stanciu; dr. Mihăilescu Adina; dr. Humă Cristina

CUPRINS

I. Venituri, salarii, pensii, inegalități, costul muncii. România în deceniul 2006-2016	3
1. Introducere	3
2. Venituri, salarii, pensii, inegalități, costul muncii	3
3. Politici sociale cu impact asupra veniturilor populației	27
4. Comparații internaționale	30
Bibliografie	33
II. Structuri ale consumului de bunuri și servicii ale populației din România.	

Tendențe ale consumului în ultimii 10 ani	34
1. Indicele costului vieții și puterea de cumpărare – contextul global și european	34
2. Populația supra împovărată financiar din România în context european	35
3. Contextul european al consumului per capita	36
4. Volumul relativ al consumului individual real per capita	37
5. Structura cheltuielilor de consum ale gospodăriilor din România	38
6. Înzestrarea gospodăriilor cu bunuri de folosință îndelungată	48
7. Consumul alimentar	50
Bibliografie	57
III. Fenomenul sărăciei în intervalul 2006-2016 – România în context european	59
1. Restrângerea fenomenului sărăciei din intervalul 2006-2016	59
2. Coșul minim de consum decent al familiei standard	62
3. Rolul protecției sociale	68
4. Concluzii	72
Bibliografie	76
IV. Acțiuni de răspuns la consecințele și riscurile asociate schimbărilor climatice asupra calității vieții	81
1. Introducere	81
2. Politici privind schimbările climatice în Uniunea Europeană	81
3. Politici privind schimbările climatice în România	85
4. Percepția populației cu privire la schimbările climatice	94
5. Concluzii	96
Bibliografie	98

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.3. Necesitatea unor politici integrate pentru familie – cerințe pentru o nouă lege centrată pe familie

Coordonator: dr. Elena Zamfir

Autor: prof. univ. dr. Elena Zamfir; Daniel Arpinte; Sebastian Fitzek; Georgiana Bonea;
Adina Mihăilescu; Stanciu Mariana;

CUPRINS

1. Calitatea vieții și etica acțiunii sociale	5
2. Vulnerabilități ale sistemului public de asistență socială pentru familie și copil ...	36
3. Riscuri și oportunități în politicile sociale de protecție a familiei și a copilului din România	54
4. Abuzul asupra copilului în familie	75
5. Implicarea beneficiarilor în sistemul de asistență socială (cercetare)	38
6. O imagine a calității vieții din urbanul mare românesc în context internațional	135

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.4. Politici de incluziune socială

Coordonator: dr. Sorin Căce

Autor: CS II dr. Iulian Stănescu; CS II dr. Simona Maria Stănescu;
CS III dr. Alexandra Gheondea Eladi; CS III dr. Flavius Mihalache;
Adina Mihăilescu; Stanciu Mariana;

CUPRINS

I. Setul de indicatori pentru analiza inegalităților economice și sociale	4
II. Economia socială, motor al menținerii calității vieții și al promovării incluziunii sociale	36
Economia socială în statele membre ale Uniunii Europene	25
Antreprenoriat în statele membre ale Uniunii Europene	27
Profilul antreprenorilor	28
Perspectivele istorice privind economia socială în România	30

Cadrul juridic românesc privind economia socială	31
Reglementări românești privind înființarea unei forme de organizare specifice domeniului economiei sociale	34
Concluzii	36
Bibliografie	38
III. Mobile decision-aids. A review of mobile decision support systems	41
Introduction	41
Shared-Decision Making	42
How we share in SDM: Training Professionals	42
How we share in SDM: Patient Activation	43
How we share in SDM: Patient Decision Aids	43
Mobile health tools for patient decision-making	43
Methodology	44
An overview of the population	45
Discussion	47
Bibliography	48
IV. Ipostaze ale incluziunii sociale în mass media românească	50
Abordări teoretice și practice ale incluziunii sociale	50
Metodologie	52
Rezultate	55
Concluzii	56
Bibliografie	57
V. Servicii sociale în rural. Coordonate ale nevoii de servicii sociale la nivel local	59
Introducere	59

Cadrul conceptual	59
Coordonatele populației rurale – linii generale ce descriu nevoia de servicii sociale	61
Furnizarea de servicii sociale în mediul rural: o evaluare pe baza unei cercetări calitative	64
Situația existentă	64
Situația grupurilor vulnerabile	65
Soluții în vederea creșterii accesului populației rurale la serviciile sociale	66
Bibliografie	67
VI. Politici privind îmbunătățirea echilibrului între viața profesională și viața privată	69
Cadrul conceptual	69
Timpul de lucru	70
Lucrul la distanță	72
Măsurarea echilibrului între viața profesională și cea privată	73
Reglementări la nivel european privind echilibrul între viața profesională și viața privată	75
Concluzii preliminare	78
Referințe	79
Concluzii	79
VII. Accesul persoanelor cu dizabilități de auz (hipoacuzici) în sistemul educațional	82

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.5. Serviciile sociale în România. Stare de fapt și provocări

Coordonator: dr. Manuela Stănculescu

Autor: dr. Manuela Stănculescu; Monica Marin; Bianca Buligescu

CUPRINS

Introducere	3
Obiectivele studiului	4
Date și metodă	4
1. Fenomenul de îmbătrânire a populației. O provocare pentru viitorul României	6
1.1. Prezentare generală	6
1.2. Categoriile de vârstnici în situații de vulnerabilitate	10
2. Serviciile sociale pentru persoanele vârstnice	34
2.1. Prezentare generală	13

2.2. Starea de fapt în România în prezent	17
3. Dezvoltarea serviciilor sociale adresate persoanelor vârstnice pentru finanțare europeană	27
3.1. Finanțare europeană pentru servicii sociale adresate persoanelor vârstnice	27
3.2. Investiții în servicii sociale pentru persoanele vârstnice	34
3.3. Provocări în utilizarea fondurilor europene pentru a dezvolta serviciile sociale pentru seniorii din România	49
4. Nevoile de dezvoltare în sfera serviciilor sociale pentru persoane vârstnice în România	53
Listă casete și figuri	56
Anexe	60
Anexa 1 Lista variabilelor incluse în baza de date a contractelor de finanțare publică de Ministerul Fondurilor Europene	60
Anexa 2 Model solicitare de informații publice adresată beneficiarilor de contracte de finanțare europeană	62
Anexa 3 Lista contractelor care se adresează persoanelor vârstnice implementate în mai puțin de un an de zile	65
Anexa 4 Lista contractelor care se adresează persoanelor vârstnice incluse în cercetarea ICCV	68
Anexa 5 Modelul fișei de autoevaluare a îndeplinirii standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.6. Schimbare socială și remitențe sociale, Modifică migrația internațională perspectiva societății asupra calității vieții

Coordonator: dr. Bogdan Voicu

Autor: dr. Bogdan Voicu; Alexandra Deliu; Cristina Tomescu

CUPRINS

Obiectiv	2
Resurse umane	2
Raport narativ	2
Introducere: migrațiune și schimbare socială (secțiunea redă proiectul propus)	2
Migrația , sănătatea și politicile de sănătate	6
Elemente de context	4
Migrația studenților la medicină	6

Migrațiune și construcție identitară	9
Satisfacția cu viața și schimbările de-a lungul vieții: migranți vs. nonmigranți	13
Introduction	13
Hypotheses	15
Data	16
Method	16
Discussion, limitation and conclusion	17
Expații: impact așteptat asupra societății și a lor înșiși	19
O trecere în revistă a literaturii din domeniu	19
Referințe (selectiv)	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.7. Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate

Coordonator: dr. Ana Maria Preoteasa

Colectiv de autori: dr. Ana Maria Preoteasa; Simona Ilie; Filip Alexandrescu;
Dana Eremia; Delia Bădoi; Bianca Buligescu; Alexandra Gheondea-
Eladi; Sebastian Toc; Laura Tufă; Măriuca Iordache

CUPRINS

1. Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate	1
O perspectivă asupra ocupării atipice: România în comparație europeană	5
Introducere	5
Forme ale ocupării și vulnerabilitatea în ocupare	6
Ocuparea standard în România	11
Politici pentru susținerea ocupării	20
Concluzii și direcții de intervenție în politica ocupării	22

2. Tinerii proveniți din sistemul de protecție a copilului. Pregătirea pentru piața muncii și strategii de supraviețuire	29
Introducere	29
Tranzacția către viața independentă tinerilor din sistemul de îngrijire – prezența în literatura științifică	29
Metodă și analiză	31
Traectoriile de viață ale tinerilor și momente de cotitură în parcursul lor	32
Momente de cotitură în viața de adolescent – mutarea din centru	33
Pregătirea pentru ieșirea din sistem	35
Provocări și strategii de supraviețuire	40
Concluzii	43
Referințe	43
3. Dangerous work, informational recycling practices and exposure to environmental hazards among the Roma in Romania: a contextualized case study of the "Pata-Rât" landfill Ghetto	45
4. Deghizarea precarității prin intermediul formelor de muncă atipică în România, de la declanșarea crizei economice	55
5. What connects us in the shared decision-making in health	73
Introduction	73
Shared-decision making	74
Mechanism for researching consensus	75
Methodology	78
Results	79
Conclusions	80
Bibliography	81
6. Tranzacții pre pensionare și politica îmbătrânirii active	84

Strategii pentru pensionare: tranziții, practici la locul de muncă și planuri pre pensionare (ghid de interviu)	94
Scurt istoric al vieții de muncă	94
Locul/locurile de muncă actual(e)	95
Planuri pre pensionare	95
Viața de familie – planuri multigeneraționale	95
Anticipări ale vieții post pensionare	96
Starea de sănătate fizică și mentală	96
Timp liber, utilizarea timpului și participarea socială	97
Secțiune informații standardizate: sociodemografice și life events calendar/ calendar interweaving device/calendar method - CID	97
Sociodemografice	97
Calendarul de evenimente ale vieții - Life Events Calendar (Calendar Interviewing Device)	98
7. Studiu comparativ România versus UE28-încrederea în instituții	102
Metodologie	102
Încrederea în instituții	103
8. Practici de căutare și obținere a unui loc de muncă utilizate de tinerii NEET	129
Introducere	129
Tinerii NEET în România și Uniunea Europeană	130
Sistemul de învățământ și perspective de viitor pentru tinerii NEET din România	139
Referințe	143

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.1. Enciclopedia calității vieții în România

Coordonatori: prof. univ. dr. Ioan Mărginean; dr. Iuliana Precupețu

Colectiv de autori: Alin Casapu; Flavius Mihalache; Claudia Petrescu; Cosmina Pop;
Raluca Popescu; Mona Simu; Laura Tufă; Marian Vasile

CUPRINS

Calitatea vieții de familie în România	4
Comunitățile teritoriale	29
Starea de sănătate a populației în perspectiva istorică și sociologică	48
Locuirea	108
Învățământul și calitatea vieții populației în România	129
Stiluri de viață în România	165
Calitatea vieții vârstnicilor în România	193

Calitatea spațiului media românesc	222
Internetul și calitatea vieții	233

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.6. Agricultură României 1918-2018

Coordonatori: dr. Violeta Florian, dr. Camelia Gavrilescu, dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Camelia Toma

CUPRINS

Un secol de fiscalitate în agricultură,
Partea I: Perioada 1990-2016

Cuprins	1
Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	4
2.1. Aspecte teoretice privind impozitele și taxele	4

2.2. Cotele progresive versus cotele proporționale	7
2.3. Echitatea fiscală în gândirea economică	13
2.4. Clasificarea impozitelor	15
3. Material și metode de cercetare	16
4. Rezultate și discuții	17
4.1. Reforma economico-socială din agricultură în anii 90	17
4.2. Reforma fiscală din agricultură în perioada 1990-2016	20
4.2.1. Impozitul pe profitul agricol	21
4.2.2. Sistemul de impozitare a veniturilor salariale	25
4.2.3. Regimul de taxare pe valoarea adăugată	28
4.2.4. Impozitarea veniturilor agricole	32
4.2.5. Impactul noilor măsuri fiscale din anul 2013 asupra veniturilor agricole	46
5. Concluzii	53
Bibliografie	56
Anexe	58
Lista tabelor	71
Lista graficelor	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA IDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.6. Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: dr. Violeta Florian, dr. Camelia Gavrilesu, dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Camelia Gavrilesu

CUPRINS

*Exploatațiile de dimensiuni mari, medii și mici –
coexistență și complementaritate în ultimul secol*

Rezumat	1
1. Introducere	2
2. Material și metode de cercetare	3
3. Rezultate și discuții	4
3.1. Exploatațiile agricole – dimensiuni și caracteristici în contextul reformelor agrare 1918-1989)	4

3.2. O evaluare istorică a comerțului exterior cu produse agricole la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX	13
4. Concluzii	27
4.1. Exploatațiile agricole în contextul reformelor agrare	27
4.2. Comerțul exterior cu produse agricole	28
Bibliografie	30
Lista tabelelor	31
Lista graficelor	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.6. Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: dr. Violeta Florian, dr. Camelia Gavrilescu, dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: dr. Monica-Mihaela Tudor

CUPRINS

Agricultura României – dependența de trecut
sau reziliență economico-socială

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Dependența de resurse agrare în ruralul românesc	5
3. Agricultura României – factor de reziliență economico-socială	10
3.1. Rolul agriculturii în reziliența economico-socială în perioada postcomunistă	10

3.2. Rolul agriculturii în reziliența economico-socială la criza economico-financiară	15
4.Concluzii	24
Referințe	25
Anexe	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice. Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.6. Agricultura României 1918-2018

Coordonatori: dr. Violeta Florian, dr. Camelia Gavrilescu, dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: dr. Violeta Florian

CUPRINS

Reforme agrare – paradigme ale modernizării rurale, 1918-2018

Rezumat	3
Metodologie	3
Rezultate și discuții	4
A. Reforme agrare de tip capitalist	4
A.1. Reforma agrară 1918	4
A.2. Reforma din 1921	10

B. Reforme socialiste	15
B.1. Reforma agrară din 1945	15
B.2. Reforma agrară din perioada 1989-2018	21
Concluzii	26
Bibliografie	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.7. Probleme ale patrimoniului natural
și ale consolidării economice a spațiului rural montan*

Coordonator: Prof. univ. dr. Ioan Surdu

Colectiv de autori: Dr. ing., CS II, Ionel Popa; Dr. biol., CS II, Victoria Turcuș;
Dr. ing., CS III, Vasile Avădănei;
Dr. matem., CS III, Simona Marinescu; Dr. ec., CS, Manuela Apatriei;
Drd. geogr., ACs, Sabin-Alexandru Nicula;
Ing., ACs., Carmen Boca Cătună

CUPRINS

1. Patrimoniul natural montan parte integrantă a capitalului teritorial	1
1.1. Capitalul teritorial montan, principii și concepte	1
1.2. Patrimoniul natural montan	3
1.2.1. Principii, concepte	3
1.2.2. Stadiul cunoașterii	5

1.2.3. Probleme actuale ale patrimoniului silvopastoral montan	8
1.3. Modele de analiză și evaluare a patrimoniului natural montan	21
1.3.1. Modele	22
1.3.2. Tipologia modelelor	23
1.4. Tehnici și instrumente moderne de cartare și monitorizare a patrimoniului montan	25
1.4.1. Sinteza lucrării	25
1.4.2. Tehnici de cartografiere și monitoring	25
1.5. Rezultate, concluzii și recomandări	35
1.6. Referințe bibliografice	36
2. Antreprenoriatul montan – noi tendințe de valorificare a patrimoniului natural	43
2.1. Antreprenoriatul montan	43
2.1.1. Principii, concepte	44
2.1.2. Caracterizarea zonei pilot Țara Dornelor	57
2.2. Gospodăria familială – motor al revitalizării economico-sociale a spațiului rural montan	76
2.2.1. Principii, concepte	79
2.2.2. Probleme actuale ale gospodăriilor montane	86
2.2.3. Activități agricole și neagricole montane	92
2.2.4. Produsul montan – o șansă de revigorare a gospodăriilor familiale	100
2.3. Modele de analiză și evaluare a dinamicii gospodăriilor montane	104
2.4. Dezvoltarea rețelelor de valorificare prin lanțuri scurte a resurselor locale	110
2.5. Rezultate, concluzii și recomandări	113
2.6. Tendințe și direcții de cercetare	116
2.7. Politici și orientări strategice ale Uniunii Europene referitoare la fermele mici de familie din zona montană	118

2.7.1. Context	118
2.7.2. Politica Agricolă Comună (PAC) la nivel european	119
2.7.3. Măsuri din PNDR (2014-2020)	140
2.7.4. Păstrarea identității culturale a zonelor montane	145
2.7.5. Politici privind produsul montan (MADR, 2016)	147
2.8. Referințe bibliografice	148
3. Dimensiune culturală a patrimoniului natural montan	153
3.1. Patrimoniul natural montan, fundamentul diversității culturale, continuității, identității și stabilității comunităților montane	153
3.1.1. Principii, concepte	154
3.1.2. Caracterizarea zonei pilot Țara Dornelor	161
3.2. Serviciile culturale ale ecosistemelor	177
3.2.1. Principii, concepte	180
3.2.2. Stadiul cunoașterii	185
3.2.3. Definirea serviciilor culturale ale ecosistemelor	187
3.3. Modele de analiză și evaluare a serviciilor culturale ale ecosistemelor	232
3.4. Tehnici și instrumente moderne de monitorizare a serviciilor culturale ale ecosistemelor montane	238
3.5. Rezultate, concluzii și recomandări	243
3.6. Tendințe și direcții de cercetare	245
3.7. Referințe bibliografice	249
4. Produsul montan – modele de analiză și producție	265
4.1. Zona montană din România	265
4.2. Termenul de calitate opțional de produs montan	268
4.3. Agricultură în zona montană	269

4.4. Modele de producție	270
4.4.1. Analiza profitabilității și productivității culturilor	272
4.4.2. Modelul PMP pentru estimarea costurilor de producție	274
4.5. Analiza percepției consumatorului de produse montane	278
4.6. Analiza destinațiilor montane și turismul	283
4.6.1. Identificarea destinațiilor montane	284
4.6.2. Factorii de inovare ai destinațiilor montane	286
4.7. Referințe bibliografice	288

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

**CENTRUL ROMÂN DE
ECONOMIE COMPARATĂ ȘI
CONSENS**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ȘI CONSENS

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată
pe cunoaștere, inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.2. Cultura – resursă de creștere economică și de locuri de muncă cu potențial creativ

Coordonator: Dr. Maria Moldoveanu, CS I

Autor: Dr. Maria Moldoveanu, CS I

CUPRINS

1. Sectorul culturii – definiție și elemente structurale	3
2. Patrimoniul cultural – expresie a identității și a continuității comunităților umane ..	16
2.1. Patrimoniul cultural imobil	16
2.2. Patrimoniul cultural mobil. Tipologie. Caracteristici	24
2.2.1. Principii, concepte	24
2.2.2. Probleme actuale ale gospodăriilor montane	28
Anexe	
Anexa 1 Activități culturale de producție	46

Anexa 2 Profesii culturale definite prin codurile CITP – 2008	49
Anexa 3 Indicatori privind participarea la cultură și consumul de bunuri și servicii culturale	52
Anexa 4 Distribuția monumentelor istorice de interes național pe regiuni de dezvoltare	54
Anexa 5 Numărul monumentelor istorice de interes local pe regiuni de dezvoltare	55
Anexa 6 Indicatori de eficiență pentru evaluarea acțiunilor de protejare a patrimoniului cultural mobil	56
Anexa 7 Cele mai vizitate monumente naționale din Franța în anul 2015	57
Anexa 8 Cele mai vizitate situri și monumente turistice din Franța în anul 2015	58
Anexa 9 Colecții muzeale rurale	59
Anexa 10 Domenii menționate în cadrul statisticilor culturale	61
Bibliografie	62

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

**CENTRUL DE CERCETARE
ÎN ASISTAREA DECIZIILOR
CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR
CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.3. Capitalul uman. Dezvoltarea economică bazată pe cunoaștere,
inovare și inteligență

Tema de cercetare:

6.3.1. Promovarea patrimoniului cultural național prin aplicații mobile și analize de tip
Big Data; Aspecte

Coordonatori: Acad. Florin Gheorghe Filip, Conf. univ. dr. Claudiu Brandas,
Conf. univ. dr. Cristian Ciurea

Colectiv de autori: Acad. Florin Gheorghe Filip, Conf. univ. dr. Claudiu Brandas,
Conf. univ. dr. Cristian Ciurea

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Obiective propuse	3
3. Rezultate obținute și noutatea acestora	4
4. Concluzii	9
Bibliografie	9

Anexa 1 Publicații proprii și rezultate practice	11
Anexa 2 Analiza potențialului economic al patrimoniului cultural din județul Timiș prin tehnici de „Machine Learning”	13

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
”Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETARE ÎN ASISTAREA DECIZIILOR
CU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice.
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.11. Comunicații și tehnologia informației 1918-2018

Coordonatori: Acad. Florin Gheorghe Filip, Dr. Viorel Gaftea

Autori: Dr. Viorel Gaftea, Dr. Marius Guran

CUPRINS

Introducere	2
1. Evoluția sectorului în România în pas cu cea globală	2
1.1. Etape	2
1.2. Tranziția tehnologică	6
1.3. Parcursul istoric, legislativ	6
1.4. Integrarea României în Uniunea Europeană	7

2. Convergența tehnologică în sprijinul dezvoltării economice	8
2.1. Modernizarea comunicațiilor	8
2.2. Tehnologia informației și modernizarea informatică a economiei României	9
2.3. Indicatori naționali și europeni – DESI	11
1.4. Integrarea României în Uniunea Europeană	7
3. Perspective pentru o economie digitală și inteligentă a României	13
3.1. Aportul economic – industria și serviciile informatizate; evoluții istorice	13
3.2. România digitală și inteligentă prin comunicații și tehnologia informației	17
3.3. Piața muncii în domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației	19
3.4. Perspectiva tehnologică, piața și serviciile	21
4. Concluzii, strategii, perspective	21
Bibliografie	22
Anexa Romania la momentul aderării la UE	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.1. Stimulări previzionale pentru economia românească

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Bianca Păuna

Autori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Bianca Păuna

CUPRINS

Tendențe recente	3
Ipotezele privind politicile naționale și mediul exterior	5
Rezultatele prognozelor	6
Incertitudini și provocări	7
Anexa Tabelul cu prognozele	8

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.3. Actualizarea tabelelor Input-Output

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Viorel Gaftea

Autori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Viorel Gaftea

CUPRINS

Activități desfășurate în Planul de cercetare pentru anul 2017	2
Activități desfășurate cu impact deosebit	2
Structura CAEN Rev. 2 de clasificare a activităților din economia națională	3
Subagregarea serviciilor	8
Structura serviciilor comerciale	8
Structura serviciilor financiare și tranzacții imobiliare	9
Structura serviciilor sociale	10

Structura serviciilor creative	10
Structura serviciilor profesionale (în principal pentru întreprinderi)	11

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.4. Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Bianca Păuna , Dr. Corina Saman

Colectiv de autori: Acad. Emilian Dobrescu, Dr. Bianca Păuna , Dr. Corina Saman

CUPRINS

Lista graficelor	3
Lista tabelelor	4
Introducere	6
Prezența bazei de date	9
Analiza valorilor unitare agregate	14
Analiza valorilor unitare pentru câteva produse	20
Diferențele în prețurile unitare induse de variația în calitatea produselor achiziționate de gospodăriile aflate în decile de venit diferite	25

Diferențele spațiale între valorile unitare	33
Evaluarea diferențelor între valorile unitare cu ajutorul regresiiilor econometrice	40
Concluzii	45
Bibliografie	46
Anexa 1 Caracteristicile gospodăriilor incluse în anchetă	47
Anexa 2 Valorile unitare agregate	50
Anexa 3 Valorile unitare pentru diverse produse	54
Anexa 4 Diferențele de preț între mediu urban și mediul rural	58
Anexa 5 Rezultatele regresiiilor	60
Lista graficelor	
Graficul 1 Variația valorilor unitare agregate față de decila 1 în mediu urban	17
Graficul 2 Variația valorilor unitare agregate față de decila 1 în mediu rural	18
Graficul 3 Diferențele spațiale între valorile unitare agregate pentru zona urbană	19
Graficul 4 Diferențele spațiale între valorile unitare agregate pentru zona rurală	19
Graficul 5 Variația valorilor unitare față de decila 1 pentru pâine în mediu urban	26
Graficul 6 Variația valorilor unitare față de decila 1 pentru pâine în mediu rural	26
Graficul 7 Variația valorilor unitare pentru orez față de decila 1 în mediu rural	27
Graficul 8 Variația valorilor unitare pentru orez față de decila 1 în mediu urban	28
Graficul 9 Variația valorilor unitare pentru carnea de pui față de decila 1 în mediu urban.....	28
Graficul 10 Variația valorilor unitare pentru carnea de pui față de decila 1 în mediu rural	29
Graficul 11 Variația valorilor unitare pentru cartofi față de decila 1 în mediu urban	30
Graficul 12 Variația valorilor unitare pentru cartofi față de decila 1 în mediu rural	30
Graficul 13 Variația valorilor unitare pentru zahăr față de decila 1 în mediu urban	31

Graficul 14 Variația valorilor unitare pentru zahăr față de decila 1 în mediu rural	31
Graficul 15 Variația valorilor unitare pentru cafea față de decila 1 în mediu urban	32
Graficul 16 Variația valorilor unitare pentru cafea față de decila 1 în mediu rural	32
Graficul 17 Diferențele spațiale în valorile pentru pâine pentru zona urbană	33
Graficul 18 Diferențele spațiale în valorile pentru pâine pentru zona rurală	34
Graficul 19 Diferențele spațiale în valorile pentru orez pentru zona urbană	34
Graficul 20 Diferențele spațiale în valorile pentru orez pentru zona rurală	35
Graficul 21 Diferențele spațiale în valorile pentru carnea de pui pentru zona urbană ..	36
Graficul 22 Diferențele spațiale în valorile pentru carnea de pui pentru zona rurală	36
Graficul 23 Diferențele spațiale în valorile pentru cartofi pentru zona urbană	37
Graficul 24 Diferențele spațiale în valorile pentru cartofi pentru zona rurală	38
Graficul 25 Diferențele spațiale în valorile pentru zahăr pentru zona urbană	38
Graficul 26 Diferențele spațiale în valorile pentru zahăr pentru zona rurală	39
Graficul 27 Diferențele spațiale în valorile pentru cafea pentru zona urbană	39
Graficul 28 Diferențele spațiale în valorile pentru zahăr pentru zona rurală	40

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.5. Studiul predictibilității variabilelor macroeconomice

Coordonatori: Dr. Bianca Păuna

Autor: Dr. Bianca Păuna

CUPRINS

Cuprins	2
Lista tabelor	3
Introducere	5
Statistica PIB-ului	7
Datele provizorii ale PIB-ului	8
Revizuirea PIB-ului	10
Prognoze ale PIB-ului în nivel	11

Proгноze ale PIB-ului folosind variabile de indici	13
Statistica numărului de salariați din economie	15
Folosirea statisticii numărul de salariați din luna noiembrie ca proxy pentru numărul de salariați de la sfârșitul anului	17
Proгноzele numărului de salariați	18
Concluzii	19
Anexa 1 Date statistice	21
Anexa 2 Tabele de rădăcină unitare	26
Anexa 3 Ecuațiile de prognoză ale PIB-ului și numărului de salariați	33
Ecuațiile de prognoză în valori	33
Ecuațiile de prognoză în indici	33
Ecuațiile de prognoză pentru numărul de salariați din economie	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.6. O introducere în modelarea Bayesiană

Coordonator: Dr. Mihaela Simionescu

Autor: Dr. Mihaela Simionescu

CUPRINS

1. Introducere în economia Bayesiană	3
1.1. Economia Bayesiană – cadru metodologic și concepte de bază	3
1.2. Teorema lui Bayes aplicată în economie	8
2. Modelul de regresie liniară în abordarea bayesiană, algoritmul de estimare Gibbs Sampling	12
Exemplul 2.1. Regresii liniare bayesiane pentru explicare consumului real în România în funcție de venitul real	17

Exemplul 2.2. O funcție bayesiană de consum pentru SUA (exemplul lui Dave Giles)	23
Exemplul 2.3. Algoritmul Gibbs sampling pentru regresia liniară. Aplicații pentru indicatori macroeconomici de la nivelul economiei României	27
3. Modele vectorial-autoregresive bayesiene (modele BVAR)	33
3.1. Construirea modelelor BVAR	33
3.2. Estimarea unor modele BVAR	36
Exemplul 3.1. Model BVAR (1) pe date simulate	37
Exemplul 3.2. Model BVAR pentru investiții, venit și consum (exemplul lui Lütkepohl 2007)	38
Exemplul 3.3. Model BVAR pentru rata șomajului și cursul de schimb mediu în România	43
4. Modele planel bayesiene cu efecte aleatoare	45
Exemplul 4.1. Modelele panel cu efecte aleatoare pentru studiul relației dintre investițiile străine directe (ISD) și creșterea economică în Uniunea Europeană (UE-28) în perioada crizei economice recente	47
Bibliografie	50

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.7. Evaluarea finanțelor publice în raport cu indicatorii macroeconomici. Scenarii de politici publice

Coordonator: Dr. Cristian Stănică

Autor: Dr. Cristian Stănică

CUPRINS

1. Modele macroeconomice din România cu blocuri ale finanțelor guvernamentale	3
2. Evaluarea directă, proiecții individuale ale veniturilor bugetare în funcție de indicatorii macro	20
Impozit pe profit	20
Impozit pe salarii și venit	24
Cotizațiile sociale	26
Taxa pe valoarea adăugată (TVA)	28

Impozite pe produs	33
Taxe vamale	36
Impozitele și taxele locale	37
Veniturile de capital; Alte venituri	38
3. Contextul economic actual, prognoze ale indicatorilor macroeconomici	39
4. Noile politici fiscal bugetare, obiectivul bugetar pe termen mediu și impactul asupra finanțelor publice	49
Bibliografie selectivă	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.8. Economia României în ciclul economic post-criză

Coordonatori: Dr. Andrei Rădulescu

Autor: Dr. Andrei Rădulescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Climatul macro-financiar internațional – evoluții recente și perspective	5
2. Evoluții recente în economia României	8
3. Metodologie	11
Bibliografie	14

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.10. Inferența Bayes pentru regresia liniară

Coordonator: Dr. Daniel Ciuiu

Autor: Dr. Daniel Ciuiu

CUPRINS

1. Introduction	2
2. Methodology	5
3. Application	7
4. Conclusions	14
References	17

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.11. Metode de evaluare a riscului sistemic

Coordonator: Dr. Marius Matei

Autor: Dr. Marius Matei

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Conceptul riscului sistemic	5
2.1. Definiții	5
2.2. Pericolele riscului sistematic și relațiile interbancare	9
2.3. Riscul sistemic și relațiile interbancare	11
Motive pentru reglementarea capitalului băncilor	13
3. Evidența istorică a riscului sistemic	13

3.1. Expunerea la risc	14
3.2. Experiență istorice	15
3.3. Perioada de dinainte de 1988	19
3.4. Acordurile Basel I (BIS 1988) și Basel II	20
4. Prevenirea riscului sistemic	22
5. Administrarea riscului sistemic	23
5.1. Macro șocul	24
5.2. Falimente în lanț	26
5.3. Șocul comun sau dificultăți de reevaluare (engl. Common-shock or reassessment failures)	27
6. Concluzii	28
7. Bibliografie	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.22. Elemente de modelare topologică în economie

Coordonator: Dr. Emil Dinga

Autor: Dr. Emil Dinga

CUPRINS

I. Preambul. Interferențe economie – topologie	2
1. Considerații generale	4
2. Probleme specifice ale interferenței economiei - tipologie	4
II. Ce este tipologia	6
III. Câteva elemente privind tipologia matematică	7
IV. Posibilități de modelare topologică în economie	13
V. Șase rațiuni pentru modelarea topologică a economiei	14
Anexă: Fondatori și contribuții în teoria topologică	15

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE STUDII ȘI
CERCETĂRI DE
BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
„Acad. David Davidescu”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
”Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.1. Biodiversitatea și bioeconomia în contextul actual și scenarii
pentru perspectiva (2017-2023)*

Coordonator: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.,

CS I dr. George Florea Tobă,

CS II ing. Marcel Theodor Paraschivescu,

CS III dr. ing. Mariana Sandu,

CS III ing. Amalia-Gianina Străteanu,

drd. ec. Mariana Pipirigeanu, CS ing. Mihai-Liviu Enache,

asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

Introducere	2
Material și metodă	3

Rezultate și discuții	4
Agricultura durabilă și zootehnizarea agriculturii românești	16
Concluzii	34
Bibliografie	35

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
"Acad. David Davidescu"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.2. Analiza economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România,
timp de un secol (1918-2018)*

Coordonator: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.,

CS I dr. George Florea Tobă,

CS II ing. Marcel Theodor Paraschivescu,

CS III dr. ing. Mariana Sandu,

CS III ing. Amalia-Gianina Străteanu,

drd. ec. Mariana Pipirigeanu, CS ing. Mihai-Liviu Enache,

asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

1. Performanțele românești în zootehnie	2
1.1. Ameliorarea genetică în zootehnia românească	2

1.1.1. Ameliorarea genetică a raselor de taurine din țara noastră	2
Metodologia BLUP (Best Liniar Unbiased Prediction).	
Proгноza lineară echilibrată la taurine	4
1.1.2. Ameliorarea genetică a raselor de ovine din țara noastră	8
1.1.2.1. Merinosul de Palas	11
1.1.2.2. Merinosul transilvănean	12
1.1.3. Ameliorarea genetică a raselor de suine din țara noastră	13
Metodologia BLUP (Best Liniar Unbiased Prediction) la suine	15
1.1.4. Ameliorarea genetică a raselor de cabaline	16
Calul Semigreu românesc	19
1.1.5. Ameliorarea genetică în avicultura românească	20
1.1.6. Ameliorarea genetică românească apicultura	23
1.1.7. Ameliorarea genetică în sericicultura românească	26
1.1.8. Ameliorarea genetică în piscicultura românească	27
1.2. Reproducția și artificiile în zootehnia românească	27
Evoluția biodiversității zootehnice în România	30
Bibliografie	36

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
"Acad. David Davidescu"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.3. Studiu privind soluții bio-economice pentru dezvoltarea biodiversității zootehnice
românești*

Coordonator: CS I dr. George Florea Tobă

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R.,

CS I dr. George Florea Tobă,

CS II ing. Marcel Theodor Paraschivescu,

CS III dr. ing. Mariana Sandu,

CS III ing. Amalia-Gianina Străteanu,

drd. ec. Mariana Pipirigeanu, CS ing. Mihai-Liviu Enache,

asistent I Daniela Dobre

CUPRINS

Introducere	2
Material și metodă	3

Rezultate	4
<i>Studiu privind aplicarea MOET la animale de rentă (bubaline, ovine, caprine, suine) ca soluție bioeconomică pentru dezvoltarea zootehniei românești</i>	
1. Introducere	2
2. Material și metodă	3
3. Rezultate și discuții	4
3.1. Avantaje și dezavantaje aplicării MOET la bubaline cu schiță de Centru IA și ET	4
3.1.1. Avantaje și dezavantaje aplicării MOET la bubaline	4
3.1.2. Schiță de Centru LA și ET	12
3.1.2.1. Componentele biotehnice ale producerii de material congelat la bubaline	13
3.1.2.2. Componentele biotehnice ale producerii de embrioni conservați la bubaline	15
3.2. Avantaje și dezavantaje aplicării MOET la ovine și caprine cu schiță de Centru IA și ET	18
3.2.1. Avantaje și dezavantaje aplicării MOET la ovine și caprine	18
3.2.2. Schiță de Centru IA și ET	23
3.2.2.1. Cerințe biotehnice pentru producerea materialului seminal congelat într-un centru IA la ovine și caprine	23
3.2.2.2. Cerințe biotehnice pentru producerea materialului seminal congelat într-un centru ET la ovine și caprine	15
3.3. Dezavantajele aplicării MOET la porcine	18
4. Perspectivele aplicării MOET la speciile de animale de rentă (bubaline, ovine, caprine, suine)	26
4.1. Perspectivele aplicării MOET în creșterea bubalinelor	26
4.2. Perspectivele aplicării MOET în creșterea ovinelor	28

4.3. Perspectivele aplicării MOET în creșterea caprinelor	30
4.3. Perspectivele aplicării MOET în creșterea suinelor	31
5. Bibliografie	32
Lista lucrărilor științifice 2017	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
"Acad. David Davidescu"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.5. Cercetări eco-economice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale în contextul siguranței alimentare

Coordonator: CS I dr. Iudith Ipate

Autor: CS III dr. Mariana Sandu

CUPRINS

Studiu privind sistemul alimentar durabil

Introducere	2
Context	3
Obiectivele temei de cercetate	5
Material și metodă	6
Documentarea folosită	6

Rezultate obținute	7
Concluzii	20
Bibliografie	22
Lucrări publicate	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ
"Acad. David Davidescu"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.6. Reconstrucția ecologică și geo-bio-economică a habitatelor din România și eco zone
transfrontaliere poluate antropic din agrosisteme și ecosisteme forestiere*

Coordonator: dr. Cristina Gârlea

Autor: dr. Cristina Gârlea

CUPRINS

*Studiu privind aplicarea MOET la animale de rentă (bubaline, ovine, caprine, suine)
ca soluție bioeconomică pentru dezvoltarea zootehniei românești*

1. Introducere	5
2. Metodologia de cercetare	6
a. Cercetări aplicative privind reconstrucția ecologică în ecozona fluviului Dunărea	6
I. Aplicație la faleza Dunării la Galați	6

Considerații geomorfologice, geologice și hidrogeologice	6
Considerații hidrografice și meteo climatice generale	11
Adâncimea de îngheț	12
Zona seismică	12
Alte riscuri prezente în zonă	14
Măsurători GPS	16
Măsurători topografice cu stația totală	18
II. Abordare inovativă a lucrărilor la Giurgiu	42
b. Metode de comunicare în bioeconomie	47
Comunicări științifice la conferințe, simpozioane	47
Manifestări ale societății civile, consultări publice	49
Formare continuă	49
c. Apărarea comunităților în domeniul situațiilor de urgență	55
Amplasamente afectate de deșeuri	57
Platforma de dezastre naturale și antropice	63
Conceptul ONE HEALT	65
Concluzii și recomandări	72
Referințe	73

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

**CENTRUL DE CERCETĂRI
FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.8. Implicații ale implementării economiei circulare în țările UE (tema pe 2 ani: 2017-2018)

Coordonator: dr. Gabriela Cornelia Piciu

Autor: dr. Gabriela Cornelia Piciu

CUPRINS

1. Conceptul de economie circulară. Economia liniară vs. economia circulară	1
1.1. Modelul liniar și eșecul acestuia	1
1.2. Economia liniară vs. Economia circulară	2
1.3. Limitele conceptului de economie circulară	7
1.4. Analiza SWOT pentru economia circulară	10
2. Necesitate și evoluție spre o economie circulară. Modalități de realizare a ciclurilor valorice trans-sectoriale în economia circulară	15
2.1. Introducere	15

2.2. Transformarea sistemelor de producție și consum	16
2.3. Trecerea la modelele de afaceri bazate pe servicii	23
2.4. Finanțarea tranziției către economia circulară	25
2.5. Finanțarea tranziției către economia circulară	37
2.6. Concluzii	40
3. Studii de caz: economia circulară în țările UE. Politici de eficiență a resurselor materiale la nivelul UE	43
3.1. Politicile și abordările privind eficiența resurselor materiale și închiderea buclelor materiale în țările membre ale UE	43
3.2. Strategii naționale privind economia circulară	53
3.3. Instrumentele pentru îmbunătățirea eficienței resurselor materiale utilizate de țări membre ale UE	59
3.4. Obiective pentru eficiența resurselor materiale	63
3.5. Studiu de caz: Eficiența utilizării resurselor și gestionarea deșeurilor în România	65
4. Concluzii	70
Lista tabele	74
Lista grafice	75
Bibliografie	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.2. Avantajul bugetar public

Coordonator: prof. univ. dr. Emil Dinga

Autor: prof. univ. dr. Emil Dinga

CUPRINS

1. Surse ale avantajului economic, o privire sintetică	3
1.1. Considerații generale	3
1.2. Sursele avantajului economic	5
1.2.1. Privind interacțiunile comerciale	6
1.2.2. Privind interacțiunile structurale	7
1.2.3. Privind interacțiunile funcționale	8

1.3. Mecanismul avantajului economic	8
A. În cazul tranzacțiilor economice	9
B. Ca efect al instituțiilor economice	12
1.4. Funcțiile avantajului economic	13
2. O evaluare critică a compactului fiscal	16
2.1. Preambul	16
2.2. Lista problemelor abordate	16
2.3. Evaluări ale problemelor enunțate	19
2.2.1. Problema practicabilității TSCG-UEM	19
2.2.2. Problema eficacității TSCG-UEM	21
2.2.3. Problema inversabilității impulsului generat de TSCG-UEM	23
2.2.4. Problema asimetriei funcționale a TSCG-UEM	25
2.4. Patru propuneri de lege ferenda	28
2.5. Unele sugestii punctuale	29
2.6. Unele concluzii	30
3. Conceptul și tipologia avantajului bugetar public generat de compactul fiscal	32
3.1. Tipologia generată a soldului bugetar public	32
3.1.1. Introducere	32
3.1.2. Tipologia generală a soldului bugetar public	32
3.2. Conceptul de avantaj bugetar public	33
3.3. Clase de avantaj bugetar public	36
3.3.1. Scurte considerații preliminare	36
3.3.2. Clase de avantaj bugetar public	39
4. Un studiu de caz România vs. Belgia	45
4.1. Preliminarii	45

4.1.1. Factualii	45
4.1.2. Formalismul	47
4.2. Valorile numerice	48
4.3. Analiză calitativă	48
4.4. Analiză cantitativă	49
Evaluări finale și concluzii	50
1. Evaluări finale	50
2. Concluzii principale	50
3. Deschideri de cercetare ulterioară	51
Bibliografie selectivă	52
Indice de termeni și de nume	53
Index de figuri	55
Index de tabele	56

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.3. Dimensiunea financiară a evoluțiilor macroeconomice

Coordonator: dr. Iulia Lupu

Autori: dr. Iulia Lupu; dr. Adina Criste

CUPRINS

Listă figuri	4
Listă tabele	5
Listă anexe	5
Listă abrevieri și acronime	6
1. Introducere	8
2. Piețele financiare – trăsături și evoluții recente	10

2.1. Tendințe pe piețe financiare	10
2.2. Rolul băncilor centrale pe piețele financiare	18
3. Analiza modului în care percepe piața bursieră dinamica indicatorilor macroeconomici prin prisma indicelui de sentiment și a indicelui managerilor de achiziții	29
3.1. Scurtă introducere	29
3.2. Descrierea indicilor	30
3.2.1. Indicele de sentiment (SentiMent)	30
3.2.2. Indicele managerilor de achiziții (PMI)	31
3.3. Descrierea datelor și a metodologiei	31
3.4. Rezultate obținute	35
3.4.1. Rezultate pentru indicele de sentiment (SentiMent)	35
3.4.2. Rezultate pentru indicele managerilor de achiziții (PMI)	37
4. Considerații finale	40
Bibliografie selectivă	42
Anexe	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.4. Dimensiunea financiară a evoluțiilor macroeconomice

Coordonator: dr. Ionel Leonida

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Emil Dinga; dr. Elena Pădurean; dr. Nicoleta Mihăilă;
drd. Monica Dutcaș; dr. Ionel Leonida

CUPRINS

1. Multiplicatori în procesul economic – conceptul de multiplicator fiscal-bugetar	6
Considerații generale	6
1.1. Mecanismul și principiul de apariție a multiplicatorului în economie	7
1.2. Conceptul de multiplicator în domeniul fiscal-bugetar	8

1.3. Identificarea și prezentarea criteriilor de clasificare a multiplicatorilor fiscal-bugetari	10
1.4. Stabilirea categoriilor de multiplicatori fiscal-bugetari	12
Bibliografie selectivă	16

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.5. Globalizarea și riscul de țară

Coordonator: Cătălin Drăgoi

Autor: Cătălin Drăgoi

CUPRINS

1. Fenomenul globalizării	4
1.1. Introducere. Ce este globalizarea?	4
1.2. Impactul economic asupra națiunilor dezvoltate și economiilor emergente	4
1.3. Beneficiile și riscurile globalizării	6
2. Internaționalizarea activităților de producție și financiare	9
2.1. Noua dinamică a globalizării financiare	9

2.2. Globalizarea și integrarea piețelor emergente	12
3. Macroriscuri și microriscuri	16
3.1. Riscurile la nivel global	16
3.2. Macroriscuri și microriscuri	23
3.3. Relația dintre deschidere și risc	23
4. Credit default swap (CDS)	26
4.1. Incursiune conceptuală	26
4.2. Argumente pro și contra utilizării CDS privind implicațiile sale asupra economiei	26
4.3. Implicațiile CSD asupra pieței financiare privind implicațiile sale asupra economiei	26
4.4. Evoluții ale economiei românești în contextul schimbărilor guvernamentale și evoluțiilor CDS	30
5. Dezintermedierea financiară și sistemul bancar din umbră în contextul globalizării	37
5.1. Incursiune conceptuală	37
5.2. Factori inhibitori sau stimulativi al dezintermedierii financiare	38
5.3. Argumente în favoarea sau în defavoarea dezintermedierii financiare	39
5.4. Dezintermedierea și sistemul bancar din umbră	40
5.5. Dezintermedierea financiară în Europa	41
5.6. Dezintermedierea financiară în România	42
6. Considerații finale	44
Bibliografie selectivă	51
Anexe	54

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.6. Fiscalitatea firmelor și consolidarea bazei de impozitare
în țările din Uniunea Europeană

Coordonator: dr. Nicoleta Mihăilă

Autor: dr. Nicoleta Mihăilă; dr. Otilia Elena Manta; drd. Silvia Elena Isachi

CUPRINS

Introducere	1
1. Armonizarea fiscală în țările UE privind baza de impozitare – comparație cu inițiativa OECD	2
1.1. Aspecte privind fiscalitatea unor state membre UE	2
1.2. Elemente de sustenabilitate în dezvoltarea economiei la nivel european și aspecte privind Raportul OECD Acțiunea 13	10

1.3. Concluzii	23
2. Baza fiscală consolidată a firmelor (CCCTB). Concept, forme, tehnici, metode de asigurare, implicații pentru România și țările membre UE	26
2.1. Aspecte teoretice privind baza fiscală comună consolidată	26
2.2. Principalele obiective ale Directivei privind CCCTB	29
2.3. Impactul propunerii de Directivă a Consiliului privind bază fiscală consolidată comună	31
2.4. Aspecte comparative ale CCCTB actuală în raport cu propunerea inițială	38
2.5. Concluzii	42
3. Posibile efecte ale CCCTB în țări membre UE. Adaptarea reglementărilor fiscale în vederea dezvoltării economiei românești în UE	44
3.1. Contextul economic actual	44
3.2. Despre CCCTB și formula de repartizare în țări din UE	48
3.3. Potențiale efecte ale implementării CCCTB în țările UE	52
3.4. Implementarea sistemului CCCTB în România și reglementările fiscale în vederea dezvoltării în UE	59
3.5. Concluzii	63
4. Reglementări fiscale privind prețurile de transfer în România și țările membre ale Uniunii Europene	66
4.1. Prețurile de transfer – concept și metode de determinare	66
4.2. Reglementări fiscale privind prețurile de transfer în câteva state membre UE	74
4.3. Reglementări fiscale privind prețurile de transfer în România	83
4.4. Un studiu de caz și câteva propuneri	88
4.5. Concluzii	93
5. Concluzii și propuneri	95
Bibliografie selectivă	102
Anexe	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

*6.6.7. Contextul european și global: finanțarea afacerilor
și stabilizarea locurilor de muncă la nivel național*

Coordonator: dr. Mihail Dumitriu

Colectiv de autori: dr. Mihail Dumitriu; dr. Silviu Marius Șeitan; dr. Otilia Elena Manta;
drd. Silvia Elena Isachi

CUPRINS

Preambul	1
Introducere	2
1. Impactul globalizării asupra proceselor de alocare și utilizare a resurselor financiare și de forță de muncă, necesare dezvoltării sustenabile a mediului de afaceri	4
1.1. Stabilizare și globalizare	4

1.2. Globalizarea și dezvoltarea sustenabilă a mediului de afaceri	8
1.3. Rolul alocării și utilizării resurselor umane în dezvoltarea sustenabilă a mediului de afaceri	11
1.4. Alocarea și utilizarea resurselor financiare, în contextul globalizării	15
1.5. Erodarea capacității financiare ca urmare a efectelor globalizării	17
1.6. Indicatori de măsurare a globalizării economice	23
2. Influențe ale globalizării asupra mix-ului de politici economice	25
2.1. Aspecte macroeconomice și microeconomice ale globalizării	25
2.2. Probleme ale alegerii modelului abordării globalizării ca stimulent pentru creșterea economică echilibrată	27
2.3. Probleme ale alegerii modelului abordării globalizării ca stimulent pentru creșterea economică echilibrată	28
2.4. Un posibil model optim	29
2.5. Modelul de abordare a efectelor globalizării asupra mix-ului de politici macroeconomice	30
2.6. Efecte ale globalizării asupra mix-ului de politici macroeconomice	32
2.7. Modelul de acțiune al principalelor tipuri de efecte ale globalizării asupra mix-ului de politici macroeconomice	42
2.8. Blocaje în dezvoltarea economiei reale ca urmare a efectelor negative ale globalizării asupra mix-ului de politici macroeconomice	46
2.9. Protecționismul și dezvoltarea agenților economici	50
3. Migrația forței de muncă și investițiile străine în contextul integrării europene	53
3.1. Situația actuală a migrației forței de muncă din România	54
3.2. Factori determinanți ai circulației forței de muncă la nivel european	55
3.3. Surse ale implementării programelor de politică macroeconomică	61
4. Schimbări și tendințe în calitatea și nivelul fluxurilor de capital implicate în finanțarea sustenabilă a mediului de afaceri	68

4.1. Impactul Acordului de la Paris privind schimbările climatice asupra dezvoltării durabile în contextul actual al globalizării (aspecte relevante prezentate în cadrul Summit-ului pentru Dezvoltarea Durabilă a Națiunilor Unite	68
4.2. Transpunerea Directivei 2014/95/UE în legislația națională-transparentă și raportare non financiară cu impact direct asupra companiilor din România	71
4.3. Modalități alternative de finanțare, în special pentru IMM-uri	73
4.4. Rolul instituțiilor publice (naționale și locale) și a instituțiilor internaționale în domeniul FinTech	77
4.5. Impactul schimbărilor climatice asupra finanțărilor	87
5. Armonizarea obiectivelor dezvoltării locale cu cele privind dezvoltarea la nivel microeconomic (forței de muncă și capital) – tipologii, tendințe, efecte ca urmare a globalizării	94
5.1. Dimensiunile și caracteristicile globalizării, impactul ei asupra activității firmelor	97
5.2. Aspecte teoretice privind dezvoltarea locală	94
5.3. Relația dintre economia socială și dezvoltarea locală	102
5.4. Dezvoltarea locală – proces cu dimensiuni socioeconomice	103
5.5. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	108
6. Concluzii. Perspective ale procesului de globalizare economică	115
Bibliografie	119

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.8. Sectorul financiar informal în România – delimitări conceptuale și caracteristici

Coordonator: dr. Tudor Ciumara

Colectiv de autori: dr. Tudor Ciumara; drd. Monica Dutcaș; Sandra Vraciu

CUPRINS

Introducere	2
1. Prezentarea sectorului financiar informal – structura generală și abordare specifică pentru România	8
1.1. Cadrul de referință	8
1.2. Elemente de diferențiere dintre sectorul financiar formal și sectorul financiar informal	12
1.3. De la economie informală la finanțe subterane	14

1.4. Elemente specifice României	22
2. Analiza relației de concurență sau complementaritate cu sectorul financiar formal	29
2.1. Elemente ce reies din experiența internațională în domeniu	29
2.2. Aspecte specifice în cazul României	30
2.3. Studiu de caz cu privire la creditarea comercială informală	33
3. Evaluarea posibilităților de estimare a dimensiunii sectorului în România	35
3.1. Cadrul general	35
3.2. Observații pe cazul României	36
4. Concluzii	42
Lista abrevierilor și acronimelor	44
Lista figurilor	45
Lista tabelelor	45
Bibliografie	46
Anexă – prezentarea rezultatelor chestionarului privitor la creditarea comercială informală	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.9. Starea financiară

Coordonator: dr. Constantin Marin

Autor: dr. Constantin Marin

CUPRINS

Cuvânt înainte	13
Partea I	
Evaluare generală	22
Capitolul I Evoluții fiscal - bugetare	23
1. Structura veniturilor bugetare	24
2. Structura cheltuielilor bugetare	28

3. Structura principalelor categorii de impozite	32
4. Soldul bugetar convențional contabil și soldul bugetar convențional primar ale bugetului general consolidat	35
5. Soldul bugetar structural al BGC	37
6. Poziția fiscală	40
7. Impulsul fiscal	41
8. Presiunea fiscală brută și presiunea fiscală netă	43
Capitolul al II-lea Evoluțiile pieței de capital	49
1. Evoluția ponderii capitalizării bursiere în PIB	50
2. Evoluția poziției României în UE27 privind ponderea capitalizării bursiere în PIB	50
3. Evoluția ponderii valorii tranzacțiilor bursiere în PIB	51
4. Evoluția lichidității relative a pieței bursiere	51
5. Evoluția volatilității pieței bursiere	52
6. Evoluția amplitudinii pieței bursiere	52
Capitolul al III-lea Evaluarea echilibrului extern	56
1. Introducere	57
2. Analiza indicatorilor balanței de plăți externe	57
3. Analiza poziției investiționale internaționale	74
Partea a II-a	
Evoluția indicatorilor de stare privind economia reală	87
Capitolul I Evaluarea stării agenților economici din economia reală	88
1. Potențialul economico-financiar	89
2. Utilizarea potențialului economic	104
3. Rezultatele economico-financiare în economia reală	112

4. Performanțele economico-financiare în economia reală	130
5. Corelații între unii indicatori de stare din economia reală și PIB-ul nominal din perioada 2006-2016	136
6. Unele precizări metodologice	139
Capitolul al II-lea Evoluția indicatorilor financiari pentru societățile bancare	142
1. Indicatori ai stării de lichidare	143
2. Indicatori de solvabilitate	145
3. Calitatea creditării	145
4. Poziția de operator pe piața monetară	147
5. Rata intermedierei financiare	147
Capitolul al III-lea Evaluarea instituțiilor financiare nebancare	148
1. Introducere	149
2. Evaluarea instituțiilor financiare nebancare	149
3. Indicatorii relevanți privind dezvoltarea sectorului IFN	152
4. Evoluția sectorului financiar nebanca în urma intervențiilor legislative în perioada 2007-2017	155
Capitolul al IV-lea Evoluția indicatorilor financiari ai populației	164
1. Calcularea valorilor indicatorilor	165
2. Concluzii	188
Partea a III-a	
Evaluarea riscurilor și vulnerabilităților	190
Capitolul I Evaluarea GAP-ului privind convergența economică	191
A. Convergența economică nominală	192
1. Preambul	192
2. Indicatorii convergenței economice nominale în România în perioada 2007-2017	192

3. Interpretarea indicatorilor de convergență economică nominală	192
B. Convergența economică reală.....	196
1. Preambul	196
2. Indicatorii convergenței economice reale în România în perioada 2007-2017	196
3. Interpretarea indicatorilor de convergență economică reală	196
Capitolul al II-lea Evaluarea convergenței economice	203
1. Convergența economică nominală	204
2. Convergența economică reală	209
3. Precizări metodologice	212
Capitolul al III-lea Tablou de bord al PDM pentru România, în perioada 2011-2017	214
1. Procedura PDM	215
2. Tablou de bord al PDM în perioada 2011-2016	223
3. Tablou de bord al PDM pentru România, în perioada 2011-2016	228
4. Concluzii	234
Capitolul al IV-lea Evaluarea sustenabilității economice	236
1. Preambul	237
2. Indicatorii sustenabilității economice în România, în perioada 2007-2017	237
3. Interpretarea indicatorilor de sustenabilitate economică	237
Capitolul al V-lea Indicatori privind poziția ciclică a economiei României	250
1. Preambul	251
2. Note metodologice	251
3. Interpretarea rezultatelor	252

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.10. Raportul global-local în politica băncilor centrale

Coordonator: dr. Adina Criste

Autor: dr. Adina Criste; dr. Iuliana Lupu

CUPRINS

Introducere	4
1. Delimitări privind conceptul de bancă centrală globală	7
2. Reacții postcriză la nivelul băncilor centrale globale	14
3. Influențe ale politicii monetare a băncilor centrale de importanță globală	19
3.1. Modalități de funcționare a conexiunilor transfrontaliere	21

3.1.1. Repere generale privind transmiterea internațională a politicii monetare	21
3.1.2. Aprecieri privind rolul politicii monetare globale prin conexiunile transfrontaliere	25
3.2. Evaluări privind efectele politicii monetare globale	29
3.2.1. Relaxările cantitative și reacții pe piețele financiare	30
3.2.2. Influența normalizării politicii monetare	34
4. Raportul global-local în politica băncilor centrale în perioada postcriză	38
4.1. Conexiuni între băncile centrale globale și cele locale	38
4.1.1. Conexiunea prin cursul de schimb	39
4.1.2. Conexiunea prin rata dobânzii de politică monetară	40
4.1.3. Conexiunea prin randamentele obligațiunilor pe termen lung	41
4.1.4. Conexiunea prin fluxurile de capital	44
4.2. Raportul global-local în viziunea băncilor centrale	46
4.3. Caracteristici privind raportul dintre politicile băncilor centrale	51
4.3.1. Sinteza observațiilor	51
4.3.2. Raportul global-local. Perspective de abordare	53
Remarci finale	56
Anexe	58
Bibliografie selectivă	68
Abrevieri	71
Listă tabele și grafice	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

*6.6.11. Analiza sustenabilității datoriei publice în țările cu acces nerestricționat la piețele
internationale de capital*

Coordonator: dr. Camelia Milea; dr. Alina Georgeta Ailincă

Autor: dr. Adina Criste; dr. Iuliana Lupu

CUPRINS

Introducere	4
1. Considerente privind analiza sustenabilității datoriei publice	6
1.1. Concepte și definiții utilizate	6
1.2. Metodologie, noutate, importanță și limitări ale analizei sustenabilității datoriei publice	9

1.3. Considerații privind datoria și sustenabilitatea datoriei în literatura de profil	13
1.4. O serie de provocări la adresa sustenabilității datoriei publice	16
2. Cadrul de analiză a sustenabilității datoriei publice pentru țările cu acces nerestricționat la piețele internaționale de capital	18
3. Indicatori care surprind vulnerabilitățile determinate de nivelul datoriei publice și de profilul de finanțare (pentru țările cu acces nerestricționat la piețele internaționale de capital)	27
3.1. Analiza vulnerabilității în contextul supravegherii FMI	27
3.2. Vulnerabilități care datorează nivelul datoriei	28
3.3. Evaluarea riscurilor profilului datoriilor în ASDMAC	31
3.4. Riscurile pentru sustenabilitatea datoriei ASDMAC utilizând harta riscurilor la adresa sustenabilității datoriei "heat map"	37
4. Analiza sustenabilității datoriei publice conform CASDMAC. Studiu de caz	43
5. Considerații și indicatori pentru măsurarea sustenabilității datoriei publice pentru țările pentru țările cu acces nerestricționat la piețele internaționale de capital	53
5.1. Evidențierea problemei	53
5.2. O serie de indicatori a îndatorării publice care ar putea completa analiza sustenabilității datoriei publice conform metodologiei FMI	57
6. Concluzii	64
Anexe	72
Listă tabele	83
Listă grafice	84
Listă figuri	84
Abrevieri	85
Bibliografie selectivă	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE CERCETĂRI MONETARE ȘI FINANCIARE
"VICTOR SLĂVESCU"

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilitate în condițiile financiare
economicilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor
economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.12. Probleme actuale ale intermediarii financiare în context intern și internațional

Coordonator: dr. Silviu Marius Șeitan

Autor: dr. Silviu Marius Șeitan; dr. Mihail Dimitriu

CUPRINS

1. Introducere	1
2. Obiectivele studiului	2
3. Observații asupra fenomenului	2
4. Problema de studiu	4
5. Evoluția intermediarii financiare	7
5.1. Modelul explicativ nr. 1	7

5.2. Modelul explicativ nr. 2	12
5.3. Modelul explicativ nr. 3	13
5.4. Modelul explicativ nr. 4	14
5.5. Modelul explicativ nr. 5	15
5.6. Concluzii și comentarii	19
6. Un nou model explicativ de intermediere financiară	21
7. Concluzii asupra evoluției gradului de intermediere financiară	37
8. Efecte ale stării actuale legate de evoluția gradului de intermediere financiară	38
9. Evoluția gradului de intermediere financiară versus controlul creditului în economie	43
9.1. Importanța și necesitatea punerii problemei	44
9.2. Eventuale posibilități de relansare a activității de creditare	48
9.3. Un model de relansare a activității de creditare	51
9.4. Beneficiile aplicării modelului	52
10. Concluzii finale	52
11. Bibliografie	55

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

**CENTRUL DE ECONOMIA
INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.7. Evoluția industriei 1918-2018

Coordonatori: dr. Mihai- Sabin Muscalu, dr. Corneliu Russu, Dr. Nicoleta Hornianschi,
dr. Marius Burlearcă, dr. Cornelia Neagu

Autori: dr. Cornelia Neagu, dr. Marius Burlearcă, dr. Cristian Sima, ec. Daniel Mărguș

CUPRINS

I. Evoluția industriei extractive din România, după anul 1990	2
Introducere	6
1. Industria extractivă a gazelor naturale din România după anul 1990	8
1.1. Modificări instituționale și legislative în domeniul gazelor naturale	10
1.1.1. Modificări în cadrul legislativ	10

1.2.1. Modificări instituționale. Societățile de exploatare și valorificare a gazelor naturale	15
1.2. Evoluția ofertei din industria extractivă a gazelor naturale	23
1.2.1. Activitatea și prospecțiuni și cercetare geologică. Rezervele de gaze naturale	25
1.2.2. Activitatea de foraj	31
1.2.3. Activitatea de extracție	33
1.3. Evoluția consumului de gaze naturale	38
1.3.1. Direcții de utilizare a gazelor naturale	38
1.3.2. Activitatea de transport a gazelor naturale	41
1.3.3. Înmagazinarea subterană a gazelor naturale	47
1.3.4. Activitatea de distribuție a gazelor naturale	49
1.3.5. Piața gazelor naturale.....	50
1.4. Concluzii	58
Bibliografie	59
2. Industria extractivă a cărbunilor din România după anul 1990	62
2.1. Modificări instituționale și legislative în domeniul cărbunilor	62
2.1.1. Modificări ale cadrului legislativ	62
2.1.2. Modificări instituționale. Societățile de exploatare și valorificare a cărbunilor	63
2.2. Evoluția ofertei din industria extractivă a cărbunilor	67
2.2.1. Activitatea și prospecțiuni și cercetări geologice	67
2.2.2. Producția de cărbune	71
2.2.3. Restructurarea sectorului de extracție a cărbunilor	76
Bibliografie	91
3. Industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase după anul 1990	93

3.1. Modificări ale cadrului legislativ	93
3.2. Evoluția ofertei din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase	96
3.2.1. Activitatea de prospecțiuni și cercetări geologice	96
3.2.2. Rezervele de minereuri feroase și neferoase și calitatea acestora	97
3.2.3. Activitatea de extracție a minereurilor feroase și neferoase	102
3.3. Evoluția consumului de minereuri	108
3.4. Restructurarea sectorului de extracție a minereurilor	110
3.5. Concluzii	114
Bibliografie	115
4. Industria extractivă a minereurilor nemetalifere și a rocilor utile după anul 1990 ...	117
4.1. Modificări instituționale și legislative	117
4.1.1. Modificări ale cadrului legislativ	117
4.1.2. Modificări instituționale	119
4.2. Evoluția ofertei din industria extractivă a minereurilor nemetalifere și a rocilor utile	121
4.2.1. Activitatea de prospecțiuni și cercetări geologice. Rezervele	121
4.2.2. Activitatea de exploatare	124
4.3. Consumul de minerale nemetalifere și a rocilor utile	134
4.4. Concluzii	140
Bibliografie	142
Anexa 1.1. Acorduri petroliere de concesiune pentru exploatare – dezvoltare - exploatare	145
Anexa 1.2. Proiecte de exploatare în scopul creșterii rezervelor de gaze naturale	148
Anexa 1.3. Zăcămintele de dezvoltare exploatare și exploatare petrolieră	152

Anexa 1.4. Proiecte incluse în planul de dezvoltare al SNTGN Transgaz SA Mediaș în perioada 2014-2023	156
Anexa 3.1. Noile orientări ale Uniunii Europene de asigurare a industriei cu resurse minerale din surse interne	160
Anexa 4.1. Lista zăcămintelor de minerale nemetalifere.....	165
Anexa 4.2. Principalele utilizări ale mineralelor nemetalifere și a rocilor utile	178
Anexa 4.3. Perspectiva europeană în domeniul exploatării resurselor minerale	193
II. Evoluții contradictorii în industria prelucrătoare românească, după anul 1990	196
Introducere	198
Preambul	201
1. Rolul industriei în economia țărilor – un proces cvasigeneralizat	205
1.1. Abordări teoretice	205
1.2. Evoluții economice	212
2. Premise legislative, instituționale și de politică în România	219
2.1. Evoluții ale cadrului legislativ cu incidență asupra industriei	219
2.2. Evoluții ale cadrului instituțional aferent industriei	224
2.3. Strategii și politici industriale nefinalizate	229
3. Evoluții variate și divergențe în industria prelucrătoare pe multiple planuri	232
3.1. Demografia firmelor	232
3.2. Producția (fizică, valorică, VAB)	242
3.3. Forța de muncă	258
3.4. Consumul și eficiența energetică	265
3.4.1. Potențialul inovațional	276
3.4.2. Protecția mediului	288
3.4.3. Investițiile	300

3.4.4. Comerțul internațional	317
3.4.5. Competitivitatea	334
3.4.6. Evoluții pe plan regional	353
Concluzii	372
Bibliografie	377
III. Analiza statistică și econometrică a evoluției industriei din România, după anul 1990	381
1. Corelații între indicatorii economici ce caracterizează evoluția industriei din România	384
2. Modificări structurale specifice industriei prelucrătoare din România	400
2.1. Evoluția principalelor activități din industria prelucrătoare conform CAEN Rev. 2	400
2.2. Rupturi structurale specifice principalelor activități din industria prelucrătoare conform CAEN Rev. 2	404
3. Caracteristici ale modelului de dezvoltare în industria prelucrătoare din România, din perspectiva intensității utilizării factorilor de producție	407
3.1. Metodologia specifică de analiză	408
3.2. Sectoare de activitate intensive din punctul de vedere al forței de muncă	413
3.2.1. Fabricare produselor textile	413
3.2.2. Fabricarea hârtiei și a produselor de hârtie. Tipărirea și reproducerea pe suporti a înregistrărilor	416
3.2.3. Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	419
3.2.4. Fabricarea echipamentelor electrice și optice	422
3.2.5. Mobilier și alte activități industriale neclasificate	425
3.3. Sectoare de activitate intensive din punctul de vedere al capitalului	428
3.3.1. Industria alimentară, fabricarea băuturilor și produselor din tutun	428

3.3.2. Prelucrarea țițeiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari	431
3.3.3. Industria chimică	434
3.3.4. Fabricarea produselor metalice cu excepția echipamentelor	437
3.4.5. Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	440
3.4.6. Evoluții pe plan regional	442
Concluzii	444
Bibliografie	447
Anexa 1 Corelații între indicatorii economici specifici industriei românești	449
Anexa 2 Identificarea rupturilor structurale specifice activităților din industria prelucrătoare. Rezultatele Testului Bai-Perron	451

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.8. Evoluția sectorului 1918-2018

Coordonatori: dr. Filip Cârlea, dr. Mariana Bădileanu

Colectiv de autori: dr. Filip Cârlea, dr. Mariana Bădileanu, dr. Raluca Elisabeta Bozga,
Daniela Nicoleta Băleanu, Luminița Izabell Georgescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Evoluția industriei energetice din România în perioada 1918-1989	5
1.1. Repere legislative ale schimbărilor structurale din industria energetică	5
Bibliografie	11
1.2. Repere economice ale dezvoltării industriei energetice	12

Bibliografie	25
2. Evoluția sistemului energetic din România, în perioada postdecembristă	27
2.1. Repere legislative ale schimbărilor structurale din industria energetică, în perioada ce a urmat anului 1989	28
2.2. Repere economice ale dezvoltării industriei energetice	47
Bibliografie	63
3. Evoluția investițiilor străine directe în sectorul energetic	66
3.1. Privatizările din domeniul energetic	68
3.2. ISD în reabilitarea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice	72
3.3. ISD în energie regenerabilă	82
4. Piața de energie electrică în România	84
Concluzii	98
Anexe	101

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.9. Construcții, infrastructură și lucrări publice 1918-2018

Coordonatori: dr. Daniel Fistung, dr. Mariana Bălan

Colectiv de autori: dr. Daniel Fistung, Teodor Popescu, dr. Ion E. Anghel

CUPRINS

Introducere	2
1. Elemente noționale și legislative	5
1.1. Definiții și clasificări ale activității de construcții	5
1.2. Repere legislative	8
2. Refacere și progres, între Marea Unire și sfârșitul monarhiei, 1918-1947	20

2.1. Construcții și edificii publice	20
2.2. Infrastructura de transport	35
3. Evoluția construcțiilor și a infrastructurii de transport în perioada economiei centralizat planificată (1948-1989)	45
3.1. Repere ale sectorului construcțiilor de clădiri civile și a edificiilor publice	45
3.2. Infrastructura de transport	55
Concluzii	69
Bibliografie	75

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.10. Transporturile 1918-2018

Coordonatori: dr. Daniel Fistung

Colectiv de autori: dr. Daniel Fistung, Teodor Popescu

CUPRINS

Introducere	2
1. Piața românească de transport – evoluții și caracteristici	3
2. Transporturile rutiere	21
2.1. Infrastructura rutieră	21
2.2. Activitatea de transport rutier	26
2.3. Industria auto	43

3. Amprenta evoluției politico-economice naționale, după anul 1990 asupra sistemului de transport naval în România	49
3.1. Considerații generale privind evoluția transporturilor navale în România și influențele piețelor naționale și internaționale de profil	49
3.2. Transporturile fluviale	57
3.3. Transporturile maritime	67
3.4. Repere în evoluția flotei navale românești, după anul 1990	75
3.5. Industriile de profil din România, sprijin și frână în dezvoltarea sistemului național de transport naval	83
4. Transportul pe căile ferate	87
4.1. Infrastructura feroviară	88
4.2. Activitatea de transport feroviar și evoluția parcului de mijloace de transport feroviar	102
5. Transporturile aeriene în România după anul 1990	111
Concluzii	122
Bibliografie	130

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.14. Evoluția turismului 1918-2018

Coordonatori: dr. Doina Tătaru

Colectiv de autori: dr. Doina Tătaru, dr. Elena-Manuela Iștoc, Levon Sarchizian

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere	4
1. Aspecte ale cadrului instituțional și legislativ	5
2. Accente în organizarea mișcării turistice	14
3. Piața turistică	22
3.1. Oferta turistică	22

3.2. Cererea turistică	34
3.3. Impactul economic al turismului	47
Concluzii	50
Bibliografie	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"Costin C. Kirițescu"

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice
Centenar România 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.19. Evoluția serviciilor 1918-2018

Coordonatori: Prof. univ. dr. Constanța Bodea, Prof. univ. dr. Stelian Stancu

Colectiv de autori: Prof. univ. dr. Constanța Bodea, Prof. univ. dr. Stelian Stancu,
dr. Alexandru Isac-Maniu

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Caracteristici ale evoluției economiei românești în perioada 1945-1989	4
2.1. Aspecte generale	4
2.2. Caracteristici ale economiei românești din perioada 1945-1989	5
2.3. Economia României în perioada 1945-1989, în date statistice	7

2.4. Evoluția serviciilor în România, în perioada 1945-1989	9
3. Caracteristici ale evoluției economiei românești în perioada 1990-2006, în tranziția la economia de piață	16
3.1. Caracterizare generală a perioadei 1990-2006	16
3.2. Provocări ale integrării României în Uniunea Europeană	18
3.3. Transporturile maritime	21
4. Caracteristici ale evoluției economiei românești în perioada 2007-2017. Unsprezece ani de apartenență a României la Uniunea Europeană	23
4.1. Caracteristici generale ale perioadei 2007-2017	23
4.2. Indicatori ai dezvoltării economice a României după aderarea la Uniunea Europeană	23
4.3. Impactul Fondurilor Structurale de Coeziune (FSC) asupra dezvoltării economice a României	24
4.4. Sectorul serviciilor în perioada 2007-2017	25
5. Caracteristici ale tranziției la societatea cunoașterii	28
5.1. Societatea cunoașterii	28
5.2. A patra revoluție industrială. Potențialul tehnologiilor 4.0 (tehnologiile informaționale și de comunicații – TIC) în tranziția la societatea cunoașterii	29
5.3. Mutații în cadrul comunităților locale. Serviciile pentru cetățeni și agenți economici în orașele inteligente, de tip Smart City 4.0.	30
6. Analiza statistică descriptivă a serviciilor de călătorie pe calea ferată și a serviciilor de poștă, telegraf, telefon, radio	33
6.1. Sectorul serviciilor de călătorie pe calea ferată, în perioada 1873-2017	33
6.2. Sectorul serviciilor de poștă, telegraf, telefon, în perioada 1938-2017	44
6.2.1. Sectorul serviciilor de poștă.....	44
6.2.2. Sectorul serviciilor de mesagerie	45
6.2.3. Sectorul serviciilor de telefonie	46

Concluzii	58
Referințe bibliografice	63
Anexe	68